

**T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GRAFİK TASARIM ANASANAT DALI
GRAFİK TASARIM PROGRAMI**

**GARAMOND YAZI AİLESİ VE TİPOGRAFİK AÇIDAN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayan
Burcu AYDIN**

**Danışman
Yrd. Doç. Dr. Savaş ÇEVİK**

İstanbul – 2014

**T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GRAFİK TASARIM ANASANAT DALI
GRAFİK TASARIM PROGRAMI**

**GARAMOND YAZI AİLESİ VE TİPOGRAFİK AÇIDAN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayan
Burcu AYDIN**

**Danışman
Yrd. Doç. Dr. Savaş ÇEVİK**

İstanbul – 2014

ÖNSÖZ

“Garamond Yazı Ailesi ve Tipografik Açıdan Değerlendirilmesi” isimli araştırma Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Grafik Tasarım Anasanat Dalı Yüksek Lisans Programı’nda tez olarak hazırlanmıştır.

Tipografi dünyasında kullanım alanlarına göre sınıflandırılmış olan birçok font bulunmaktadır. Sahip olduğu estetik yapısından dolayı Garamond tercih edilen fontlar arasında yer almaktadır.

Bu çalışmada Garamond yazı karakterinin tasarlanma aşamaları, tipografik açıdan yapısı, diğer yazı karakterleri ile farkı ve kullanım alanları birçok kaynağa dayanarak anlatılmıştır.

Çalışma sürecimde yardımlarını esirgemeyen tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. M. Savaş ÇEVİK’e, her koşulda yanımda olan aileme, çevirilerimde yardımcı olan dostum Kübra ÜNAL’a, yanımda olup yılmadan beni destekleyen güzel dostlarım Gizem KAYA ve Melike NÜKTE’ye sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

İstanbul, 2014

Burcu AYDIN

İÇİNDEKİLER

Sayfa No.

KISALTMALAR LİSTESİ.....	III
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	IV
ÖZET.....	X
ABSTRACT.....	XI
1.GİRİŞ.....	1
2.MATBAANIN İCADI.....	5
3.GARAMOND FONT AİLESİ.....	14
3.1. Garamond Yazı Karakterinin Doğuşu ve Gelişimi.....	14
3.2. Garamond Yazı Ailesi.....	25
4. GARAMOND YAZI AİLESİNİN ANATOMİK	
DEĞERLENDİRİLMESİ.....	27
4.1. Anatomik Yapı.....	27
4.1.1. Harf Yapısı.....	27
4.1.2. Garamond Yazı Ailesinde Majiskül Harfler.....	30
4.1.3. Garamond Yazı Ailesinde Miniskül Harfler.....	44
4.1.4. Garamond Yazı Ailesinde Rakamlar.....	57
4.2. Garamond Yazı Karakterinde Espaslar.....	62
4.3. Garamond Yazı Karakterinin Zemin Üzerindeki Algısı.....	68

5. GARAMOND YAZI KARAKTERİNİN DİĞER SERİFLİ FONTLARLA İLİŞKİSİ.....	71
5.1. Garamond ve Times New Roman.....	71
5.2. Garamond ve Bodoni.....	76
5.3. Garamond ve Baskerville.....	81
5.4. Garamond ve Georgia.....	87
5.5. Garamond ve Palatino.....	92
6. GARAMOND YAZI KARAKTERİNİN KULLANIM ALANLARI.....	97
6.1. Garamond Yazı Karakterinin Kullanıldığı Logolar.....	97
6.2. Garamond Yazı Karakterinin Kullanıldığı Afişler.....	103
6.3. Garamond Yazı Karakterinin Kullanıldığı Kitap Kapağı Tasarımları.....	105
6.4. Garamond Yazı Karakterinin Kullanıldığı Çeşitli Tasarımlar.....	108
6.5. Garamond Yazı Karakterinin Kullanıldığı Uzun Metinler.....	112
7. SONUÇ.....	114
8. KAYNAKLAR.....	116
9. ÖZGEÇMİŞ.....	118

KISALTMALAR

Çev. : Çeviren

M.S. : Milattan Sonra

Y.Y. : Yüzyıl

ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa No.

Şekil 1.1 : İmparator Şarlman.....	1
Şekil 1.2 : Karolenj Miniskülü.....	2
Şekil 1.3 : Yorklu Alcuin.....	3
Şekil 1.4 : Slav Dili ile Karolenj Miniskülü Kullanılarak Yazılmış Bir Metin.....	4
Şekil 2.1 : Bi Sheng.....	5
Şekil 2.2 : Bi Sheng'in Harfleri.....	6
Şekil 2.3 : Bi Sheng'in Bastığı Kitap.....	6
Şekil 2.4 : Johannes Gutenberg.....	7
Şekil 2.5 : Gutenberg'in Baskı Makinası.....	8
Şekil 2.6 : "Textura" Yazı Karakteri.....	8
Şekil 2.7 : Gutenberg'in 42 Satırlı İncili.....	9
Şekil 2.8 : "Kitab-ı Lügat-ı Vankulu" (Vankulu Sözlüğü).....	10
Şekil 2.9 : Jenson'un 1470'te yayınladığı "Eusebius'un De Evangelica Praeparatione" İsimli kitabından Bir Metin.....	11
Şekil 2.10 : "Bembo" Yazı Karakteri.....	12
Şekil 2.11 : Aldus Manutius'un Hypnerotomachia Poliphili İsimli Kitabı.....	13
Şekil 3.1 : Claude Garamond.....	14
Şekil 3.2 : Orjinal Garamond Yazı Karakteri.....	15
Şekil 3.3 : American Type Founders Şirketi Tarafından Yayınlanan Bildiri.....	16
Şekil 3.4 : Erasmus'un "Paraphrasis in Elegantiarum Libros Laurentii Vallae" İsimli Kitabı.....	17
Şekil 3.5 : Aldus Manutius'un "De Aetna" İsimli Fontu ile Yazılmış Metin.....	18
Şekil 3.6 : Trajan Sütunu.....	19

Şekil 3.7 : Robert Estienne.....	20
Şekil 3.8 : Grecs du Roi.....	21
Şekil 3.9 : “Grecs du Roi” ile Yazılmış Metin Örneği.....	21
Şekil 3.10 : Garamond ile Jean Barbe Tarafından Yayınlanan Bildiri.....	22
Şekil 3.11 : İtalya’da Garamond Fontu ile Yazılan Metin Örneği.....	23
Şekil 3.12 : Amerikan Bağımsızlık Bildirisi.....	24
Şekil 3.13 : Garamond’un Dökümhanesinde Bulunan Notlar.....	25
Şekil 4.1 : Harf Yapısının Bölümleri.....	28
Şekil 4.2 : Eski Biçem Dizgesi.....	29
Şekil 4.3 : Eşit – en Dizgesi.....	30
Şekil 4.4 : Garamond Majiskül A harfi.....	31
Şekil 4.5 : Garamond Majiskül B harfi.....	31
Şekil 4.6 : Garamond Majiskül C Harfi.....	32
Şekil 4.7 : Garamond Majiskül D Harfi.....	33
Şekil 4.8 : Garamond Majiskül E Harfi.....	33
Şekil 4.9 : Garamond Majiskül F Harfi.....	34
Şekil 4.10 : Garamond Majiskül G Harfi.....	34
Şekil 4.11 : Garamond Majiskül H Harfi.....	35
Şekil 4.12 : Garamaond Majiskül I Harfi.....	35
Şekil 4.13 : Garamaond Majiskül J Harfi.....	36
Şekil 4.14 : Garamond Majiskül K Harfi.....	36
Şekil 4.15 : Garamond Majiskül L Harfi.....	37
Şekil 4.16 : Garamond Majiskül M Harfi.....	37
Şekil 4.17 : Garamond Majiskül N Harfi.....	38
Şekil 4.18 : Garamond Majiskül O Harfi.....	38
Şekil 4.19 : Garamond Majiskül P Harfi.....	39
Şekil 4.20 : Garamond Majiskül Q Harfi.....	39
Şekil 4.21 : Garamond Majiskül R Harfi.....	40
Şekil 4.22 : Garamond Majiskül S Harfi.....	40
Şekil 4.23 : Garamond Majiskül T Harfi.....	41
Şekil 4.24 : Garamond Majiskül U Harfi.....	41
Şekil 4.25 : Garamond Majiskül V Harfi.....	42
Şekil 4.26 : Garamond Majiskül W Harfi.....	42
Şekil 4.27 : Garamond Majiskül X Harfi.....	43

Şekil 4.28 : Garamond Majiskül Y Harfi.....	43
Şekil 4.29 : Garamond Majiskül Z Harfi	44
Şekil 4.30 : Garamond Miniskül a Harfi.....	45
Şekil 4.31 : Garamond Miniskül b Harfi.....	45
Şekil 4.32 : Garamond Miniskül c Harfi.....	46
Şekil 4.33 : Garamond Miniskül d Harfi.....	46
Şekil 4.34 : Garamond Miniskül e Harfi.....	47
Şekil 4.35 : Garamond Miniskül f Harfi.....	47
Şekil 4.36 : Garamond Miniskül g Harfi.....	48
Şekil 4.37 : Garamond Miniskül h Harfi.....	48
Şekil 4.38 : Garamond Miniskül i Harfi.....	49
Şekil 4.39 : Garamond Miniskül j Harfi.....	49
Şekil 4.40 : Garamond Miniskül k Harfi.....	50
Şekil 4.41 : Garamond Miniskül l Harfi.....	50
Şekil 4.42 : Garamond Miniskül m Harfi.....	51
Şekil 4.43 : Garamond Miniskül n Harfi.....	51
Şekil 4.44 : Garamond Miniskül o Harfi.....	52
Şekil 4.45 : Garamond Miniskül p Harfi.....	52
Şekil 4.46 : Garamond Miniskül q Harfi.....	53
Şekil 4.47 : Garamond Miniskül r Harfi.....	53
Şekil 4.48 : Garamond Miniskül s Harfi.....	54
Şekil 4.49 : Garamond Miniskül t Harfi.....	54
Şekil 4.50 : Garamond Miniskül u Harfi.....	55
Şekil 4.51: Garamond Miniskül v Harfi.....	55
Şekil 4.52 : Garamond Miniskül w Harfi.....	56
Şekil 4.53 : Garamond Miniskül x Harfi.....	56
Şekil 4.54 : Garamond Miniskül y Harfi.....	57
Şekil 4.55 : Garamond Miniskül z Harfi.....	57
Şekil 4.56 : Garamond 0 Rakamı.....	58
Şekil 4.57 : Garamond 1 Rakamı.....	58
Şekil 4.58 : Garamond 2 Rakamı.....	59
Şekil 4.59 : Garamond 3 Rakamı.....	59
Şekil 4.60 : Garamond 4 Rakamı.....	60
Şekil 4.61 : Garamond 5 Rakamı.....	60

Şekil 4.62 : Garamond 6 Rakamı.....	61
Şekil 4.63 : Garamond 7 Rakamı.....	61
Şekil 4.64 : Garamond 8 Rakamı.....	62
Şekil 4.65 : Garamond 9 Rakamı.....	62
Şekil 4.66 : Garamond H ve A Harflerinde Espas.....	63
Şekil 4.67 : Garamond P ve C Harflerinde Espas.....	64
Şekil 4.68 : Garamond Fontu İle Yapılmış Espas Örneği.....	64
Şekil 4.69 : Garamond Fontu İle Yapılmış Hatalı Espas Örneği.....	65
Şekil 4.70 : Garamond Dikey ve Oval Harflerde Espas Örneği.....	65
Şekil 4.71 : Garamond Regular ve Bold Cümlelerindeki Espas Örnekleri.....	66
Şekil 4.72 : Garamond Kelime Arası Espas Örneği.....	67
Şekil 4.73 : Garamond Dar, Normal ve Geniş Kelime Espasları.....	67
Şekil 4.74 : Garamond Satır Arası Espas Örneği.....	68
Şekil 4.75 : Garamond Yazı Karakterinin Siyah Zemin Üzerindeki Örneği.....	69
Şekil 4.76 : Garamond Yazı Karakterinin Gri Zemin Üzerindeki Örneği.....	70
Şekil 4.77 : Garamond Yazı Karakterinin Mavi Zemin Üzerindeki Örneği.....	70
Şekil 5.1 : Times New Roman Yazı Karakteri.....	71
Şekil 5.2 : Majiskül Garamond A ve Times New Roman A.....	72
Şekil 5.3 : Majiskül Garamond F ve Times New Roman F.....	72
Şekil 5.4 : Majiskül Garamond G ve Times New Roman G.....	73
Şekil 5.5 : Miniskül Garamond a ve Times New Roman a.....	73
Şekil 5.6 : Miniskül Garamond e ve Times New Roman e.....	74
Şekil 5.7 : Miniskül Garamond s ve Times New Roman s.....	74
Şekil 5.8 : Aynı Puntodaki Garamond ve Times New Roman Yazı Karakterinin Metin Üzerindeki Örneği.....	75
Şekil 5.9 : Aynı Puntodaki Garamond ve Times New Roman Yazı Karakterinin Başlık Üzerindeki Örneği.....	76
Şekil 5.10 : Bodoni Yazı Karakteri.....	77
Şekil 5.11 : Majiskül Garamond B ve Bodoni B.....	77
Şekil 5.12 : Majiskül Garamond C ve Bodoni C.....	78

Şekil 5.13 : Majiskül Garamond E ve Bodoni E.....	78
Şekil 5.14 : Miniskül Garamond n ve Bodoni n.....	79
Şekil 5.15 : Miniskül Garamond y ve Bodoni y.....	79
Şekil 5.16 : Miniskül Garamond z ve Bodoni z.....	80
Şekil 5.17 : Aynı Puntodaki Garamond ve Bodoni Yazı Karakterinin Metin Üzerindeki Örneği.....	80
Şekil 5.18 : Aynı Puntodaki Garamond ve Bodoni Yazı Karakterinin Başlık Üzerindeki Örneği.....	81
Şekil 5.19 : Baskerville Yazı Karakteri.....	82
Şekil 5.20 : Baskerville Majiskül Q Harfi.....	82
Şekil 5.21 : Majiskül Garamond Q ve Baskerville Q.....	83
Şekil 5.22 : Majiskül Garamond R ve Baskerville R.....	83
Şekil 5.23 : Majiskül Garamond U ve Baskerville U.....	84
Şekil 5.24 : Miniskül Garamond b ve Baskerville b.....	84
Şekil 5.25 : Miniskül Garamond j ve Baskerville j.....	85
Şekil 5.26 : Miniskül Garamond k ve Baskerville k.....	85
Şekil 5.27 : Aynı Puntodaki Garamond ve Baskerville Yazı Karakterinin Metin Üzerindeki Örneği.....	86
Şekil 5.28 : Aynı Puntodaki Garamond ve Baskerville Yazı Karakterinin Başlık Üzerindeki Örneği.....	86
Şekil 5.29 : Georgia Yazı Karakteri.....	87
Şekil 5.30 : Majiskül Garamond K ve Georgia K.....	88
Şekil 5.31 : Majiskül Garamond S ve Georgia S.....	88
Şekil 5.32 : Majiskül Garamond V ve Georgia V.....	89
Şekil 5.33 : Miniskül Garamond c ve Georgia c.....	89
Şekil 5.34 : Miniskül Garamond d ve Georgia d.....	90
Şekil 5.35 : Miniskül Garamond r ve Georgia r.....	90
Şekil 5.36 : Aynı Puntodaki Garamond ve Georgia Yazı Karakterinin Metin Üzerindeki Örneği.....	91
Şekil 5.37 : Aynı Puntodaki Garamond ve Georgia Yazı Karakterinin Başlık Üzerindeki Örneği.....	91
Şekil 5.38 : Palatino Yazı Karakteri.....	92
Şekil 5.39 : Majiskül Garamond I ve Palatino I.....	93
Şekil 5.40 : Majiskül Garamond P ve Palatino P.....	93

Şekil 5.41 : Majiskül Garamond X ve Palatino X.....	94
Şekil 5.42 : Miniskül Garamond h ve Palatino h.....	94
Şekil 5.43 : Miniskül Garamond q ve Palatino q.....	95
Şekil 5.44 : Miniskül Garamond v ve Palatino v.....	95
Şekil 5.45 : Aynı Puntodaki Garamond ve Palatino Yazı Karakterinin Metin Üzerindeki Örneği.....	96
Şekil 5.46 : Aynı Puntodaki Garamond ve Palatino Yazı Karakterinin Başlık Üzerindeki Örneği.....	96
Şekil 6.1 : Abercrombie & Fitch Logo.....	98
Şekil 6.2 : Google Logo.....	98
Şekil 6.3 : Apple Logo.....	99
Şekil 6.4 : Morris Müzesi Logo.....	99
Şekil 6.5 : Chicago Üniversitesi Logo.....	100
Şekil 6.6 : Nickelodeon Logo.....	100
Şekil 6.7 : Air Tran Logo.....	101
Şekil 6.8 : Garamond Yazı Karakteri ile Tasarlanmış Logo Örnekleri.....	102
Şekil 6.9 : Garamond Yazı Karakteri ile Tasarlanmış Afiş Örnekleri.....	103
Şekil 6.10 : Garamond Yazı Karakteri ile Tasarlanmış Kitap Kapağı Örnekleri.....	106
Şekil 6.11 : Garamond Yazı Karakteri ile Tasarlanmış Çeşitli Tasarım Örnekleri.....	108
Şekil 6.12 : Garamond Yazı Karakteri ile Yazılmış Metin Örnekleri.....	112

GENEL BİLGİLER

Adı ve Soyadı : Burcu AYDIN
Anabilim Dalı : Güzel Sanatlar
Programı : Grafik Tasarım
Tez Danışmanı : Yrd. Doç. Dr. Savaş ÇEVİK
Tez Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans – Eylül 2014

GARAMOND YAZI AİLESİ VE TİPOGRAFİK AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

ÖZET

Okumayı kolaylaştırdığından dolayı bir çok yerde tercih edilen serifli yazı karakterleri tipografi dünyasındaki gelişmelerden sonra daha çok önem kazanmaya başlamıştır.

Disiplinli yapısından dolayı güncelliğini koruyan Garamond yazı karakteri serifli yazı karakterleri arasında önemli bir yere sahiptir.

Estetik yapısı dolayısı ile tasarımcılar tarafından tercih edilen Garamond yazı karakterinin oluşum aşamaları, anatomik yapısı, diğer serifli fontlarla ilişkisi ve kullanım alanları çeşitli kaynaklara dayanarak bu tez çalışmasında incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tipografi, Font, Serif, Garamond

GENERAL INFORMATION

Name and Surname : Burcu AYDIN
Field : Fine Arts
Program : Graphic Design
Supervisor : Yrd. Doç. Dr. Savaş ÇEVİK
Degree Awarded and Date : Master – September 2014

THE FONT FAMILY OF GARAMOND AND ITS TYPOGRAPHICAL EVALUATION

ABSTRACT

Because of facilitating to read, developments in the world of typography then the preferred typefaces with serif in many places have started to gain more importance.

Due to the disciplined nature, Garamond font which preserves timeliness has an important place within serif typefaces.

Due to its aesthetic structure, Garamond font which is preferred by designers, its stages of the formation, the anatomical structure, relationships with other serif font and usage areas have been investigated in this thesis based on various sources.

Keywords: Typography, Font, Serif, Garamond

1. GİRİŞ

Yazı, üzerinde iletişim sağlanabilen işaret dizgelerinden birisidir ve içerisinde barındırdığı harflerden oluşmaktadır. Harfler de kendi içerisinde majiskül (büyük) ve miniskül (küçük) olmak üzere ikiye ayrılmaktadır.

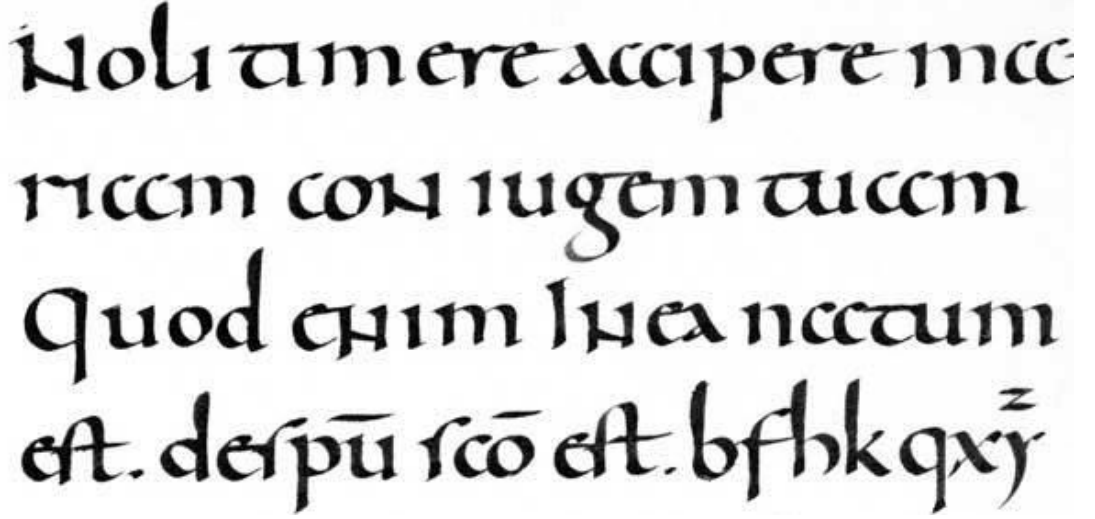
Miniskül, yani küçük harflerin doğuşu Roma'da gerçekleşmiştir. İmparator Şarlman hükümdarlığı sırasında Kutsal Roma İmparatorluğu üzerinde standart bir yazı stilinin olmasını buyurmuştur. Avrupa'da önemli bir siyasi kimliğe sahip olan Şarlman yazdırdığı bu yazıyla yazının gelişiminde önemli bir rol oynamıştır. (Şekil 1.1)

Şekil 1.1 : İmparator Şarlman

(Kaynak : <http://www.beyince.net/yazi/sarlman-buyuk-karl-impatorlugu-karolenj-impatorlugu>)

İmparator Şarlman 'ın bu isteğinin üzerine “Karolenj Miniskülü” (Carolingian Minusculé) diye adlandırılan yazı doğmuştur. (Şekil 1.2)

NOLI TIMERE ACCIPERE INCE
RICEM COM IUGEM TUCCM
QUOD ERIM INEA NECTUM
EST. DESPŪ SCŌ EST. bfhk qxy

Şekil 1.2 : Karolenj Miniskülü

(Kaynak : <http://www.britannica.com/EBchecked/media/110765/Carolingian-minusculé-script-from-the-Gospels-of-Lothair-written-at>)

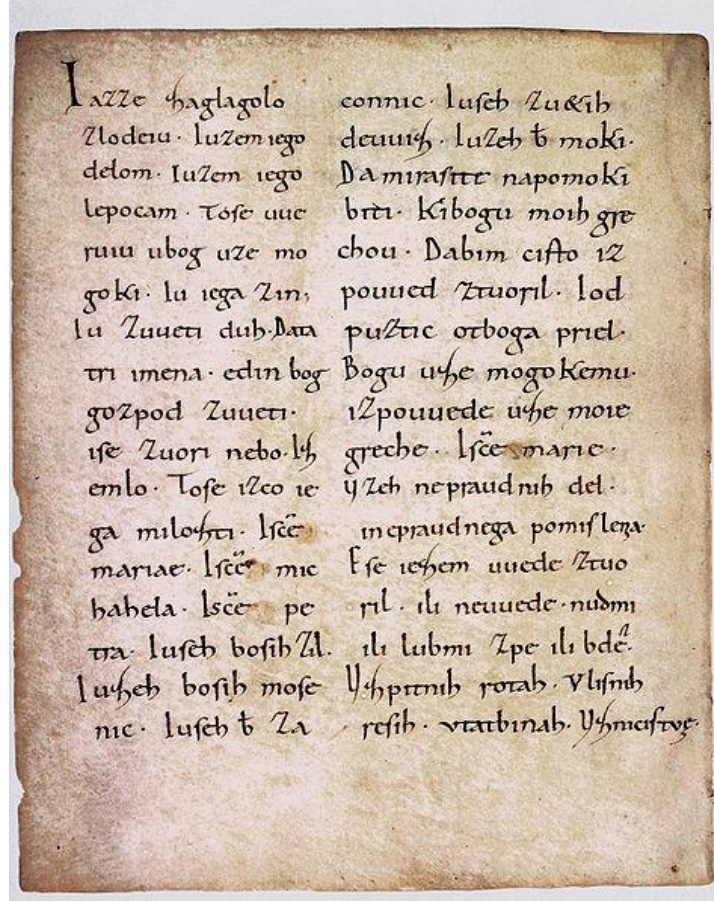
Karolenj miniskülünün Britanyalı keşiş Yorklu Alcuin'in çabalarıyla geliştiği sanılmaktadır. Alcuin 735 yılında Yorkshire, İngiltere'de doğmuştur. Alcuin, hem bir papaz hemde bir bilim adamı olup 778 yılında öğrenci olarak başladığı okula öğretmen olarak atandıktan sonra bu okulda büyük gelişmelere imza atmıştır. Öncelikle okula büyük bir kütüphane yaptırmış ve öğrencisi olarak başladığı bu okula önce öğretmen daha sonra da okul müdürü olarak devam etmiştir. Alcuin 781 yılında zamanın önde gelen bilim adamlarının da dahil olduğu bir toplantıya davet edilmiştir. Bu toplantının ardından, Aachen Charlemagne Sarayı Okulu başkanı olarak atanmış ve orada bugünkü Latin alfabesinin temeli olan ve tamamen küçük harflerden oluşan “ Karolenj Miniskülünü” (Carolingian Miniscule) geliştirmiştir. (Şekil 1.3)

Şekil 1.3 : Yorklu Alcuin

(Kaynak : <http://faculty.cua.edu/pennington/churchhistory220/lecture%20three/Alcuin.htm>)

Alcuin tasarladığı Karolenj Miniskülünü kalem ucunu eğik tutarak yazmıştır ve geliştirdiği harf şekillerini antik Roma'nın klasik dökümanlarına dayandırmıştır. Karolenj Miniskülü'nün en önemli özellikleri disiplinli ve okunaklı olmasıdır. Alcuin tarafından tasarlanan bu yazıda yer alan cümle aralıkları göze çarpmaktadır. İzlediği bu yöntemle bütün keşişler için belirgin ve okunaklı yazının standartlarını oluşturmuştur. Karolenj etkisi en çok Batı Avrupa da görülmüştür. Batı Avrupadaki yaygınlığının en önemli özelliği okunabilirliği olmuştur. (Şekil 1.4)

Şekil 1.4 : Slav Dili ile Karolenj Miniskülü Kullanılarak Yazılmış Bir Metin
(Kaynak : http://en.wikipedia.org/wiki/File:Freising_manuscript.jpg)

Günümüzde de hala kullanılan kitap harfleri dediğimiz antik yazının kökeni de Karolenj Miniskülü sayesinde ortaya çıkmıştır. Böylelikle yazıda küçük harfin önemi artmış ve kullanım alanı yaygınlaşmaya başlamıştır. Gelişen miniskül harflerle birlikte tipografi dünyasında harfler serifli ve serifsiz olmak üzere iki ana gruba ayrılmıştır.

Serifli harfler arasında yer alan Garamond yazı karakteri tasarlandığı günden bu yana estetikliğini ve disiplinli yapısını bozmayarak tipografi dünyasında önemli bir yere sahip olmuştur. Bu çalışmada Garamond yazı karakterinin tasarlanma süreci, anatomik olarak değerlendirilmesi, diğer serifli fontlarla benzerlikleri, farklılıkları ve kullanım alanları çeşitli kaynaklara dayanılarak incelenmiştir. Günümüzde de bir çok yerde kullanılan Garamond yazı karakterinin hangi aşamalardan geçip, nasıl bir anatomiye sahip olduğunu ortaya koymak bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır.

2. MATBAANIN İCADI

Matbaanın ilk kullanıldığı yerin Uzakdoğu olduğu sanılmaktadır. İlk matbaa M.S. 593'te ağaç oyma tekniğiyle Çin'de kullanılmıştır. İlk basımının ise VIII. y.y.'da Japonya'da yapıldığı kaynaklar arasındadır. Çin'de yaşayan Bi Sheng (960 – 1127) ilk kez tek tek harflerle baskı yapmayı denemiştir. (Şekil 2.1) Bi Sheng bu denemesini kalıplar halinde gerçekleştirmiştir. (Şekil 2.2) Harfleri tek tek kalıba dökken Bi Sheng bu şekilde kitap baskısını gerçekleştirmiştir. (Şekil 2.3)

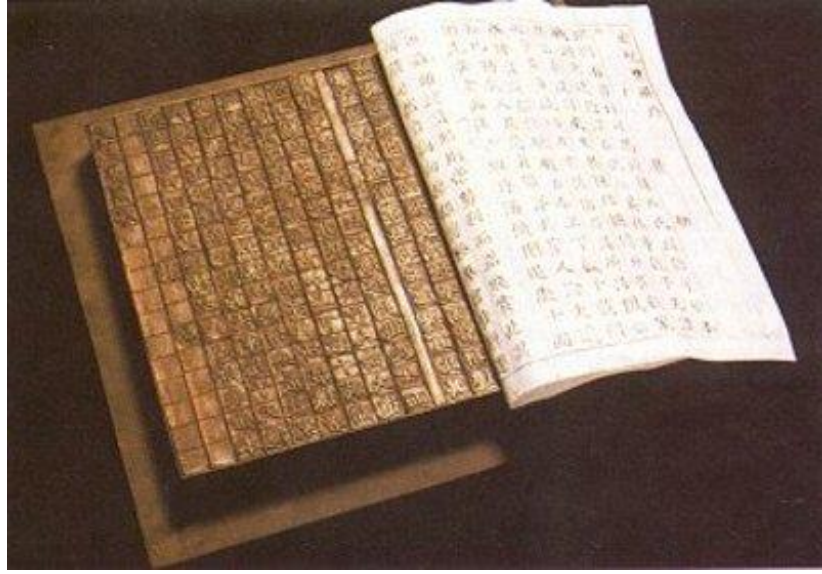
Şekil 2.1 : Bi Sheng

(Kaynak : <https://www.bighistoryproject.com/thresholds/7/>)

Şekil 2.2 : Bi Sheng'in Harfleri

(Kaynak : <http://www.computersmiths.com/chineseinvention/movtype.htm>)

Şekil 2.3 : Bi Sheng'in Bastığı Kitap

(Kaynak : http://www.nawpublishing.com/expansionpages/ephemera/chinese_publishing.htm)

O dönem ortaçağ döneminin baskılı yönetim şekliyle yazıda çok fazla ilerleme yapılamamıştır. Çok fazla yazı yazma fikri ortaya çıkmış fakat ilerleme olmadığı için yazı şekillerinde değişiklik olmamıştır. Johannes Gutenberg Almanya'da hareketli harfleri icat etmiştir. (Şekil 2.4) Hareketli harfleri icat ettikten sonra ilk matbaasını kurmuş ve yazı tarihinde önemli bir gelişmeye imza atmıştır. (Şekil 2.5)

Ortaçağın hakim olduğu bu anlayışın içinde gotic yazı stili ortaya çıkmıştır. Yazıda önemli varyasyonlara sahip olan bu yazı stilinin “Textura” karakteri Gutenberg tarafından yazılan ve basılan 42 satırlı incilde kullanılmıştır. (Şekil 2.6)

Bi Sheng tarafından yapılan baskı denemeleri tarihte çok ses getirmezken Guterberg tarafından kurulan matbaa büyük yankı uyandırmış ve faaliyete geçirilen bu matbaadan sonra yazı önemli bir gelişme göstermiştir.

Şekil 2.4 : Johannes Gutenberg

(Kaynak : http://en.wikipedia.org/wiki/Johannes_Gutenberg)

Şekil 2.5 : Gutenberg'in Baskı Makinası

(Kaynak : <https://www.asme.org/engineering-topics/articles/history-of-mechanical-engineering/johannes-gutenberg>)

A B C D E F G H I J K L M
N O P Q R S T U V W X Y Z
a b c d e f g h i j k l m
n o p q r s t u v w x y z
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 ! ?

Şekil 2.6 : "Textura" Yazı Karakteri

(Kaynak : http://www.fontriver.com/font/gutenberg_textura/)

Gutenberg 1448 yılında 42 satırlı incilin baskı kalıbını dökmüş, 1452 yılında ise ilk baskısını gerçekleştirmiştir. (Şekil 2.7)

Şekil 2.7 : Gutenberg'in 42 Satırlı İncili

(Kaynak : <http://blog.paperblanks.com/2012/02/gutenberg-bible/>)

Yüksek kalitesi ve ucuz maliyetiyle kısa sürede başarılı olan bu eserle birlikte yazıda çok önemli bir dönem olan tipografi dönemi başlamıştır.

Ülkemizde ise ilk türk matbaacısı İbrahim Müteferrika'dır. Lale devri olarak da bilinen bu dönemde 1726 yılında ilk türk matbaası kurulmuştur. Müteferrika matbaasında basılan ilk kitap ise "Kitab-ı Lügat-ı Vankulu" (Vankulu Sözlüğü) 'dur. (Şekil 2.8)

Şekil 2.8 : “Kitab-ı Lügat-ı Vankulu” (Vankulu Sözlüğü)

(Kaynak : <http://lcivelekoglu.blogspot.com.tr/2013/12/286-yil-once-bugun-osmanli-devletinde.html>)

Matbaanın gelişimi yazı tiplerinin gelişimini ve üretimini de etkilemiştir. Nicholas Jenson roman yazı stiline gelişimine önemli katkılarda bulunmuştur. Jenson geliştirdiği bu antik yazı karakterinin ilk kez baskısını gerçekleştirmiştir.

(Şekil 2.9)

I.P.pl.I.N.P.R. kalē .octobris i çde Apollini
.Abenobarbus Quintus Metellus Quiti filiu
Lucii filius Pom. Annalis Caius septimus Ti
onius Caii filius Pompeii Curio. L:atilius Lt
ius Marci filius Terentia. Quod Marcus Ma
is. D.E.R. I.C. senatum existimare neminerr
ent intercedendi: ipediēdi morā afferre oportere
.P. ad senatū referre seātiq; cōsulto fieri posse: c
m senatum existimare contra rēpublicam fecissi
o itefferit. Senatui placere auctoritatē p̄scrib
lumq; referre. Huic senatusconsulto intercessu
us Publius Cornelius Caius Iulius Pāfa. Item
perscribi de militibus qui in exercitu Caii C
die: mētra: causas: quibus de causis missi fieri

Şekil 2.9 : Jenson'un 1470'te yayınladığı "Eusebius'un De Evangelica Praeparatione"

İsimli kitabından Bir Metin

(Kaynak : http://tdc.org/tdc/wp-content/uploads/2010/05/Jenson_image2_despira-a.jpg)

Bu yazı tipi hümanistik karakterlere dayanıyordu ve en önemli özelliği okunabilir olmasıydı. Bu yazı karakteri "Jenson" adıyla olduğu kadar "Eusebius" karakteri olarak da bilinir.

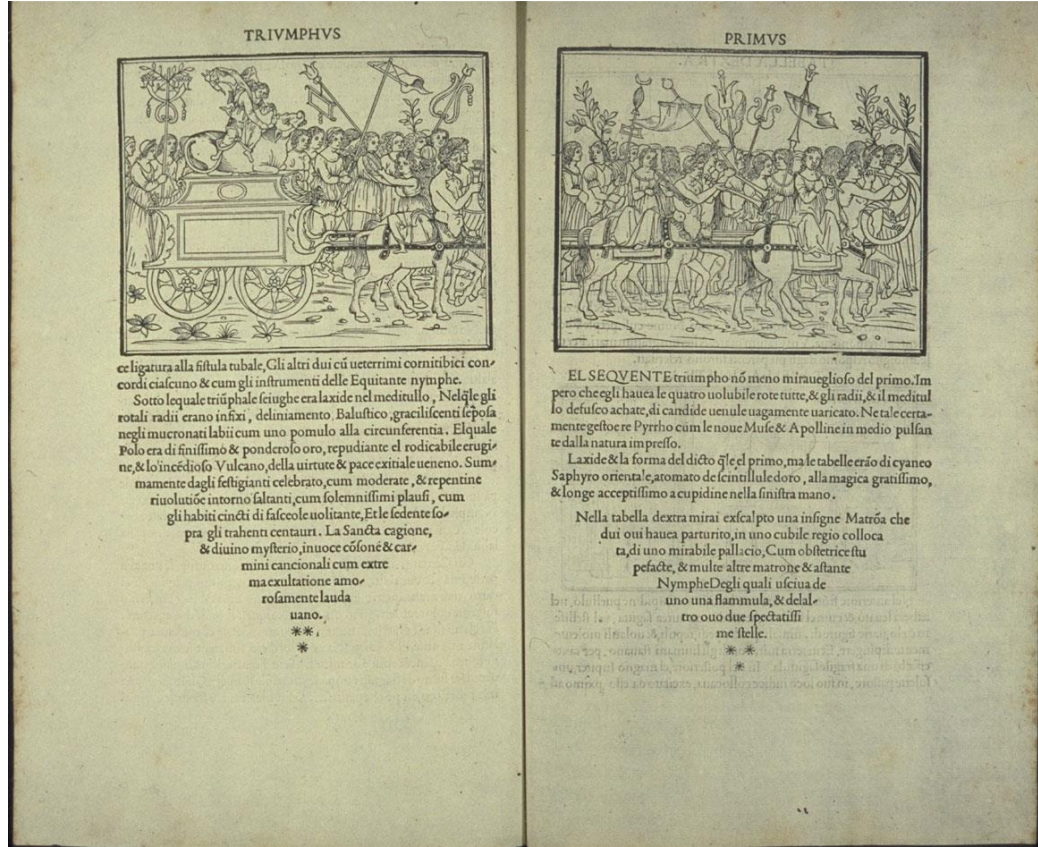
Baskı alanında gelişen bu durumlar harf şekillerinin gelişmesinde de önemli rol oynamıştır. Avrupada yaşanan bu gelişmeler yazıyı çok önemli noktalara taşımıştır. Harf tasarımcıları alanında uzmanlaşmaya başlamış ve tasarladıkları harflerin farklı varyasyonlarını ortaya çıkartmışlardır. Dönemin önemli yazarlarından Aldus Manutius ve önemli bir yazı tasarımcısı olan Francesco Griffo 1495 yılında yeni bir yazı karakteri tasarlayıp bu karakterlerin dökümünü de gerçekleştirmiştir. Tasarladıkları bu yeni yazı karakterine "Bembo" adını vermişlerdir. (Şekil 2.10)

in creuere ; n'ofq; t
is magiftris erudien
atim facti fumus ac
etiam minus quot

Şekil 2.10 : “Bembo” Yazı Karakteri

(Kaynak : <http://2011.istype.com/publications2.html>)

Francesco Griffo yerden tasarruf etmek amacıyla el yazısı stiline de benzeyen italik yazı stiline temellerini atmıştır. Griffo, harflere verdiği eğimlerle hem büyük beğeni toplamış hemde Manutius'un kitaplarının daha küçük olmasını sağlamıştır. 1499 yılında Aldus Manutius'un “ Hypnerotomachia Poliphili” adlı eserinde majiskül ve miniskül harfler bir arada kullanılmış ve bu eser dizginin en güzel örneklerinden biri olmuştur. (Şekil 2.11)

Şekil 2.11 : Aldus Manutius'un Hypnerotomachia Poliphili İsimli Kitabı

(Kaynak : http://privatelibrary.typepad.com/the_private_library/2010/09/the-quion-the-chase-the-furniture-and-the-private-library.html)

Robert Estienne, Simone de Colines ve Geofroy Tory gibi basımcılar daha kaliteli basımcılıkta önemli rol oynamıştır. Tipografideki bu değişimler ve gelişmeler Fransızları da etkisi altına almıştır. Fransada hem tipografi hemde basımcılık alanında birçok gelişme yaşanmış artık daha kaliteli basımlar ortaya çıkmaya başlamıştır.

3. GARAMOND FONT AİLESİ

3.1. Garamond Yazı Karakterinin Doğuşu ve Gelişimi

Claude Garamond, 1480 yılında Paris’te doğmuştur. Garamond o dönemlerde yaşamış en önemli font tasarımcılarından birisidir. (Şekil 3.1) İsminden sıkça söz ettiren Garamond yazı dünyasında birçok font tasarlamıştır. Bu fontlardan en önemlisi ve yazı dünyasında birçok yerde kullanılan, ismini de verdiği “Garamond” fontu olmuştur.(Şekil 3.2)

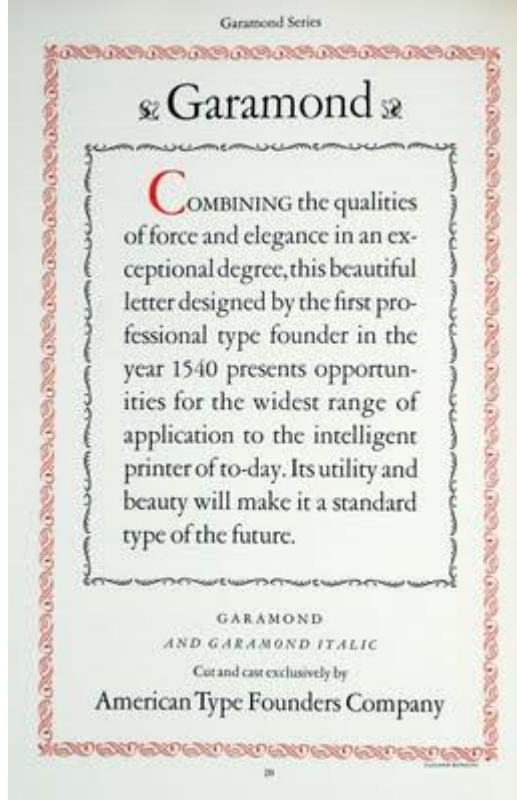
Şekil 3.1 : Claude Garamond

(Kaynak : <http://tipografos.net/historia/garamond.html>)

Şekil 3.2 : Orjinal Garamond Yazı Karakteri
(Kaynak : <http://tipografos.net/historia/garamond.html>)

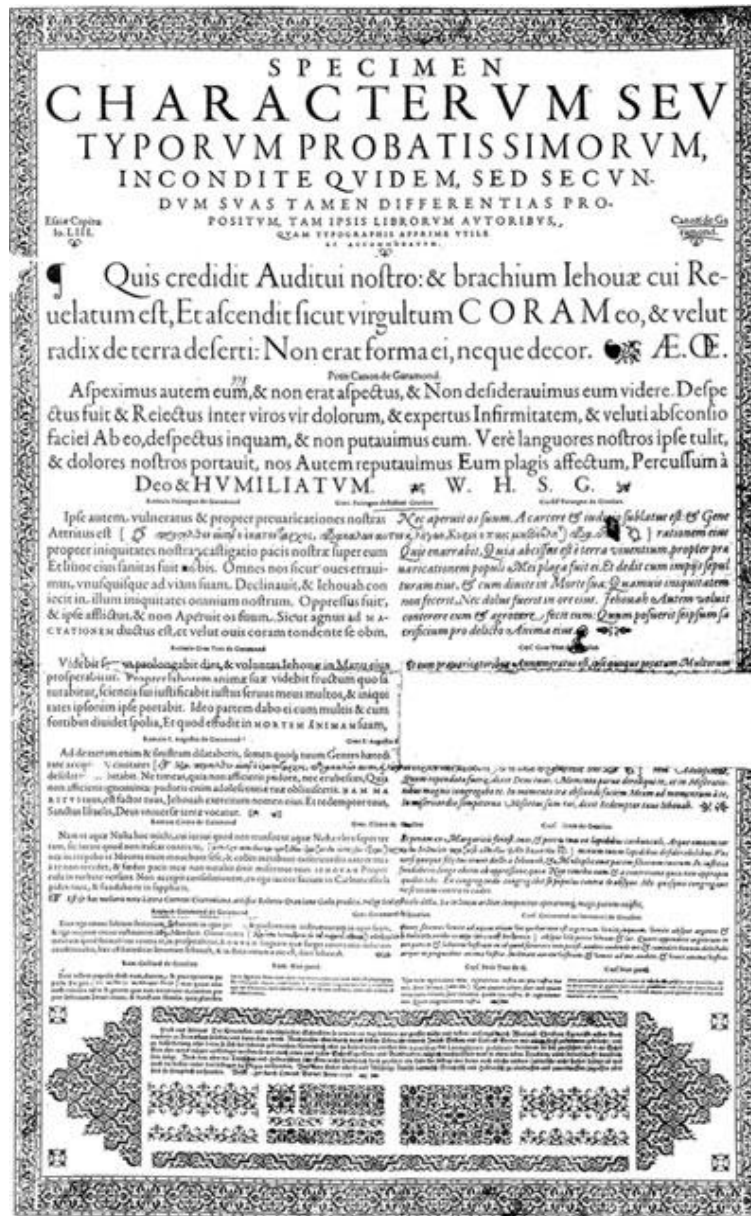
Asıl ismi “Garamont” olan bu font Fransızcadaki telaffuzundan dolayı Garamond olarak söylenmiş ve o dönem tipografi dünyasında her iki şekilde de söylenmeye devam etmiştir. American Type Founders şirketi telaffuzundan dolayı Garamond ismini daha uygun bulmuş ve bir bildiri yayınlayarak bu ismi kabul ettiğini açıklamıştır. (Şekil 3.3)

Şekil 3.3 : American Type Founders Şirketi Tarafından Yayınlanan Bildiri
(Kaynak : <http://www.encyclopedia.com/doc/1E1-Garamond.html>)

Karışıklığı kaldırmak için daha sonra Fransız Baskı Ofisi de Garamond ismini kabul etmiş ve bu isim günümüze kadar gelmiştir. Claude Garamond 1510 yılında Simon De Colines ve Estienne gibi önemli isimlerin yanında çıraklık yaparak harf kesimini ve basımını öğrenmiştir. Ustası Estienne öldükten sonra o dönem ürettiği yazı tasarımlarını satan ilk kişi olmuştur.

Claude Garamond tasarladığı fontları satarak bunları maddiyata dönüştürmüştür. Harf tasarımı konusunda kendisini geliştiren Garamond'un tasarladığı ve adını Garamond koyduğu bu font ilk kez 1530 yılında Erasmus tarafından yazılan "Paraphrasis in Elegantiarum Libros Laurentii Vallae" adlı kitapta kullanılmıştır. (Şekil 3.4)

Şekil 3.4 : Erasmus'un "Paraphrasis in Elegantiarum Libros Laurentii Vallae" İsmimli Kitabı
 (Kaynak : <http://www.todocoleccion.net/paraphrasis-erasmo-rotterdam-farrago-sordidorum-verborum-c-crocum-lugduni-1550-s-b-x35547759>)

Claude Garamond'un tasarladığı bu font Michelangelo, Leonardo Da Vinci gibi önemli isimlerin okuduğu kitapları hazırlayan Aldus Manutius'un kestiği ve "De Aetna" adını verdiği fonta dayanarak tasarlanmıştır. Bu font ile ilk eski stil (old style) roman harflerinin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Garamond kendi adını vererek tasarladığı yazı karakterinin modelini Aldus Manutius'un eski stil tarzına dayanarak ortaya koymuştur. (Şekil 3.5)

explicabo ; non tanq̄ recenseatur . Igi-
tur; cum illum multa in umbra sedentem
comperissem ; ita initium interpellandi
eum feci. PETRVS BEMBVVS FILI
VS. Diu quidem p̄ter hic sedes: & certe
ripa haec uirens; quam populi tuae istae
densissimae inumbrant; & fluuius alit; ali
quanto frigidior est fortasse, q̄ sit fatis .
BERNARDVS BEMBVVS PATER.
Ego uero filii nusp̄ iam esse libentius soleo;
q̄ in hac cum ripae, tum arborum , tum
etiam fluminis amoenitate: neq; est, quod
uereare, nequid nobis frigus hoc noceat,
praesertim in tanto aestatis ardore: Sed
fecisti tu quidem p̄ bene; qui me ab iis
cogitationibus reuocasti; quas & libentif-
sime semper abiicio , cum in Nonianum
uenitur; et nūc quidem nobis nescio quo
pacto furtim irreperant non modo non
uocantibus, sed etiam inuitis.
BEMBVVS FILIUS . Derep. sci
licet cogitabas aliquid, aut certe de trium

Şekil 3.5 : Aldus Manutius'un "De Aetna" İsimli Fontu ile Yazılmış Metin

(Kaynak : <http://www.onb.ac.at/ausb/projekte/001/paginierung.html>)

Garamond tasarladığı bu eski stil yazı karakterinin majiskül harflerinde Trajan sütunundaki oymaları esas almıştır. Miniskül harflerini ise Karolenj miniskülüne dayandırmıştır. (Şekil 3.6)

Şekil 3.6 : Trajan Sütunu

(Kaynak : http://www.photoshopmagazin.com/dergi/2006/12/tipografi_yazilari_7.html)

Claude Garamond'un çalışmaları 1541 yılından itibaren daha çok önem kazanmaya başlamıştır. Bu yazı tasarımcısının ün kazanmasındaki en önemli katkıyı o dönemin önemli baskı ustalarından birisi olan Robert Estienne sağlamıştır. (Şekil 3.7)

Şekil 3.7 : Robert Estienne

(Kaynak : <http://saintandcynic.blogspot.com.tr/2011/05/rabbi-french-printer-and-harold-camping.html>)

1540 yılında Robert Estienne, Kral 1. Francois için bir kitap serisi hazırlamaya karar vermiştir. Kitaplarında kullanacağı üç tane yunanca karakteri tasarlaması için Claude Garamond dan yardım istemiştir. Garamond kendisine ustalık da yapmış olan Estienne tarafından sunulan bu teklifi geri çevirmemiş ve krallığın önemli kütüphanecisi olan Angelo Vergecio'nun el yazısından yola çıkarak bu kitaplar için yeni bir font tasarlamıştır.

Garamond tarafından üretilen bu karakterler o dönemin en üst seviyedeki tipografi çalışmaları olarak ün salmıştır. Kral için hazırlanan ve kitap serilerinde kullanılan bu font daha sonra 16 punto olarak kesilmiş, modeli çıkartılmış ve “Grecs du Roi” olarak adlandırılmıştır. (Şekil 3.8) Bu font Garamond tarafından tasarlanan önemli fontlardan biri olarak font dünyasındaki yerini almıştır. (Şekil 3.9)

Şekil 3.8 : Grecs du Roi

(Kaynak : <http://www.flickr.com/photos/lilasymons/6837714368/>)

Şekil 3.9 : “Grecs du Roi” ile Yazılmış Metin Örneği

(Kaynak : <http://www.flickr.com/photos/lilasymons/6837714368/>)

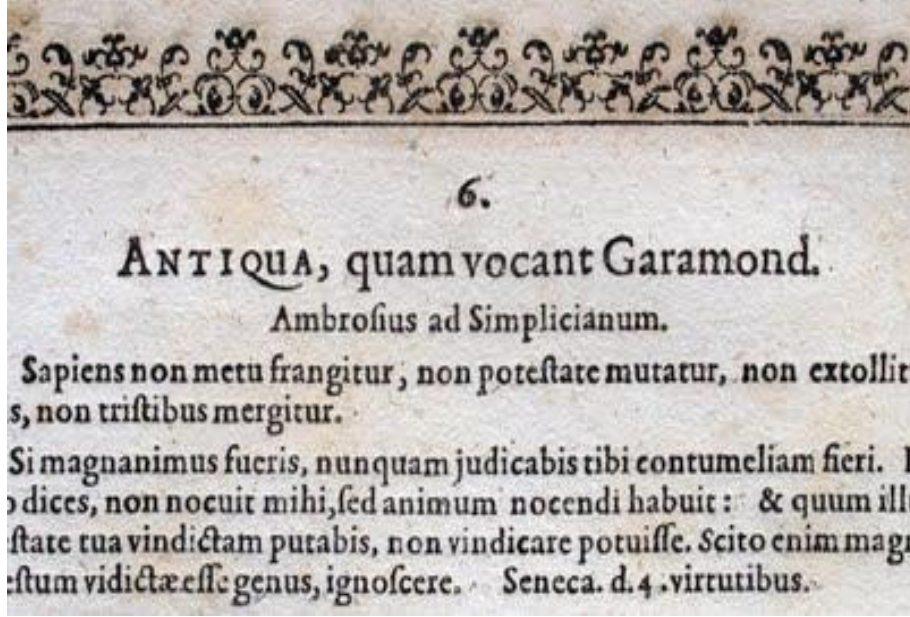
Garamond tasarladığı fontlar dışında yayıncılık alanında da önemli işlere imza atmış, 1545 yılında önce dönemin ünlü isimlerinden Pierre Gaultier ile daha sonra Jean Barbe ile birlikte yayıncılık adına önemli çalışmalar yapmıştır. Kendi biçimini yarattığı Garamond fontu ile Fransa iş dünyasındaki belgelerde de yerini alan Garamond, Jean Barbe ile yaptığı işbirliğini küçük bir bildiri ile yayınlamıştır. (Şekil 3.10)

*Imprimé a Paris par Pierre Gaultier pour
Jean Barbé & Claude Garamont.
1 5 4 5.*

Şekil 3.10 : Garamond ile Jean Barbe Tarafından Yayınlanan Bildiri
(Kaynak : <http://www.encyclopedia.com/doc/1E1-Garamond.html>)

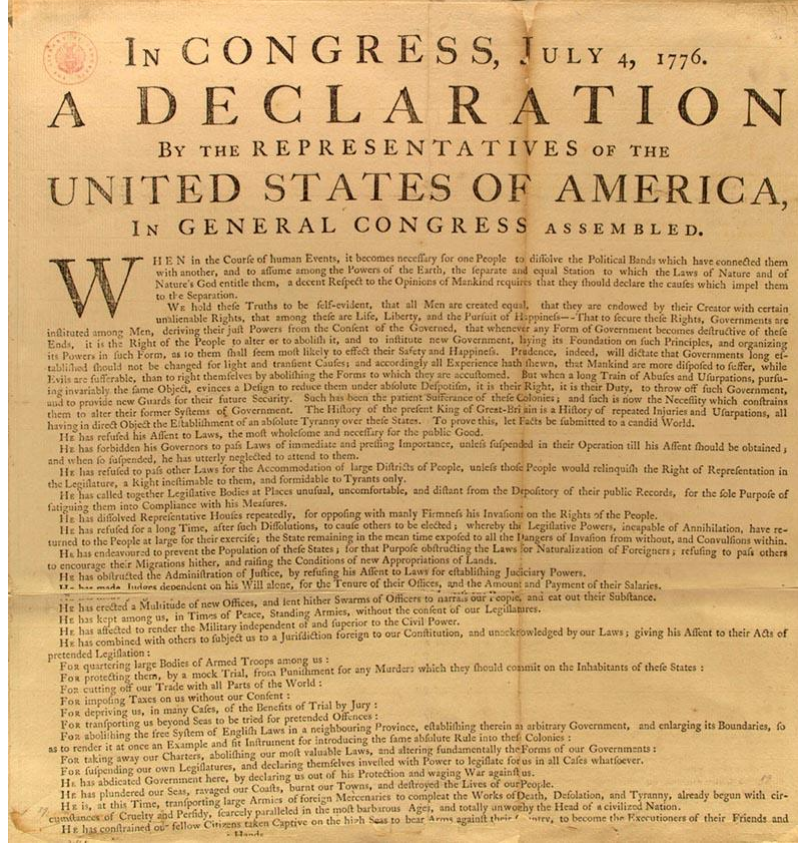
Garamond'un başladığı yayıncılık hayatında yayınladığı ilk kitabı David Chambellan tarafından yazılan “Pia et Religiosa Meditatio” isimli eser olmuştur. Yayıncılığını üstlendiği bu kitabın aynı zamanda fontunu da tasarlamıştır. Garamond, tipografi endüstrisinin temellerinin atılmasını sağlayan önemli insanlardan biri olmuştur. Sanatçı font tasarımı, harf kesimi ve yayıncılık alanında önemli çalışmalar yapmış dönemin önemli yayıncılarına da hizmet vermiştir. Yayıncılık adına yaptığı çalışmalarında Venedikli baskı ustalarının eserlerini kendine örnek edinmiştir. Sanatçı yaptığı tasarımların yanında baskı alanında sağlam işler ortaya çıkartmış ve kaliteden ödün vermeyerek sosyetenin yüksek kesimlerine hizmet vermiştir. Yaptığı bu kaliteli çalışmalarla insanların takdirini kazanan Garamond alanında tercih edilen bir isim haline gelmiştir. Paris'te tasarladığı Garamond fontuyla tarihte yerini alan Claude Garamond ürettiği okunaklı bu yazı karakteriyle Alman karakterlerinin zorluğunu ortadan kaldırmıştır.

Tasarladığı yazı karakteriyle ünvanını Fransa dışına da taşımıştır. İtalya'da “Garamone” olarak da bilinen bu font dönemin bazı kitaplarında 10 punto olarak kullanılmıştır. (Şekil 3.11)

Şekil 3.11 : İtalya'da Garamond Fontu ile Yazılan Metin Örneği
(Kaynak : <http://www.linotype.com/414/claudegaramond.html>)

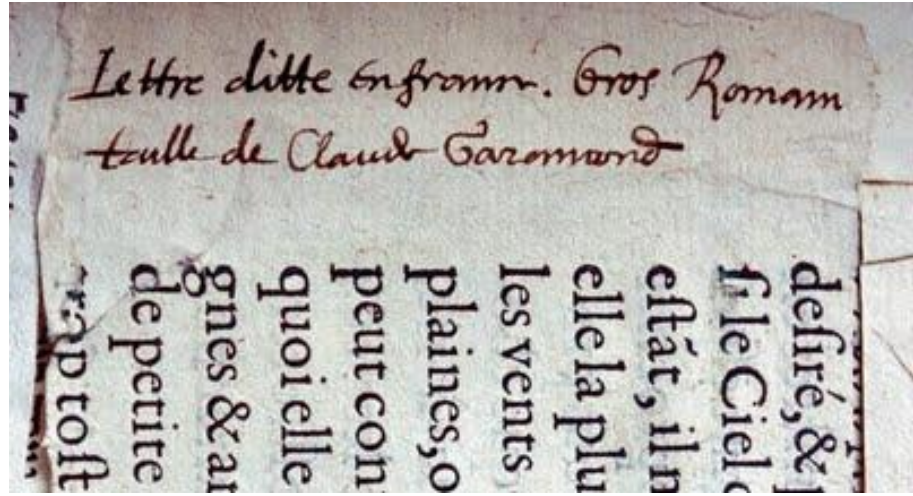
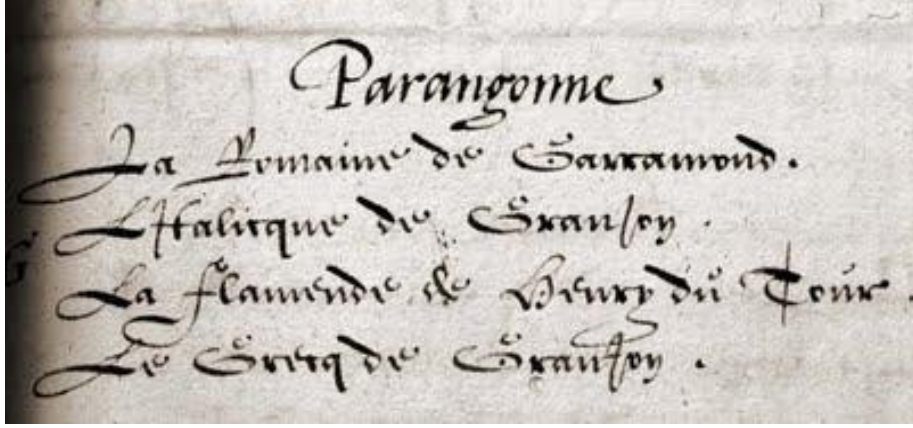
Garamond yazı karakteri daha sonra yazı tasarımcısı olan William Caslon'a ilham vermiş ve Amerikan Bağımsızlık Bildirisinde kullanılan fontun doğmasına öncülük etmiştir. (Şekil 3.12)

Şekil 3.12 : Amerikan Bağımsızlık Bildirisi

(Kaynak : <http://wjmi.blogspot.com.tr/2011/04/basic-principles-of-declaration-of.html>)

Yenilikçi bir harf tasarımcısı olan Claude Garamond Fransada romen karakterlerin sevilmesinde çok önemli rol oynamıştır. Ortaya çıkarttığı fontlara eğim vererek büyük ve küçük harflerin italik versiyonlarını da bir arada kullanmıştır. Bu fontun dışında birçok font tasarlayıp yazı dünyasını bu fontlarıyla zenginleştiren Claude Garamond 1561 yılında hayatını kaybetmiştir. Ölümünden sonra dökümhanesinde bulunan notlar daha sonraki font tasarımcıları için yol gösterici olmuştur. (Şekil 3.13)

Şekil 3.13 : Garamond'un Dökümhanesinde Bulunan Notlar
(Kaynak : <http://www.linotype.com/414/claudegaramond.html>)

3.2. Garamond Yazı Ailesi

Bir yazı karakterinin form veya simgeler ile birlikte kullanılacak şekilde düzenlenen haline font denir. Her font taşıdığı karakterin ismiyle anılmaktadır. Bu durum, bizimde onları birbirinden ayırt etmemizi sağlamaktadır. Günümüzde teknolojinin de gelişmesiyle gereksinimler artmış bunların sonucunda da karakterlerin değişik varyasyonları ortaya çıkmıştır. Bunların italik, dar, geniş, ince, orta kalın, kalın, çok kalın gibi isimlerle adlandırılmıştır. Bu varyasyonların bir arada olduğu karakter grubuna da font ailesi denilmiştir.

“Adobe System” (Adobe Sistem) John Warnock ve Charles Geschke tarafından 1982 yılında kurulmuştur. Bu buluş harfleri ve imgeleri kağıt üzerinde basmak için üretilen en etkili buluş olarak kabul edilmiştir. Adobe geliştirdiği sistem sayesinde üretilmiş olan fontları çağdaş grafik tasarıma uyarlayarak ve geliştirerek bunlara “Type 3” adını vermiştir. Fontları üreten Adobe bu fontları dağıtmış, Linotype, Monotype, Bistream, Font Company, ITC gibi yeni font üreticileri ortaya çıkmıştır. Adobe lisansladığı bu yazı karakterleriyle oluşturduğu kütüphane sayesinde dünyanın en büyük yazı karakterlerine sahip şirket olma ünvanına ulaşmış, geliştirip düzenlediği birçok fontu Garamond yazı ailesine dahil etmiş ve bu yazı ailesinin büyümesine katkı sağlamıştır. Birçok font şirketi tarafından ihtiyaca ve gelişen teknolojiye göre üretilen çok çeşitli Garamond fontları ortaya çıkmıştır. Her türlü ihtiyaca göre tasarlanan bu fontlar estetik yapılarındaki yapılan düzenlemeler ile farklı isimler almıştır.

4. GARAMOND YAZI AİLESİNİN ANATOMİK DEĞERLENDİRİLMESİ

4.1. Anatomik Yapı

4.1.1. Harf Yapısı

Tipografik düzenlemelerde harf en temel öge olarak en başta yer almaktadır. Bir fontun harf yapısını incelerken dikkat edilmesi gereken belli başlı terimler vardır. Bu terimler şunlardır (Şekil 4.1);

Taban Çizgisi (Baseline): Büyük ve küçük harflerin altındaki çizgidir.

Orta Çizgi (Meanline): Küçük harflerin yüksekliklerini ortaya çıkartan çizgidir.

Üst Çizgi (Capline): Büyük harflerin üst kısmının belirlenmesini sağlayan çizgidir.

Yukarı Uzantı (Ascenders): Küçük harflerde x-yüksekliğinden yukarı çıkan kısımdır.

Aşağı Uzantı (Descenders): Küçük harflerde taban çizgisinden aşağıya uzanan kısımdır.

Üst Uzantı (Ascent): Harflerin taban çizgisinden itibaren yukarıya uzanan kısımdır.

Alt Uzantı (Descent): Harflerin taban çizgisinden itibaren aşağıya uzanan kısımdır.

Kapatılmış Alan (Counter): Harflerin sahip oldukları kapalı bölümlerdir. Harf tarafından kapatılmış beyaz olan boşluklarıdır.

Tırnak (Serif): Harfin asıl vurgusunun sonunda yer alan kısa vurgudur. Tırnaklı harfler serifli diye adlandırılırken tırnaksız harfler without serif ya da sans serif diye adlandırılmaktadır.

X - Yüksekliği (Küçükharf Boyu): Küçük harflerin yüksekliğine verilen isimdir.

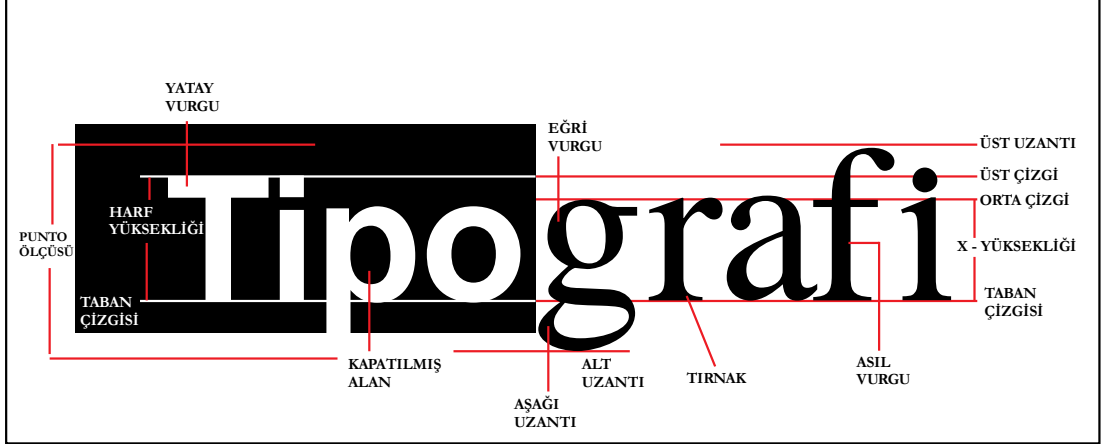
Asıl Vurgu (Main Stroke): Küçük ve büyük harflerin sahip oldukları gövde kısımdır. Aynı zamanda bir harfin temel unsurudur.

Yatay Vurgu (Crossbar): A, H, T gibi harflerde yer alan yatay çizgi ya da vurgudur.

Eğri Vurgu (Bowl): Yuvarlak yapılı harflerde yer alan eğri olarak vurgulanmış kısımdır.

Kulak (Ear): Roman küçük g harfinin sağ üst kısmından çıkan küçük çizgidir.

Göz (Eye): Küçük e harfinde yer alan kapalı parçadır.

Şekil 4.1 : Harf Yapısının Bölümleri

Harf yapılarının evrimine bakıldığında zaman harf biçimlerinin iki temel dizgeye dayandığı görülmüştür. Bu dizgelerden ilki “Eski Biçem” (Old Style) ikincisi ise “Eşit – en” (Even – Width) dizgesidir. Bu dizgelerin dışında yer alan harf yapıları da vardır ve bunlara da “Serbest Dizge” adı verilmiştir.

“Eski Biçem” (Old Style) diye adlandırılan dizgenin en temel özelliği geometrik öğeler olan üçgen, daire ve kare üzerine yapılandırılmış olmasıdır. Büyük harflerinde yer alan, genişlik farklılığı dikkat çekicidir. Eski Biçem dizgesinin en önemli özelliklerinden bir diğeri de tutarlı olması olmuştur. Eski Biçem dizgesine ait olan en güzel örneklerin içinde Garamond yazısında yer aldığı Trajan, Jenson, Palatino, Futura ve Avant Garde gibi yazı karakterleri yer almaktadır. (Şekil 4.2)

Şekil 4.2 : Eski Biçem Dizgesi

“Eski Biçem” yani geleneksel olarak da adlandırılan yazılar kendine özgü belli başlı karakteristik özelliklere sahiptir. Garamond yazı ailesi de eski biçem diye adlandırılan yazıların içerisinde yer almaktadır. Eski Biçem yazılarda harflerin ana çizgisi ile ikinci çizgisi arasında küçük de olsa kalınlık ve incelik farklılıkları yer almaktadır. Dirsekli serifleri yani tırnakları olan bu yazıların karakterlerinde eğik vurguların olduğu görülmektedir. Büyük harf yükseklikleri üst satıra dayanmış olan b, d, l, k, h gibi harflerden daha kısadır ve genelde sahip oldukları serifleri yani tırnakları alt satır çizgisine taşmaktadır. Eski biçem dizgesi üçgen, daire, ve kare üzerine şekillendirilirken eşit – en dizgesi ile biçimlendirilen harfler dikdörtgen, yamuk ve elips gibi formlar üzerine yapılandırılmıştır. (Şekil 4.3) Görsel açıdan bakıldığı zaman harfler birbirine eşit olarak algılanmaktadır fakat harfler eşit şekilde tasarlanmamıştır. Bu dizge esas alınarak yapılandırılan harflerin birbirlerine eşit olmaları dikdörtgen, yamuk ve elips formlarının değişken özelliklere sahip olmalarından kaynaklanmaktadır.

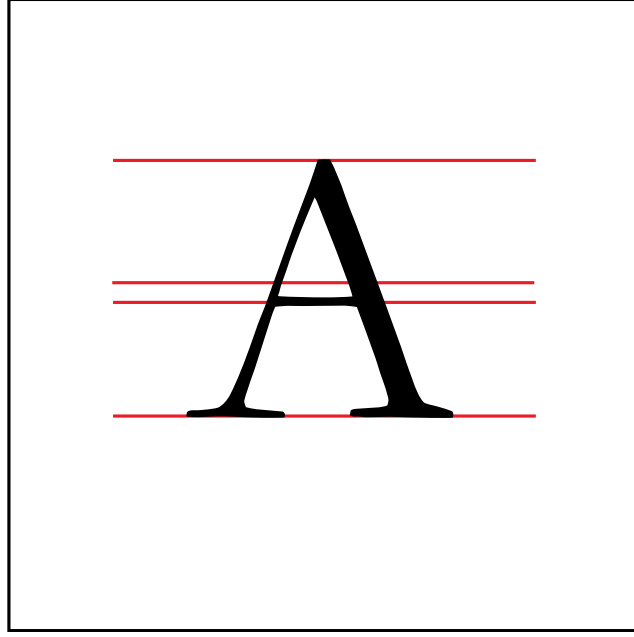
Şekil 4.3 : Eşit – en Dizgesi

4.1.2. Garamond Yazı Ailesinde Majiskül Harfler

Claude Garamond, Garamond yazı ailesinde yer alan majiskül harfleri tasarlarken Roma’da yer alan “Trajan” sütunlarını esas almıştır. Temelinden 2,74 metre genişlikte ve 1.15 metre yüksekliğe sahip olan taşa kazınmış olan bu Trajan majiskülleri günümüze kadar gelen birçok yazı için ölçüt olarak kullanılmıştır.

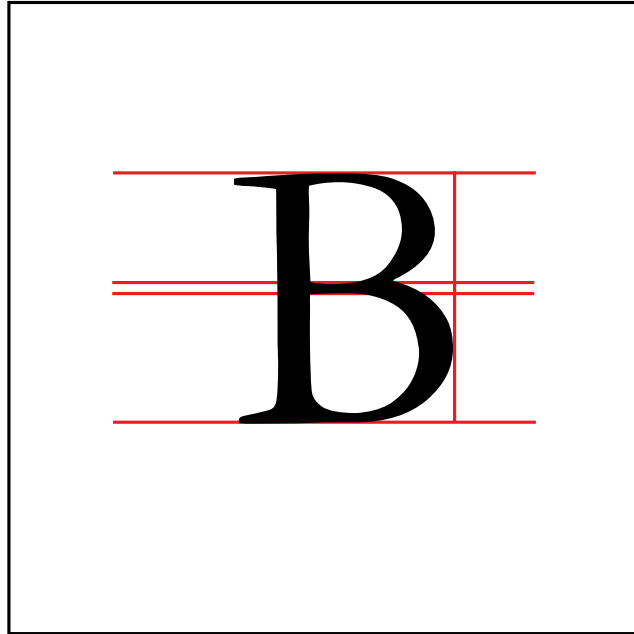
Serifli yani tırnaklı yazı grubuna giren Garamond karakterinin majiskül harflerinin ucunda okumayı kolaylaştırdığı söylenen küçük tırnakçıklar bulunmaktadır. Antik yazılar grubuna giren Garamond yazı karakterinin sahip olduğu tırnaklar birçok serifli karaktere göre daha belirgin yapıdadır.

Serifli olmasından dolayı tepesi sivri bitmeyen majiskül A harfinin tepe kısmı üst çizgi ile paralellik göstermektedir. Harfi iki kısımda inceleyecek olursak sağ kısmındaki kalınlık sol kısmındaki kalınlığın iki katından fazladır. Göz yanılması nedeniyle yatay çizgi daha kalın gibi algılansa da dikey çizgiden daha incedir. Alçalan çizgilerin ucundaki tırnakların taban çizgisine paralel olmadığı görülmektedir. (Şekil 4.4)

Şekil 4.4 : Garamond Majiskül A harfi

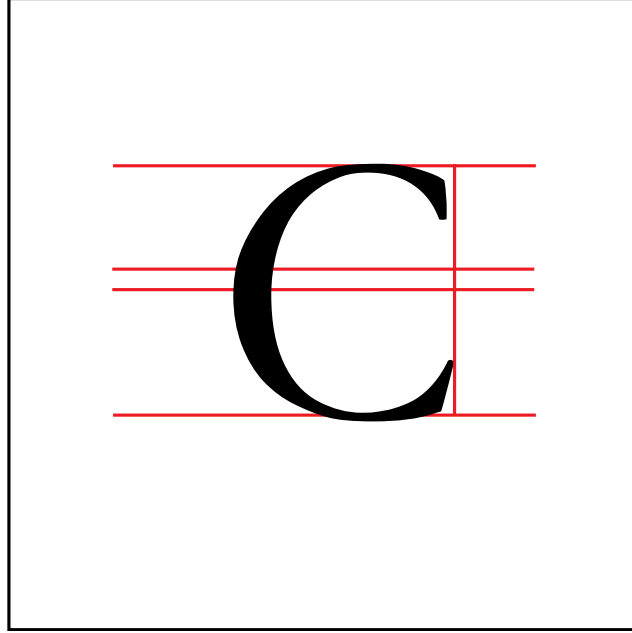
Alt ve üst bölümden oluşan majiskül B harfinin bağlantı yerleri optik denge kuralına göre belirlenmiştir. Harfin alt ve üst bölümleri taban çizgisi ve üst çizgi ile paralellik göstermemektedir. Dikey çizgisi yatay çizgisinin üç katından daha kalın olan majiskül B harfinin üst kısmı alt kısmından daha küçük olarak tasarlanmıştır. (Şekil 4.5)

Şekil 4.5 : Garamond Majiskül B harfi

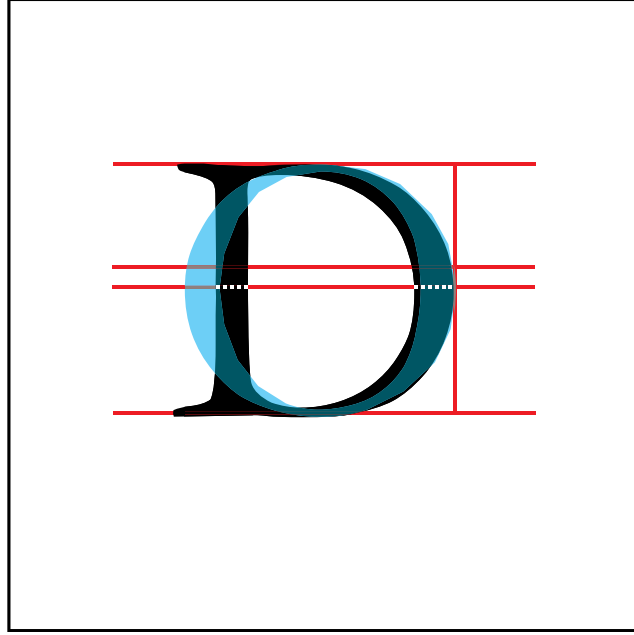
İç boşluğunun oval şekli dikey gelen majiskül C harfinin alt kısmı üst kısmına göre taban çizgisinden biraz fazla taşmaktadır. Üst kısmındaki tırnakla alt kısmındaki tırnak birbirine paralel gelmezken üst kısımdaki tırnak daha iç kısımdan harfi başlatmış alt kısımdaki tırnak ise daha dış kısımda biterek harfi sonlandırmıştır.

(Şekil 4.6)

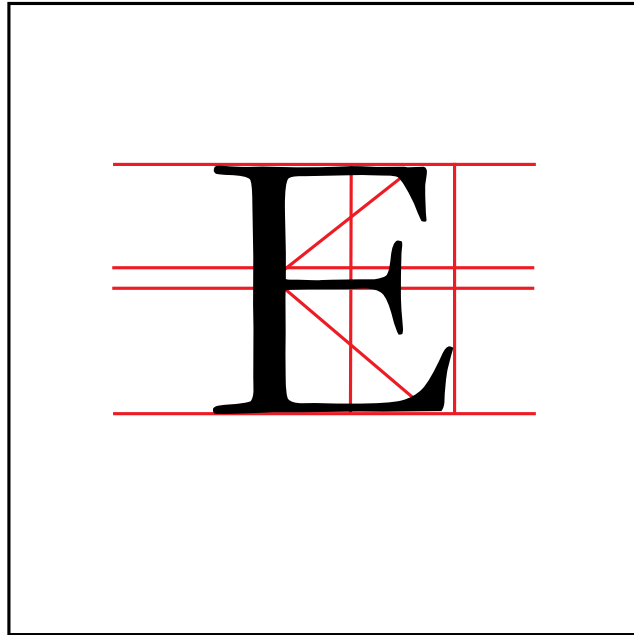
Şekil 4.6 : Garamond Majiskül C Harfi

Yatay bağlantısı bulunan majiskül D harfi tırnak yapısının estetikliği dolayısıyla üst çizgiyle paralel tasarlanmamıştır. Eğri vurgusundaki kalınlık dikey vurgusundaki kalınlıktan daha fazladır. Eğri vurgusundaki kalınlık ilk bakışta majiskül O harfi ile benzemiş gibi görünse de majiskül D harfinin bağlantı kısımları majiskül O harfinden daha kalındır. (Şekil 4.7)

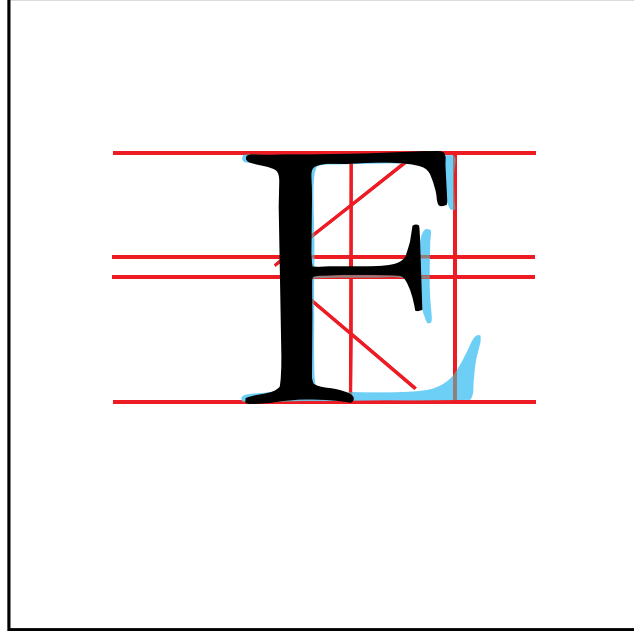
Şekil 4.7 : Garamond Majiskül D Harfi

Alt ve üst kısımdan oluşan majiskül E harfinin üç tane yatay bir tane dikey çizgisi bulunmaktadır. İlk bakışta göz üç tane yatay çizgiyi eşit gibi algılasa da bu yatay çizgilerin üçüde birbirinden küçükte olsa farklı kalınlıklara sahiptir. Majiskül E harfinin bir diğer özelliği ise alt kısmının üst kısmından daha büyük olmasıdır. (Şekil 4.8)

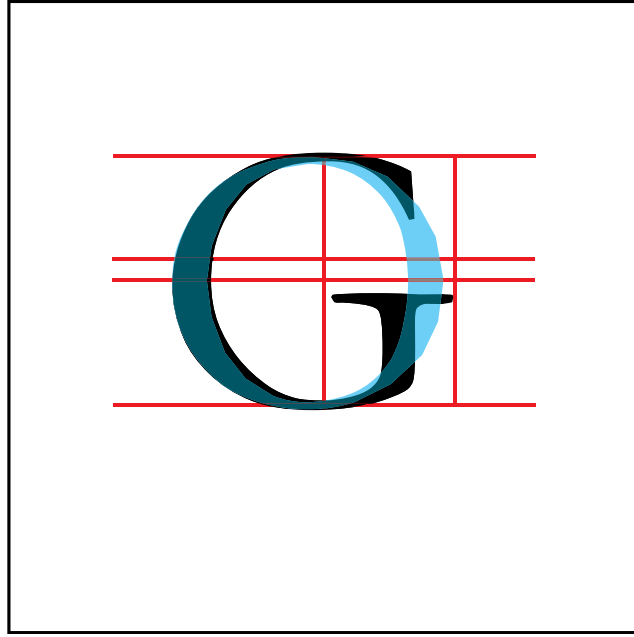
Şekil 4.8 : Garamond Majiskül E Harfi

Majiskül E harfinin üst kısmıyla aynı gibi algılanan majiskül F harfi iki yatay bir dikey çizgiye sahiptir. E harfinin aksine majiskül F harfinin et kalınlığı daha azdır. Yatay çizgilerinin ucunda bulunan seriflerin estetik yapısının farklılığı bile onu majiskül E harfinden ayırmaktadır. (Şekil 4.9)

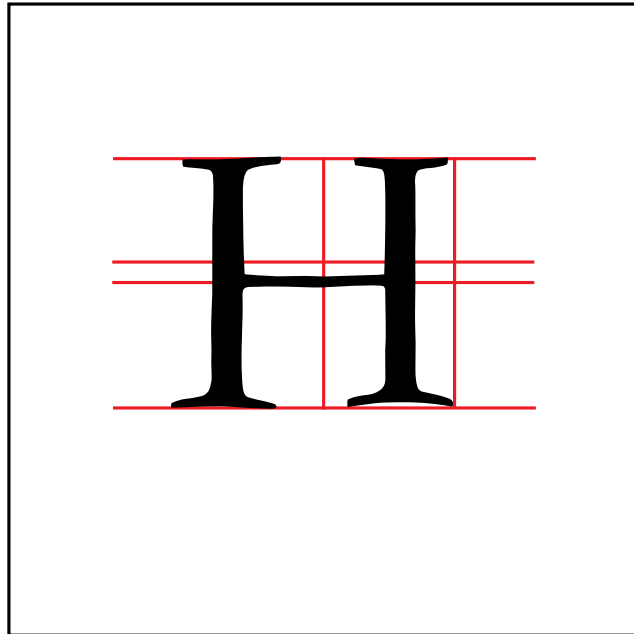
Şekil 4.9 : Garamond Majiskül F Harfi

İç boşluğundaki oval kısmı dikey olan majiskül G harfi taban çizgisi ve üst çizgiden taşmaktadır. İç kısmı majiskül O harfiyle aynı yapıdaymış gibi görünsede majiskül G harfinin et kalınlığı majiskül O harfinden fazladır. (Şekil 4.10)

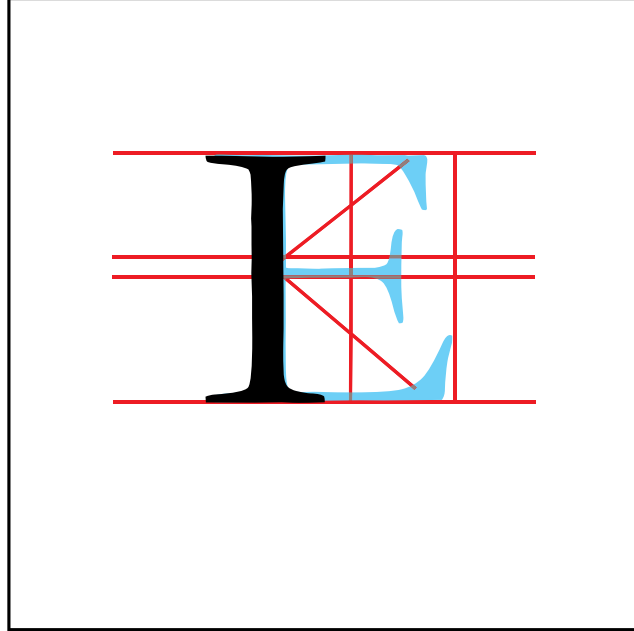
Şekil 4.10 : Garamond Majiskül G Harfi

Majiskül H harfi iki dikey bir yatay çizgiye sahiptir. Yatay çizgisi dikey çizgilerinden çok daha incedir. Sahip olduğu sol dikey çizgisi sağ dikey çizgisinden daha kalındır. Sol dikey çizgisinin ucundaki tırnak yapısı daha düz iken sağ dikey çizgisinin ucundaki tırnak yapısı daha bombelidir. (Şekil 4.11)

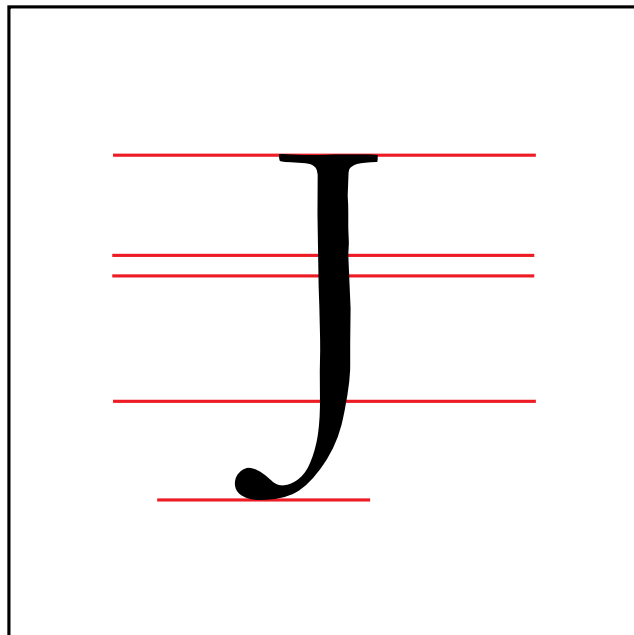
Şekil 4.11 : Garamond Majiskül H Harfi

Dar harfler grubunda yer alan majiskül I harfi ve majiskül E harfi kalınlık bakımından birbirinden ayrılmaktadır. I harfi'nin kalınlığı az da olsa E harfinden daha incedir. Üst çizgiye paralel olmayan tırnaktaki estetik yapı bu harfte de belirgindir. (Şekil 4.12)

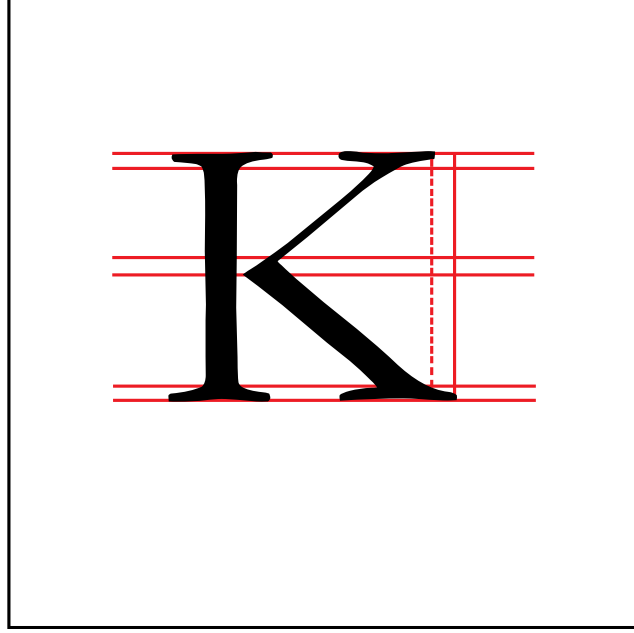
Şekil 4.12 : Garamond Majiskül I Harfi

Majiskül J harfinin en belirgin yapısı aşağı uzantısının olmasıdır. Sahip olduğu düşey çizgi aşağıya doğru fazlaca bir incelmeye göstermektedir. (Şekil 4.13)

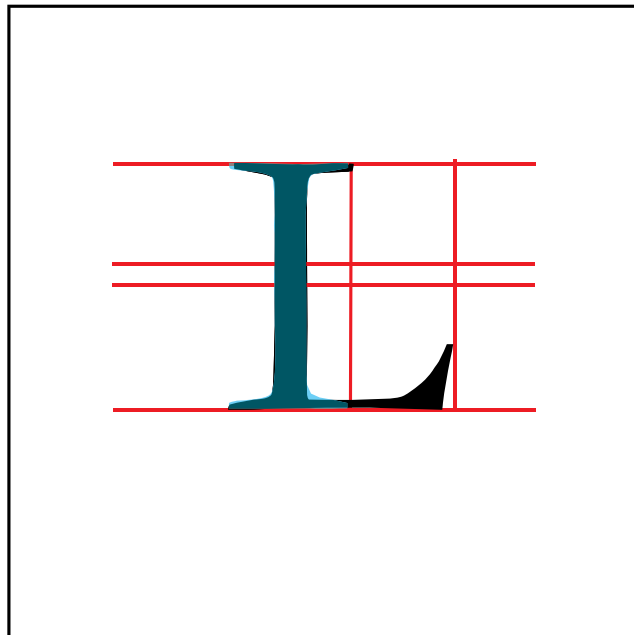
Şekil 4.13 : Garamond Majiskül J Harfi

İki bölümden oluşan majiskül K harfinin alt kısmı üst kısmından daha geniştir. Sahip olduğu dikey ve eğik çizgilerinin kalınlıkları birbirinden farklıdır.(Şekil 4.14)

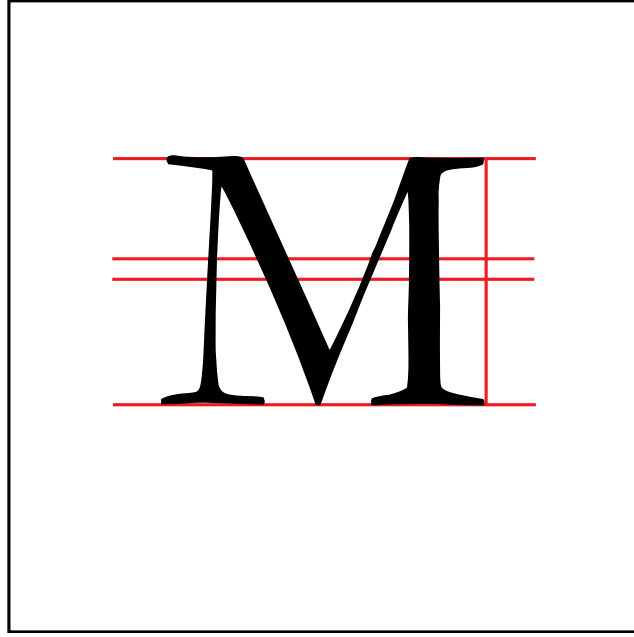
Şekil 4.14 : Garamond Majiskül K Harfi

Yatay bağlantısı bulunan majiskül L harfi dar harfler grubuna girmektedir. Sahip olduğu dikey çizgisi majiskül I harfi ile aynı gibi görüncede majiskül L harfi majiskül I harfinden daha kalındır. (Şekil 4.15)

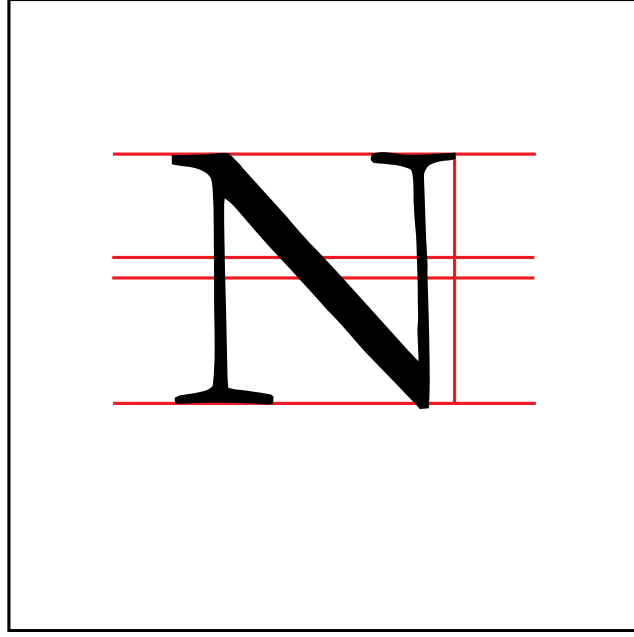
Şekil 4.15 : Garamond Majiskül L Harfi

Majiskül M harfinde iki düşey iki eğik çizgi bulunmaktadır. Sahip olduğu bu eğik çizgilerden biri alçalan diğeri yükselen çizgidir. Bu çizgilerin kalınlıkları birbirinden farklıdır. Yükselen çizgisi düşey çizgilerinden ince olmasına rağmen alçalan çizgisi düşey çizgilerinden kalındır. Daha sağlam bir yapıya ulaşmak için dişlerin yapısı et kalınlığına göre ayarlanmıştır. (Şekil 4.16)

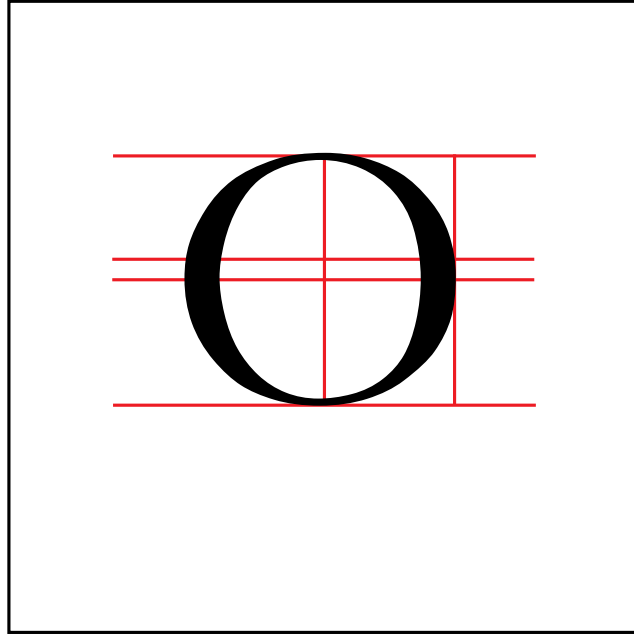
Şekil 4.16 : Garamond Majiskül M Harfi

Majiskül N harfi majiskül M harfinden farklı olarak bir tane alçalan iki tane de düşey çizgiye sahiptir. Düşey çizgilerindeki küçük kalınlık farkı majiskül N harfinin bir diğ er özelliğidir. (Şekil 4.17)

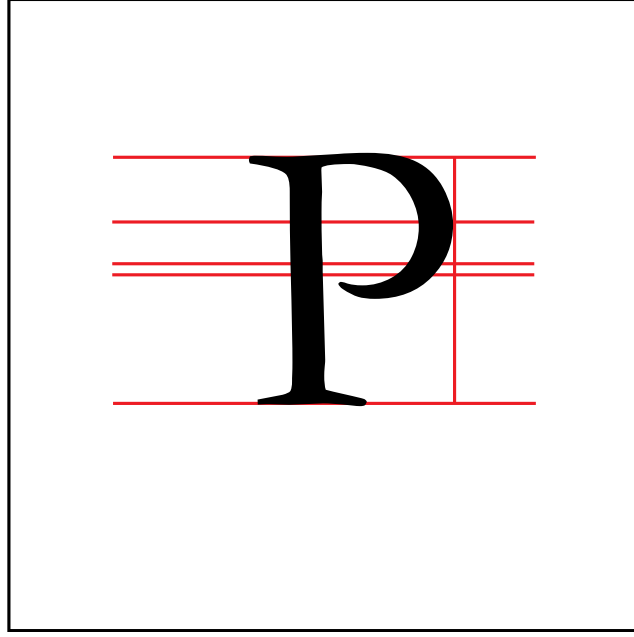
Şekil 4.17 : Garamond Majiskül N Harfi

Geniş harfler grubuna giren majiskül O harfinin iç boşluğunun oval şekli optik dengeyi sağlamak amacıyla dikey tasarlanmıştır. Majiskül O harfinin bir diğer özelliği de yatay vurgularının eşit olmasıdır. (Şekil 4.18)

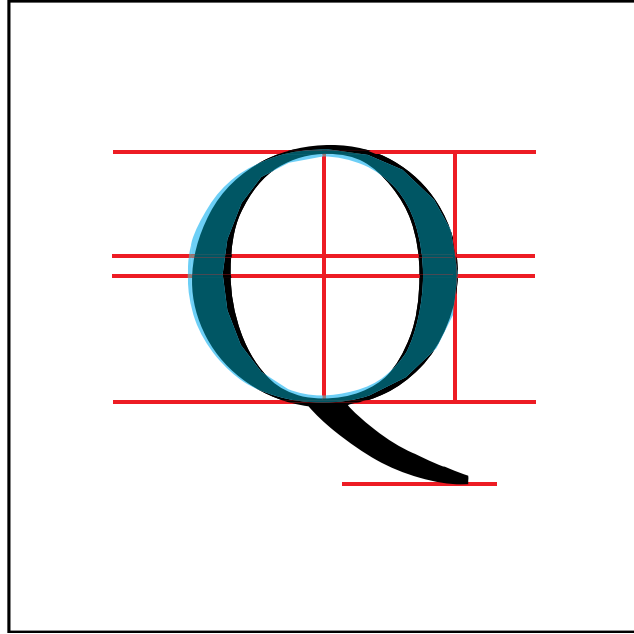
Şekil 4.18 : Garamond Majiskül O Harfi

Majiskül P harfinin bağlantı yeri optik denge kuralına göre tasarlanmıştır. Eğri vurgusundaki kalınlık düşey vurgusundaki kalınlıktan fazladır. Bağlantı noktasının düşey çizgisiyle temas etmemesi harfin önemli bir estetik özelliğidir. (Şekil 4.19)

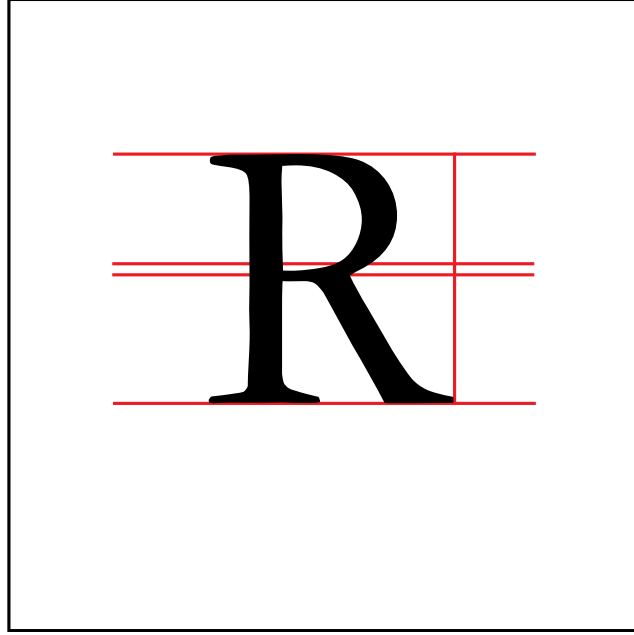
Şekil 4.19 : Garamond Majiskül P Harfi

Majiskül Q harfi geniş harfler grubunda yer almaktadır. Majiskül O harfi ile aynı şekilde tasarlanmış gibi dursa da O harfi Q harfinden daha kalın bir yapıya sahiptir. (Şekil 4.20)

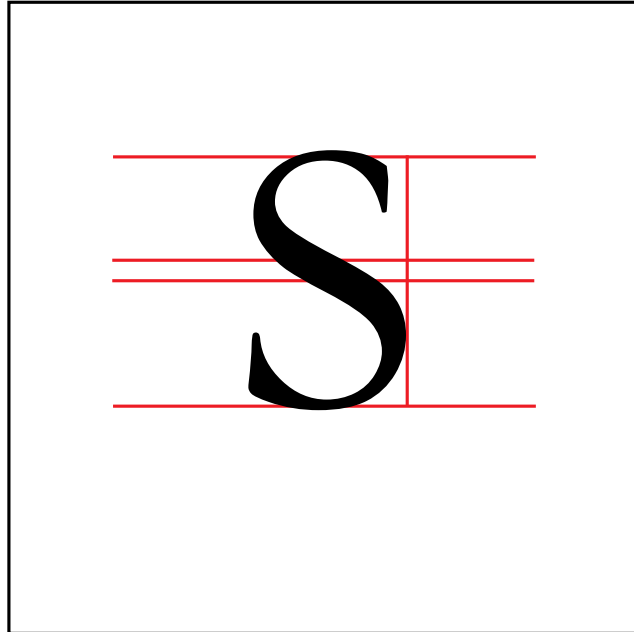
Şekil 4.20 : Garamond Majiskül Q Harfi

Bir alçalan ve dikey çizgisi olan majiskül R harfi majiskül P harfinin aksine bağlantı yerinde bütünlük göstermektedir. Sahip olduğu alçalan çizgisi dikey çizgisi ve eğri vurgusundan daha kalın tasarlanmıştır. (Şekil 4.21)

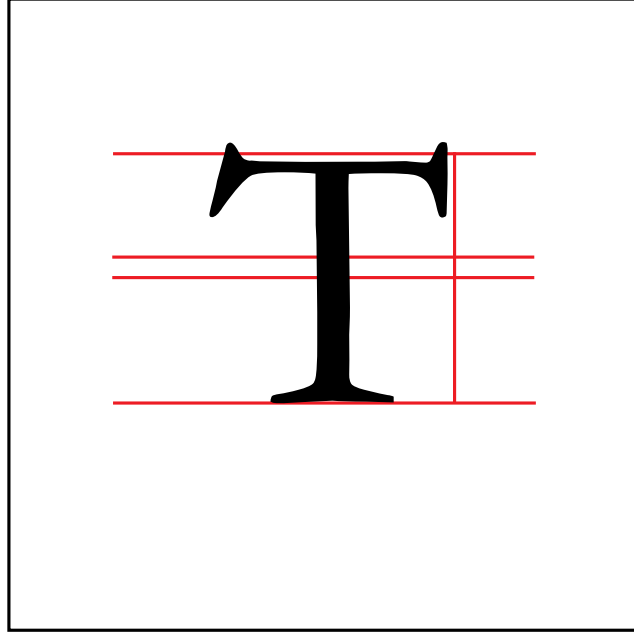
Şekil 4.21 : Garamond Majiskül R Harfi

Alt ve üst olarak iki bölümden oluşan majiskül S harfinin üst oval kısmı alt oval kısmına göre daha dar bir şekilde tasarlanmıştır. Bağlantı yeri optik denge kuralına göre belirlenen majiskül S harfinin alt ve üst bölümlerinin kalınlıkları birbirinden farklıdır. (Şekil 4.22)

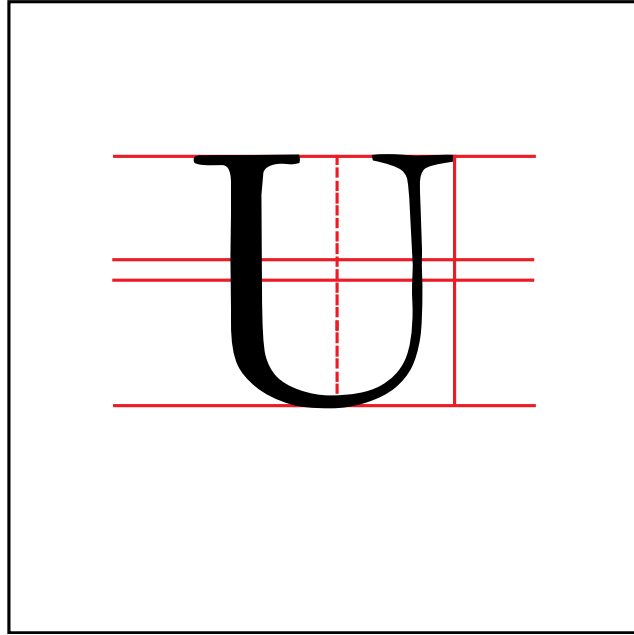
Şekil 4.22 : Garamond Majiskül S Harfi

Dar harfler grubuna giren majiskül T harfinin dikey çizgisinin et kalınlığı majiskül I harfinden kalındır. Majiskül T harfinin yatay çizgisi dikey çizgisine göre daha ince tasarlanmıştır. (Şekil 4.23)

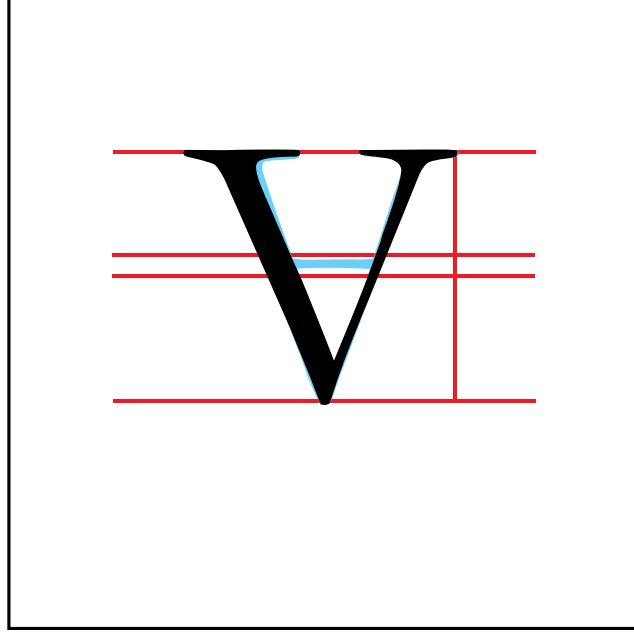
Şekil 4.23 : Garamond Majiskül T Harfi

Geniş bir harf olan majiskül U harfini ikiye ayırarak incelediğimizde sağ kısmının sol kısmından ince olarak tasarlandığı görülmektedir. (Şekil 4.24)

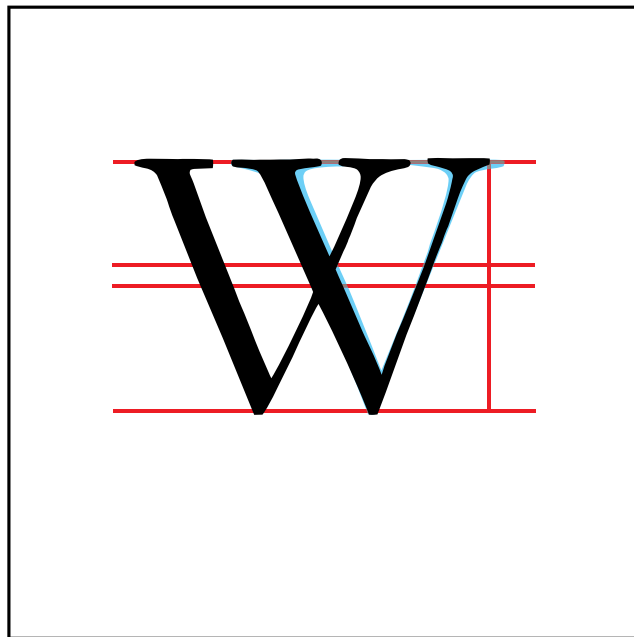
Şekil 4.24 : Garamond Majiskül U Harfi

Bir tane alçalan bir tane yükselen çizgisi olan majiskül V harfinin iki tane eğik çizgisi vardır. Majiskül V harfi A harfinin tersi gibi algılansa da V harfi A harfine göre daha geniş bir yapıya sahiptir. (Şekil 4.25)

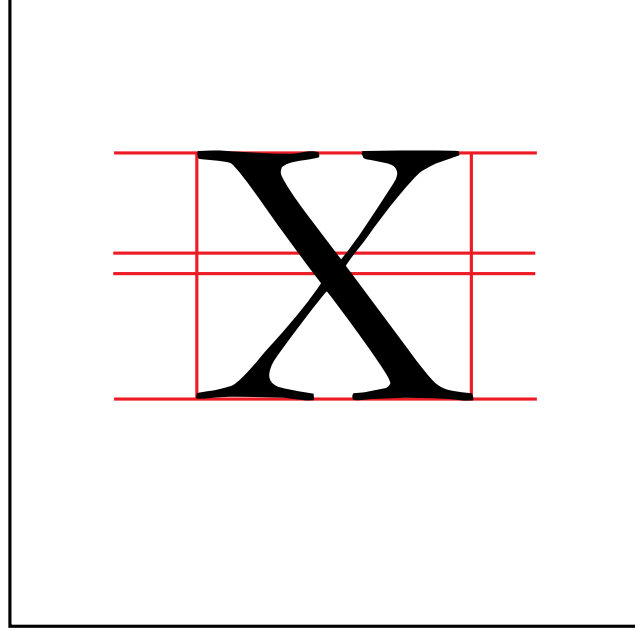
Şekil 4.25 : Garamond Majiskül V Harfi

İki tane alçalan iki tane yükselen çizgisi olan majiskül W harfinin dört tane eğik çizgisi bulunmaktadır. İki tane V harfinden tasarlanmış gibi görünen W harfi V harfinden daha kalındır. (Şekil 4.26)

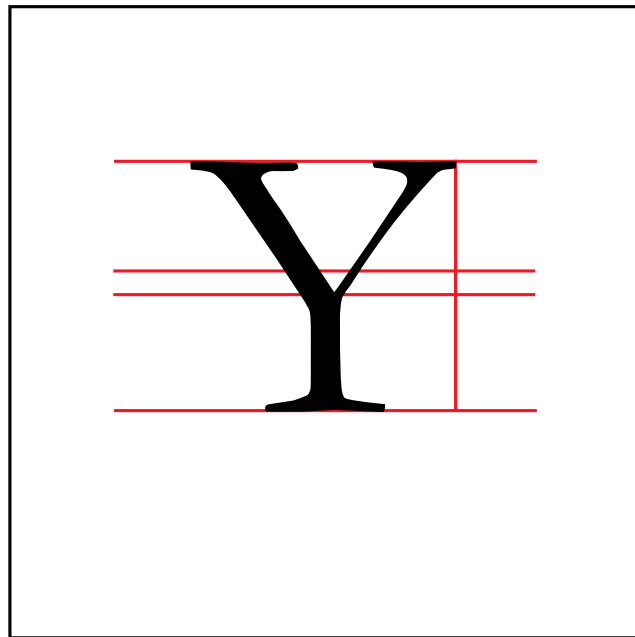
Şekil 4.26 : Garamond Majiskül W Harfi

İki tane diagonal çizgisi bulunan majiskül X harfinin çizgilerinin kalınlıkları birbirinden farklıdır. Çizgilerinin uçlarında tırnakları bulunan majiskül X harfinin alt kısmı üst kısmına göre daha büyük tasarlanmıştır. (Şekil 4.27)

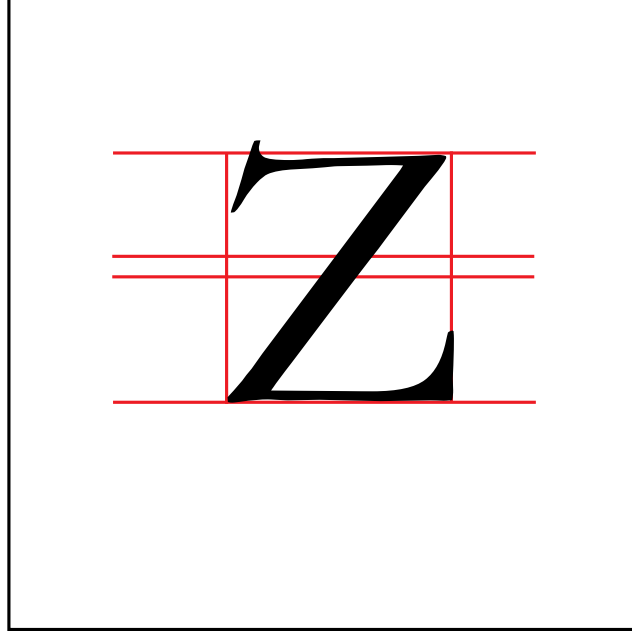
Şekil 4.27 : Garamond Majiskül X Harfi

Üç çizgiden oluşan majiskül Y harfinin çizgilerinin kalınlıkları birbirinden farklıdır. Sahip olduğu alçalan çizgisi ve düşey çizgisi birbirine yakın kalınlıklarda tasarlanmasına rağmen yükselen çizgisi çok daha ince tasarlanmıştır. (Şekil 4.28)

Şekil 4.28 : Garamond Majiskül Y Harfi

Majiskül Z harfinin iki tane yatay çizgisinin arasında bir tane alçalan çizgi bulunmaktadır. Yatay çizgileri alçalan çizgisinden daha ince tasarlanmıştır. Üst yatay çizgisinin alt yatay çizgisinden kısa olması ise majiskül Z harfinin bir diğer özelliğidir. (Şekil 4.29)

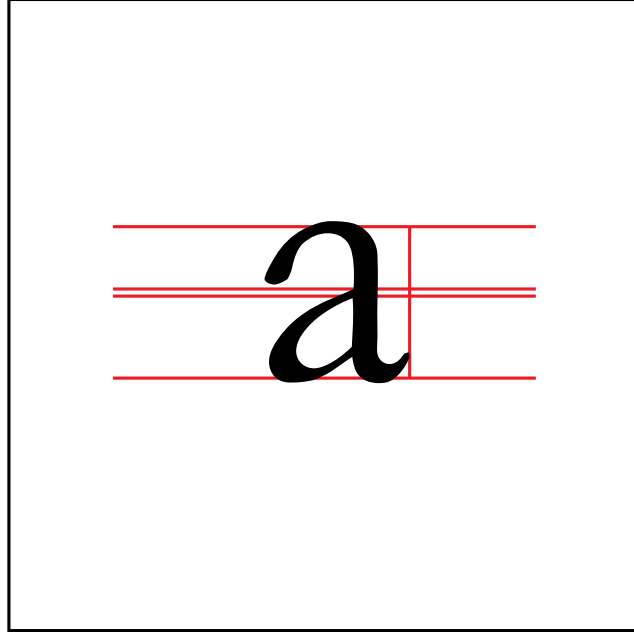
Şekil 4.29 : Garamond Majiskül Z Harfi

4.1.3. Garamond Yazı Ailesinde Miniskül Harfler

Claude Garamond, Garamond yazı ailesinde yer alan miniskül harfleri tasarlarken Alcuin tarafından tasarlanan Karolenj Miniskülünden faydalanmıştır. Antik Roma'nın klasik tarzına dayanan Karolenj Miniskülü Garamond miniskül harflerinin ortaya çıkmasında önemli rol oynamıştır.

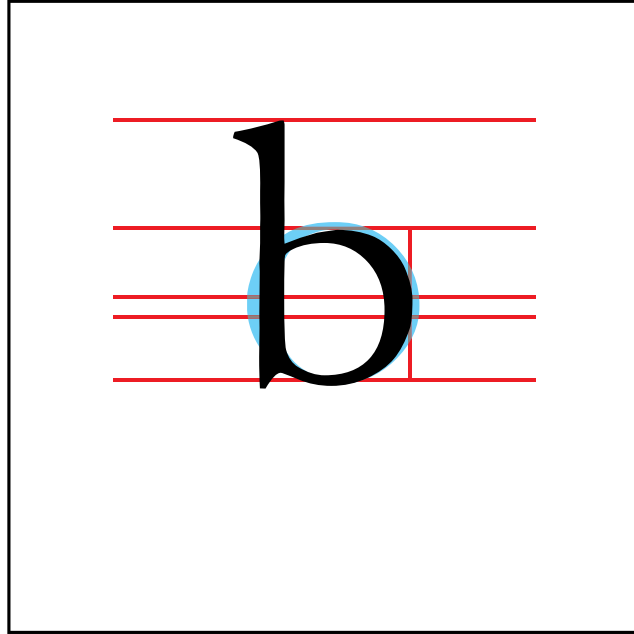
Majiskül harflerinde olduğu gibi miniskül harflerinde yer alan tırnaklarda belirgin yapıdadır.

Uzantsız bir harf olan miniskül a harfinin birleşim yerlerindeki çizgilerde incelme olduğu görülmektedir. Miniskül a harfinin bir diğer özelliği de kapalı bir a olmamasıdır. (Şekil 4.30)

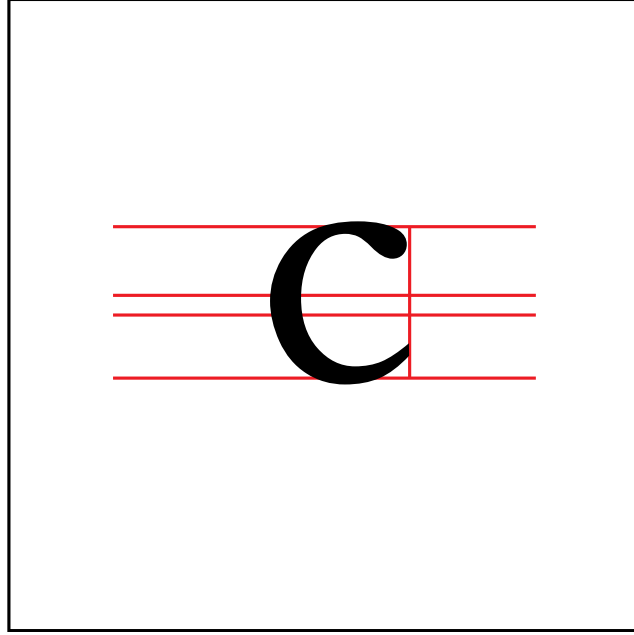
Şekil 4.30 : Garamond Miniskül a Harfi

Yuvarlak formdan oluşan miniskül b harfi yukarıya doğru uzantıya sahiptir. Oval kısmı miniskül o harfine benzer şekilde tasarlanmış gibi dursa da miniskül b harfi daha incedir. (Şekil 4.31)

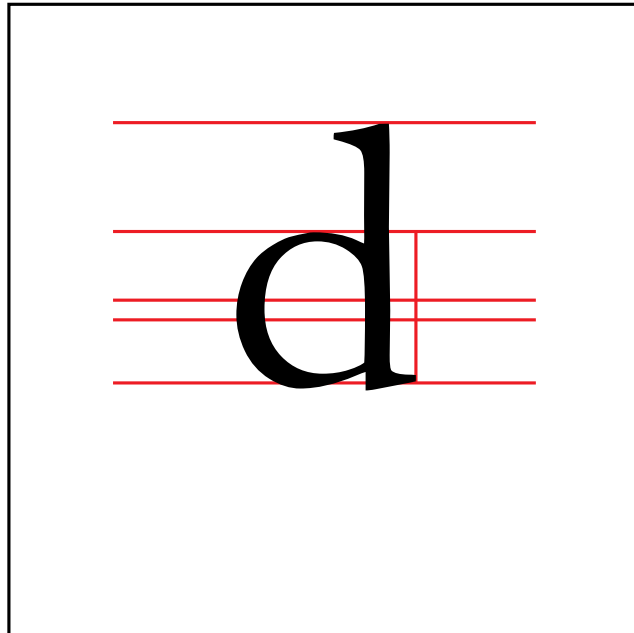
Şekil 4.31 : Garamond Miniskül b Harfi

Yuvarlak formdan oluşan miniskül c harfinin sahip olduğu uzantısı bulunmamaktadır. Miniskül b harfinde olduğu gibi miniskül c harfide miniskül o harfinden ince tasarlanmıştır. (Şekil 4.32)

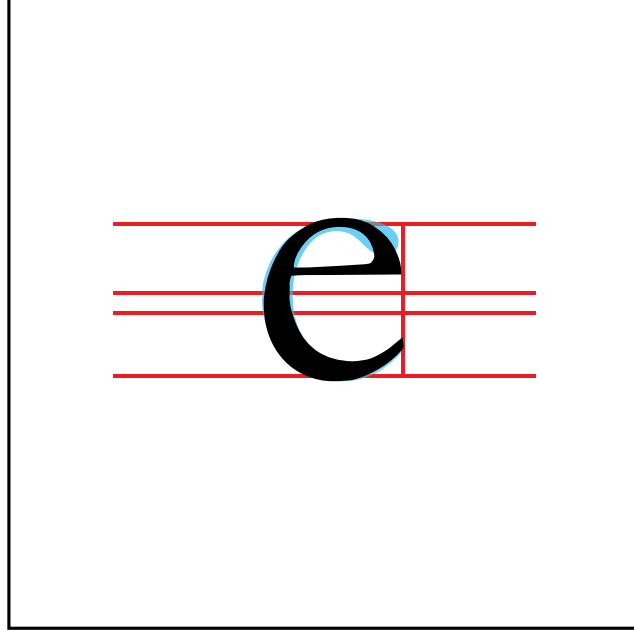
Şekil 4.32 : Garamond Miniskül c Harfi

Majiskül d harfinin yukarıya uzantısı bulunmaktadır. Majiskül b harfiyle benzerlik gösteren majiskül d harfi b harfine göre daha kalındır. Majiskül d harfinin bir diğer özelliği de yatay vurgusunun dikey çizgisinden daha kalın olmasıdır. (Şekil 4.33)

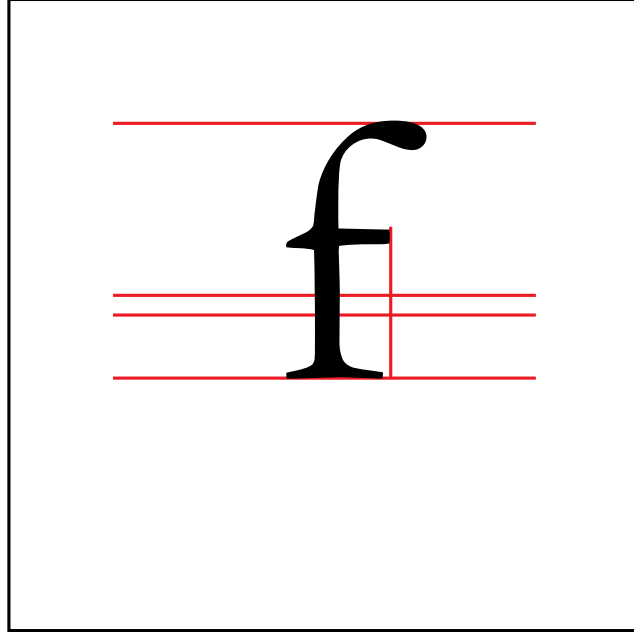
Şekil 4.33 : Garamond Miniskül d Harfi

Yuvarlak formda tasarlanmış olan miniskül e harfi miniskül c harfi ile benzer şekilde tasarlanmış gibi dursa da et kalınlıkları birbirinden farklıdır. Miniskül e harfinde yer alan kapalı alana da göz denilmektedir. (Şekil 4.34)

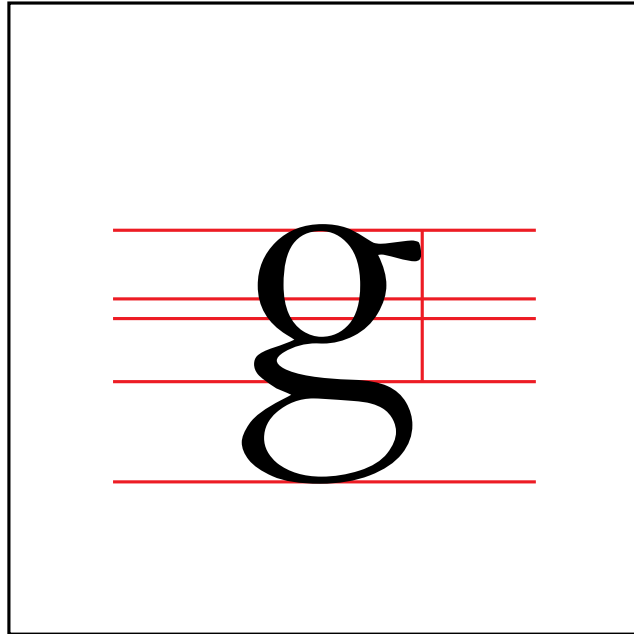
Şekil 4.34 : Garamond Miniskül e Harfi

Kare formdan yola çıkılarak tasarlanmış olan miniskül f harfinin yukarı uzantısı bulunmaktadır. Harfi ikiye ayırmış olan yatay çizgisinin sol tarafı sağ tarafından daha kısadır. Miniskül f harfinin bir diğer özelliği de yatay çizgisinin dikey çizgisinden daha ince tasarlanmış olmasıdır. (Şekil 4.35)

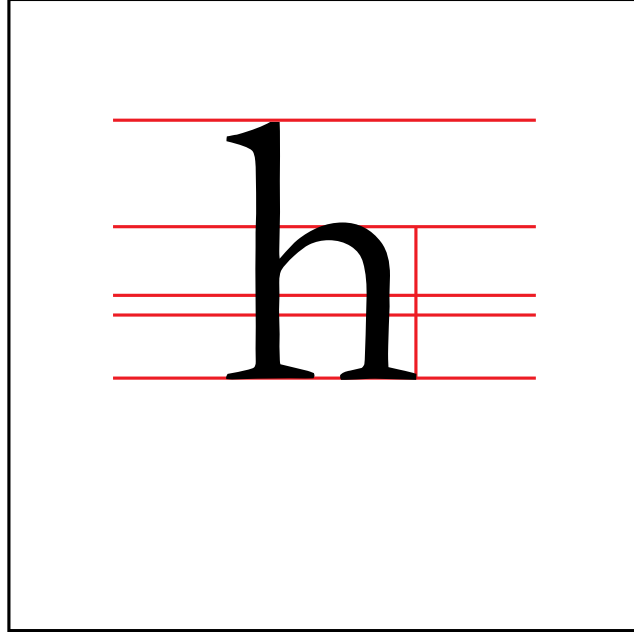
Şekil 4.35 : Garamond Miniskül f Harfi

Yuvarlak formdan oluşan miniskül g harfinin alt uzantısı bulunmaktadır. Miniskül g harfinin kuyruğunun et kalınlığı ile üst oval yatay kısmının et kalınlığı aynı ölçüdedir. (Şekil 4.36)

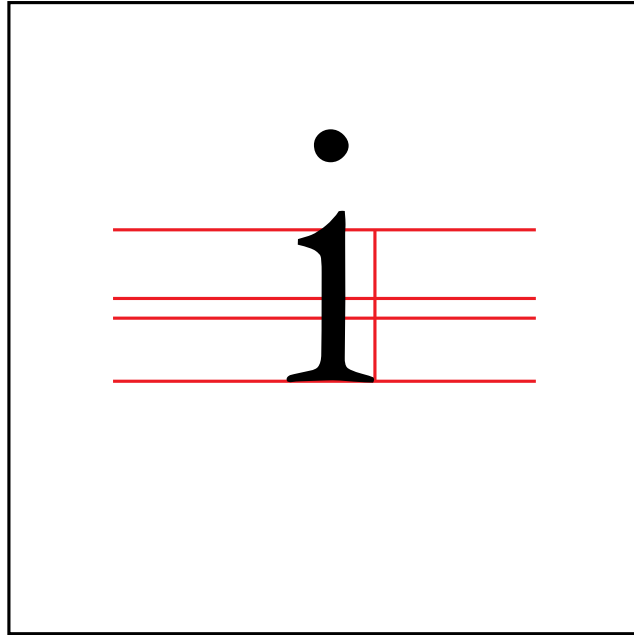
Şekil 4.36 : Garamond Miniskül g Harfi

Yukarı uzantısı bulunan ve kare forma dayanarak tasarlanmış olan miniskül h harfinin bağlantı yerindeki tasarımı incelmeye göstermektedir. (Şekil 4.37)

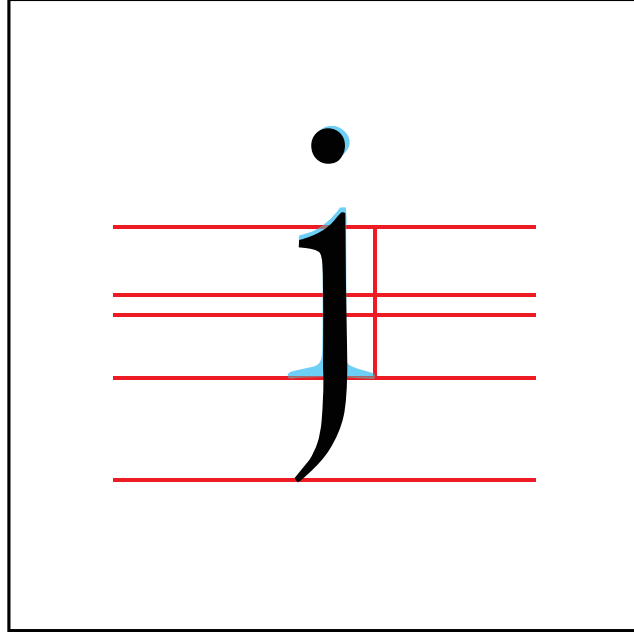
Şekil 4.37 : Garamond Miniskül h Harfi

Miniskül t harfi ile aynı kalınlıkta tasarlanmış gibi algılanan miniskül i harfi t harfinden daha ince bir şekilde tasarlanmıştır. (Şekil 4.38)

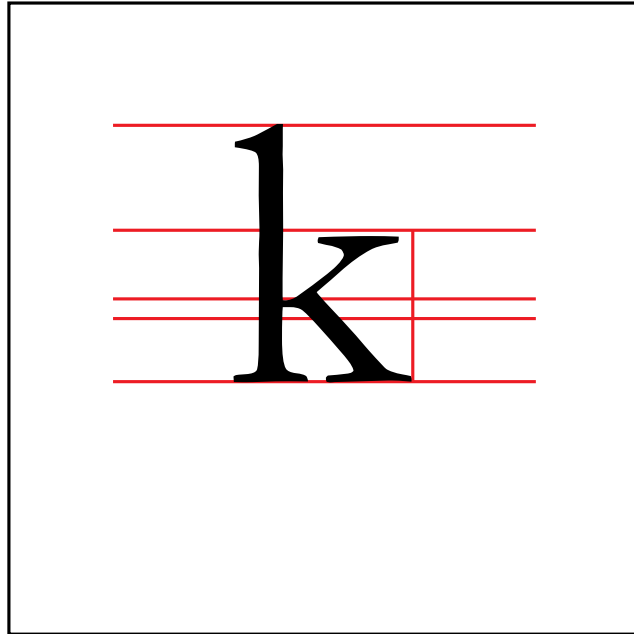
Şekil 4.38 : Garamond Miniskül i Harfi

Aşağıya uzantısı bulunan miniskül j harfi miniskül i harfiyle benzer yapıdaymış gibi algılanmasına rağmen miniskül i harfi j harfinden daha kalın tasarlanmıştır. (Şekil4.39)

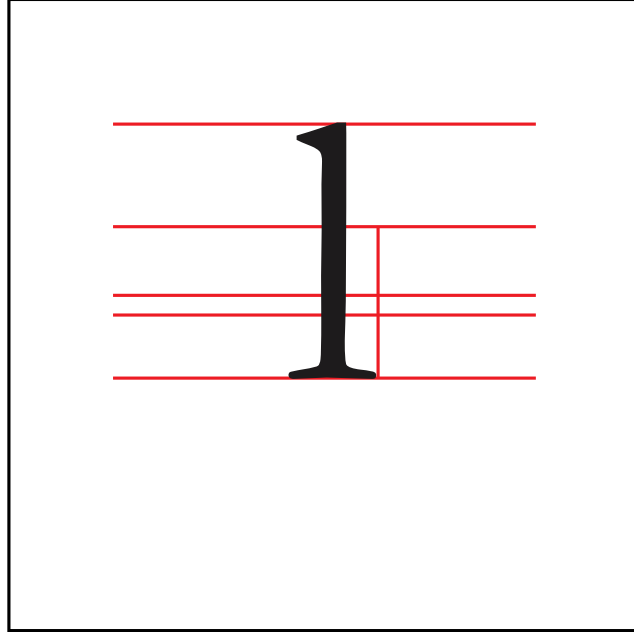
Şekil 4.39 : Garamond Miniskül j Harfi

Üçgen forma dayanarak tasarlanan miniskül k harfinin bir alçalan, bir yükselen, bir de dikey çizgisi bulunmaktadır. Yükselen çizgisi alçalan çizgisinden daha kısadır. Sahip olduğu bu farklı çizgilerin kalınlıkları birbirlerinden farklıdır. (Şekil 4.40)

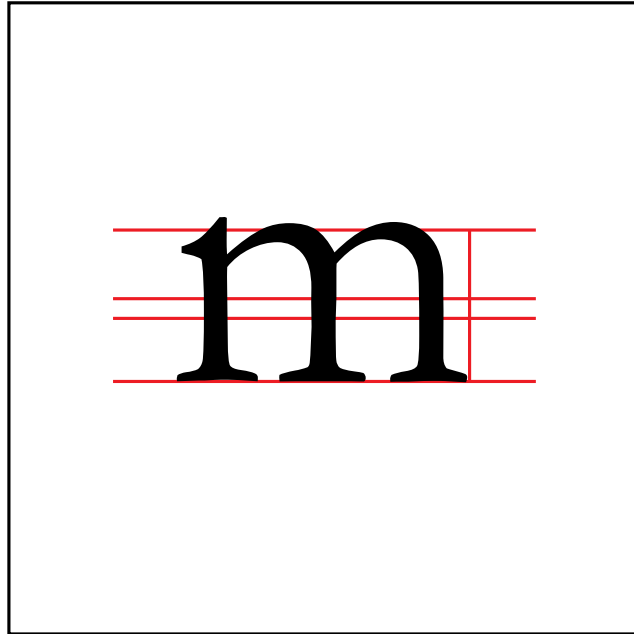
Şekil 4.40 : Garamond Miniskül k Harfi

Miniskül l harfinin yukarıya doğru uzantısı bulunmaktadır. Miniskül i harfiyle ilk bakışta aynı kalınlıkta gibi algılanan miniskül l harfi miniskül i harfinden çok az daha kalın tasarlanmıştır. (Şekil 4.41)

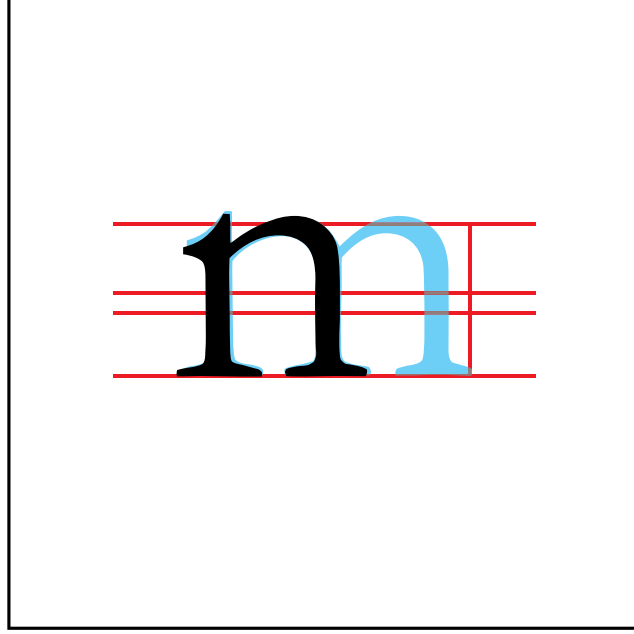
Şekil 4.41 : Garamond Miniskül l Harfi

Kare formdan tasarlanan miniskül m harfinin kesişme noktalarından gövdeye doğru daralan eğimleri vardır. Miniskül m harfinin bir diğer özelliği de birinci iç boşluğunun ikinci iç boşluğuna göre daha büyük tasarlanmasıdır. (Şekil 4.42)

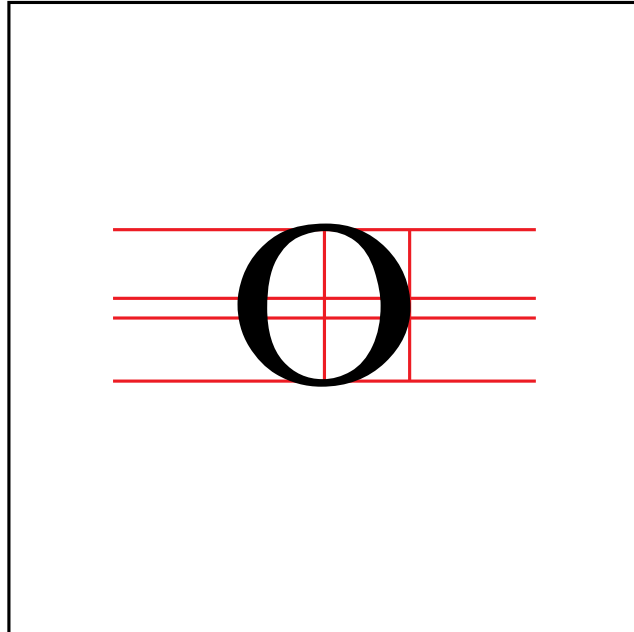
Şekil 4.42 : Garamond Miniskül m Harfi

Miniskül n harfi de miniskül m harfinde olduğu gibi kesişme noktasından gövdeye doğru daralma göstermektedir. Miniskül m harfinin sol kısmı gibi algılanan miniskül n harfi m harfinden daha ince bir yapıya sahiptir. (Şekil 4.43)

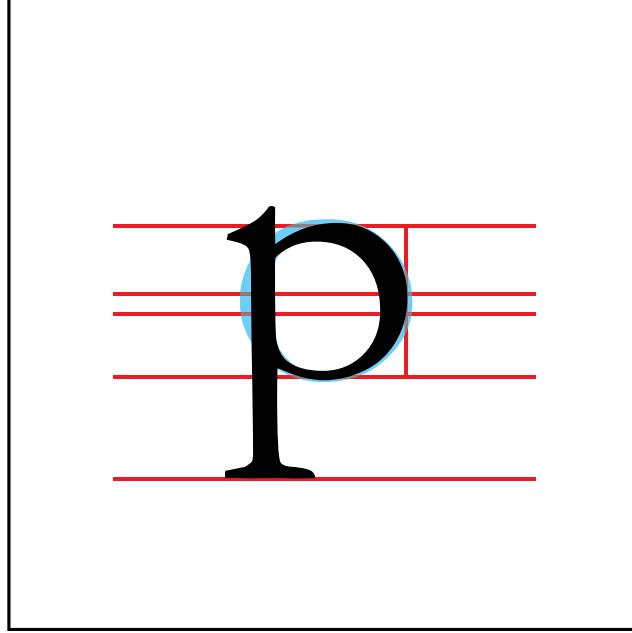
Şekil 4.43 : Garamond Miniskül n Harfi

Yuvarlak bir forma sahip olan miniskül o harfinin iç boşluğunun oval şekli dikey olarak tasarlanmıştır. Bu tasarımdaki amaç optik dengeyi sağlamaktır. Yatay vurgularında küçük de olsa kalınlık farkı bulunmaktadır. (Şekil 4.44)

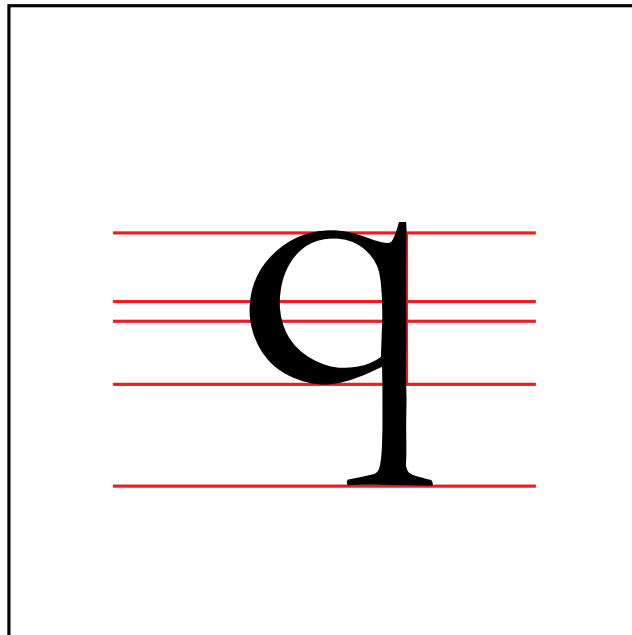
Şekil 4.44 : Garamond Miniskül o Harfi

Aşağıya uzantısı olan miniskül p harfi yuvarlak bir forma sahiptir. Miniskül p harfinin oval kısmının birleşme noktalarının et kalınlıklarında incelme görülmektedir. Miniskül p harfinin yatay vurgusu miniskül o harfinden daha ince bir yapıya sahiptir. (Şekil 4.45)

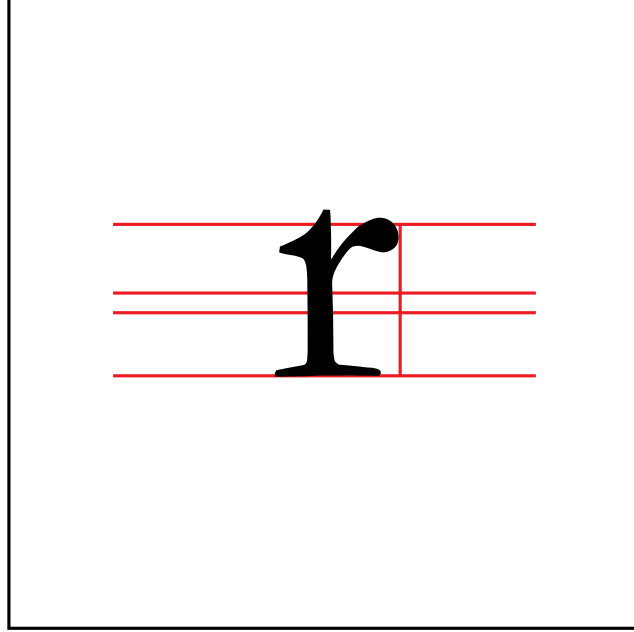
Şekil 4.45 : Garamond Miniskül p Harfi

Miniskül q harfi de miniskül p harfinde olduğu gibi oval kısmının birleşim noktalarında incelme göstermektedir. Aşağıya uzantısı bulunan miniskül q harfinin oval kısmının et kalınlığı dikey çizgisinin et kalınlığından daha fazladır. (Şekil 4.46)

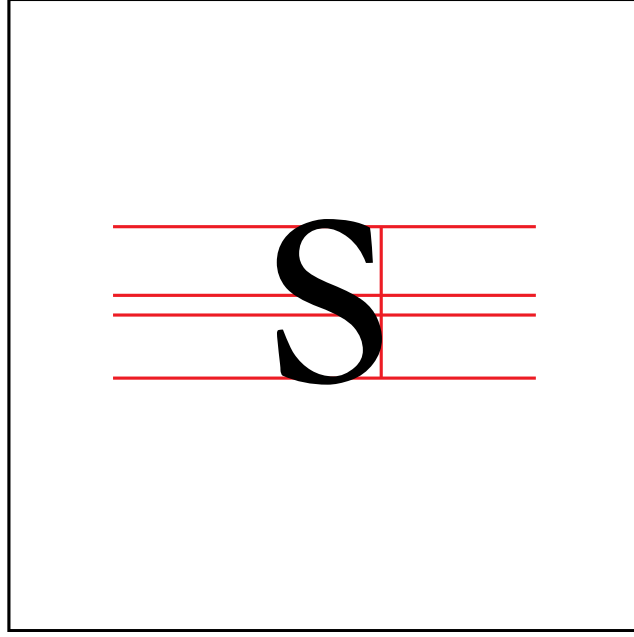
Şekil 4.46 : Garamond Miniskül q Harfi

Kare formdan oluşan miniskül r harfi uzantısı olmayan harfler grubuna girmektedir. Miniskül r harfinin en belirgin özelliği kesişme noktasından gövdeye doğru daralarak tasarlanmış olmasıdır. (Şekil 4.47)

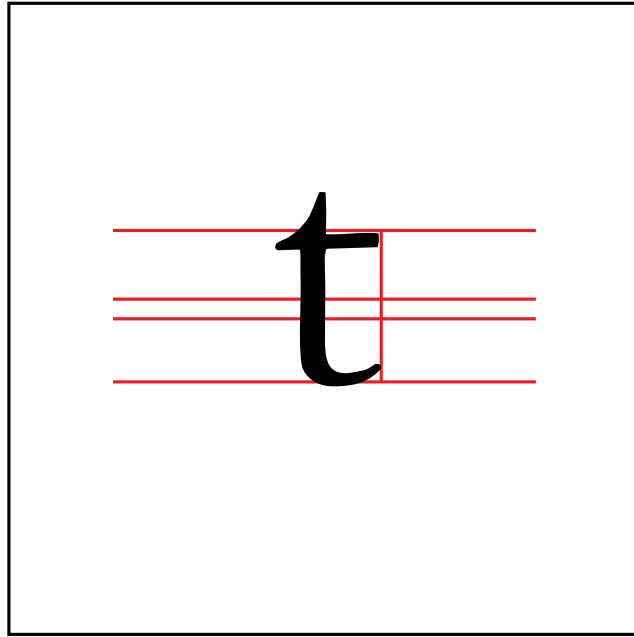
Şekil 4.47 : Garamond Miniskül r Harfi

Yuvarlak bir forma sahip olan miniskül s harfinin oval kısımlarının uçlarında tırnakları bulunmaktadır. Miniskül s harfinin alt oval kısmı üst oval kısmına göre hem daha ince hem de daha büyük olarak tasarlanmıştır. (Şekil 4.48)

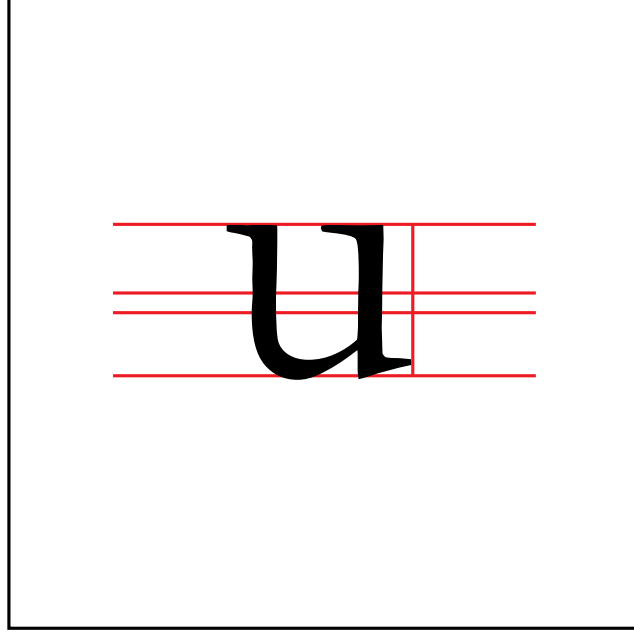
Şekil 4.48 : Garamond Miniskül s Harfi

Çıkış formu kare olan miniskül t harfinin az da olsa yukarıya uzantısı bulunmaktadır. Gövdenin tam ortasından geçmeyen yatay çizgisinin sol tarafı sağ tarafından daha kısa bir biçimde tasarlanmıştır. Yatay çizgisinin dikey çizgisinden ince olması ve yatay çizgisinin üst satır çizgisine yaklaşmayıp biraz aşağıda kalması da miniskül t harfinin bir diğer özelliğidir. (Şekil 4.49)

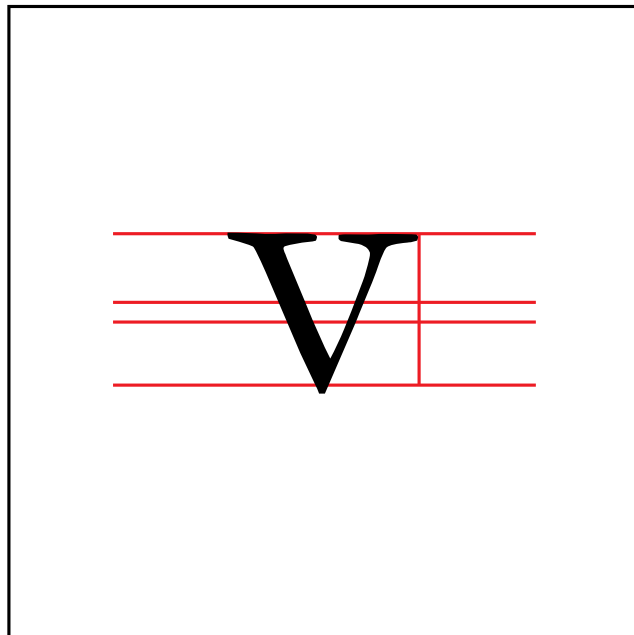
Şekil 4.49 : Garamond Miniskül t Harfi

Kesişme noktasında daralan bir eğime sahip olan miniskül u harfi kare forma dayanarak tasarlanmıştır. Harfin sahip olduğu dikey çizgilerinin et kalınlıkları birbirinden farklıdır. (Şekil 4.50)

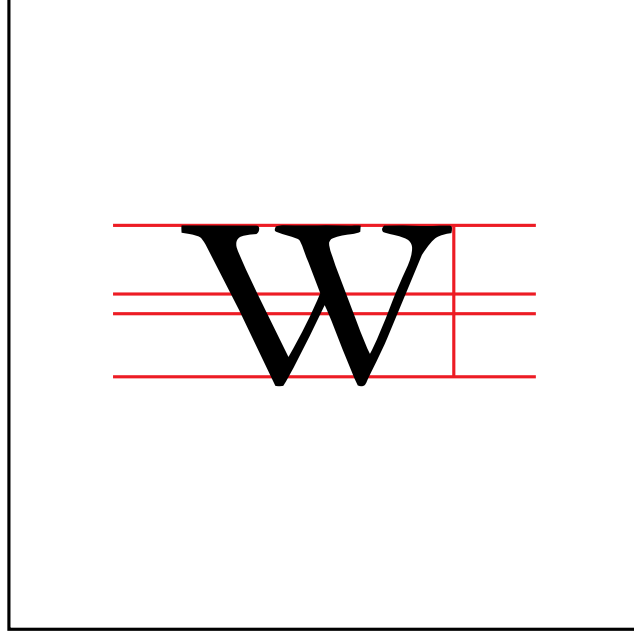
Şekil 4.50 : Garamond Miniskül u Harfi

Alçalan ve yükselen çizgilere sahip olan miniskül v harfi üçgen formdan yola çıkılarak tasarlanmıştır. Harfi ikiye ayırıp inceleyecek olursak sağ tarafı sol tarafına göre daha ince bir yapıya sahiptir. (Şekil 4.51)

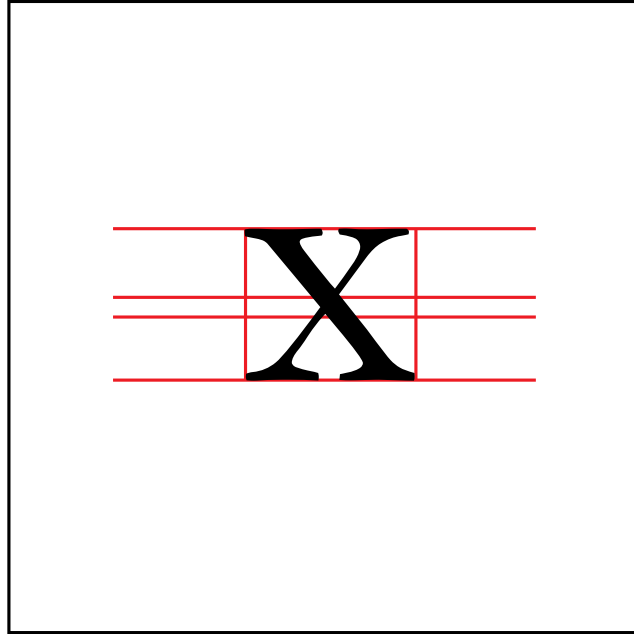
Şekil 4.51 : Garamond Miniskül v Harfi

Miniskül v harfinin yapısıyla aynı gibi duran miniskül w harfi miniskül v harfinden daha ince bir yapıya sahiptir. Üçgen bir forma sahip olan miniskül w harfinin iki tane alçalan iki tane de yükselen çizgisi bulunmaktadır. (Şekil 4.52)

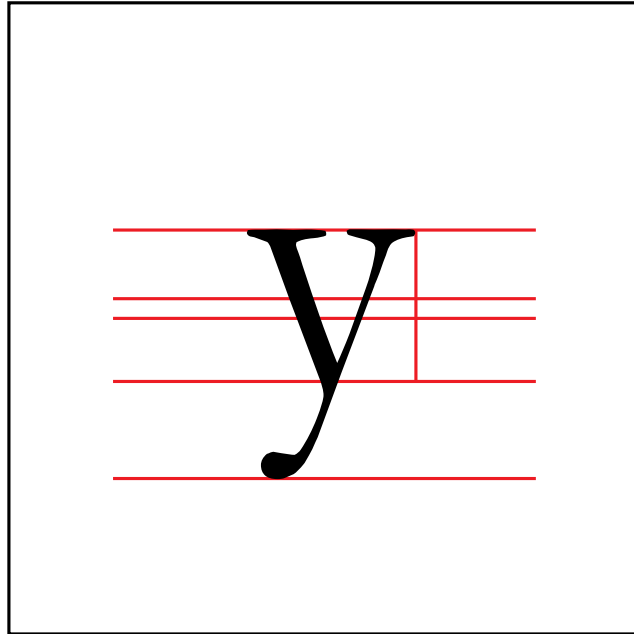
Şekil 4.52 : Garamond Miniskül w Harfi

İki tane diyagonal çizgisi bulunan miniskül x harfi üçgen formdan oluşturulmuştur. Çizgilerinin ucunda tırnakları bulunan miniskül x harfini iki kısma ayırdığımızda sol çizgisinin sağ çizgisinden daha kalın olduğunu görülmektedir. (Şekil 4.53)

Şekil 4.53 : Garamond Miniskül x Harfi

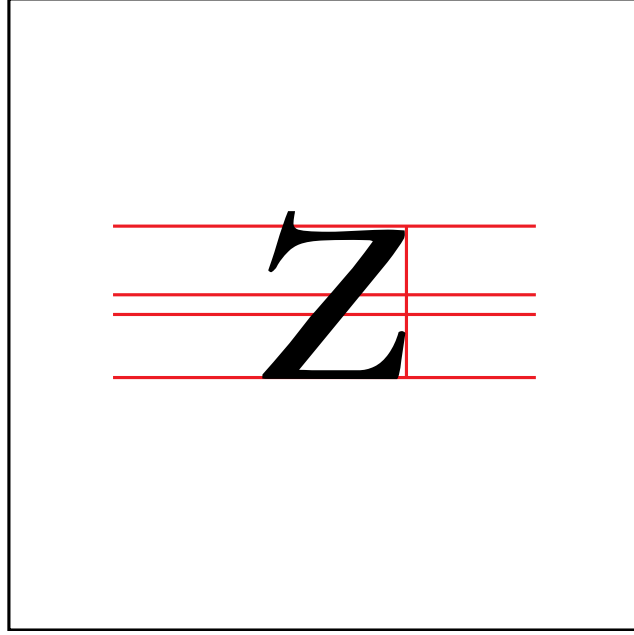
Çıkış formu üçgen olan miniskül y harfinin aşağıya doğru uzantısı bulunmaktadır. Miniskül y harfinin bir diğer özelliği de miniskül v harfinden daha ince tasarlanmış olmasıdır. (Şekil 4.54)

Şekil 4.54 : Garamond Miniskül y Harfi

Üçgen forma sahip olan miniskül z harfinin iki yatay çizgisinin arasında alçalan çizgisi bulunmaktadır. Yatay çizgileri alçalan çizgisinden daha ince

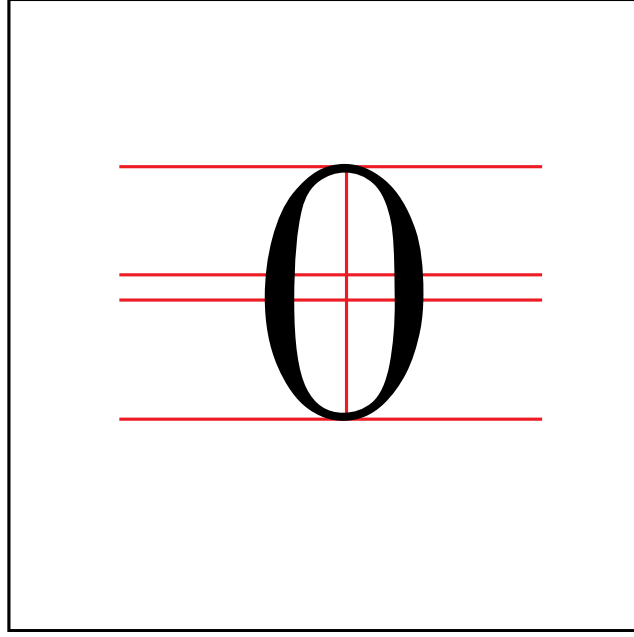
tasarlanan miniskül z harfinin üst yatay çizgisi alt yatay çizgisinden daha kısadır.
(Şekil 4.55)

Şekil 4.55 : Garamond Miniskül z Harfi

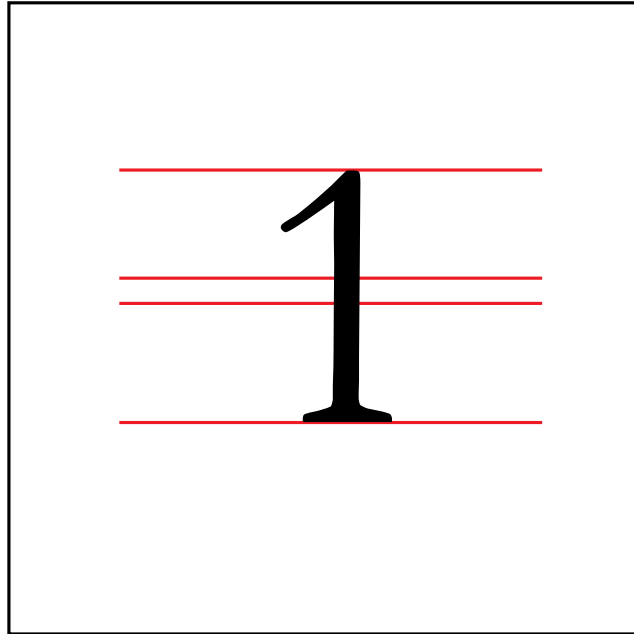
4.1.4. Garamond Yazı Ailesinde Rakamlar

Garamond 0 rakamının üst ve alt kısmının birleşme noktalarına doğru et kalınlıklarında incelme olduğu görülmektedir. 0 rakamının bir diğer özelliği de iç boşluğunun oval kısmının dikey olarak tasarlanmış olmasıdır. (Şekil 4.56)

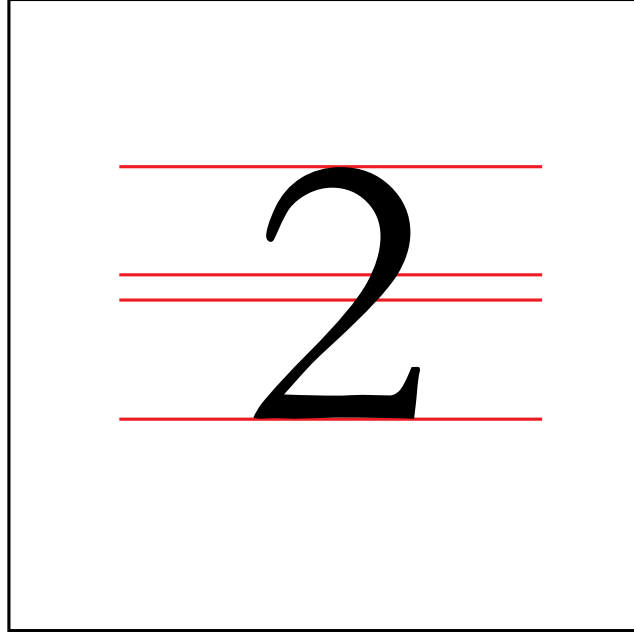
Şekil 4.56 : Garamond 0 Rakamı

Garamond 1 rakamının dikey çizgisinin et kalınlığı 0 rakamının oval kısmının et kalınlığından daha ince olarak tasarlanmıştır. Sahip olduğu kısa diyagonal çizgi ise dikey çizgisinden daha ince bir yapıya sahiptir. (Şekil 4.57)

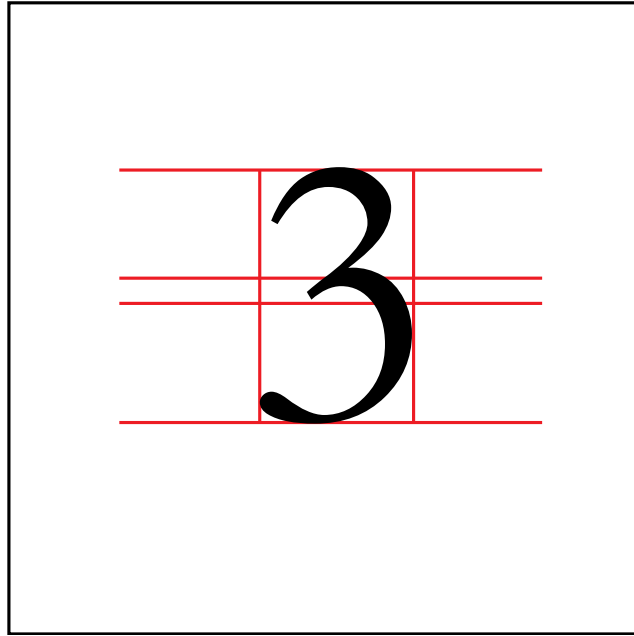
Şekil 4.57 : Garamond 1 Rakamı

Garamond 2 rakamının yatay çizgisi oval kısmının et kalınlığına göre daha ince olarak tasarlanmıştır. 2 rakamının bir diğer özelliği de oval kısmından yatay çizgisine doğru incelme göstermesidir. (Şekil 4.58)

Şekil 4.58 : Garamond 2 Rakamı

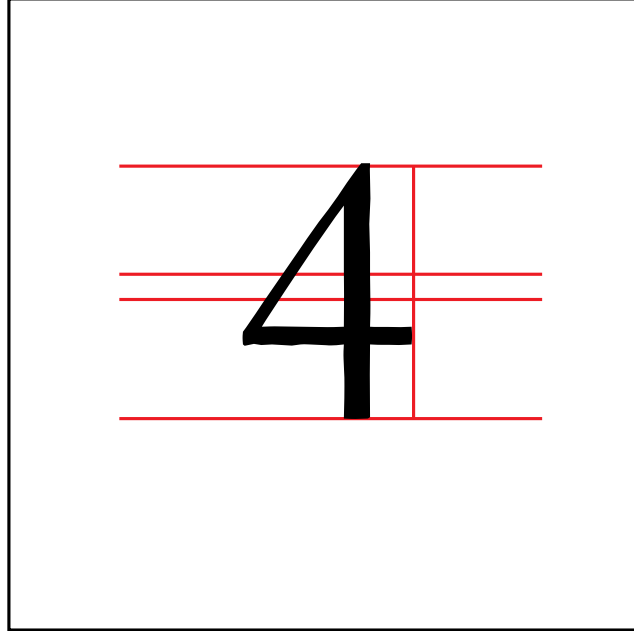
Garamond 3 rakamının üst oval kısmının et kalınlığı alt oval kısmının et kalınlığından daha fazladır. 3 rakamının üst kısmı alt kısmına göre daha küçük tasarlanmıştır. (Şekil 4.59)

Şekil 4.59 : Garamond 3 Rakamı

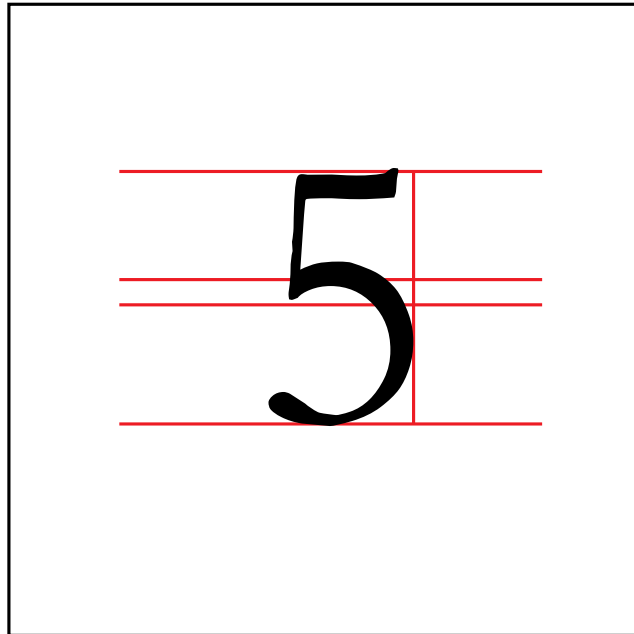
Garamond 4 rakamının yatay çizgisinin et kalınlığı dikey çizgisinden daha ince, diagonal çizgisinden ise daha kalın olarak tasarlanmıştır. Kapalı olarak

tasarlanan 4 rakamının yatay çizgisindeki estetik yapı birleşme noktalarındaki belirginliği artırmıştır. (Şekil 4.60)

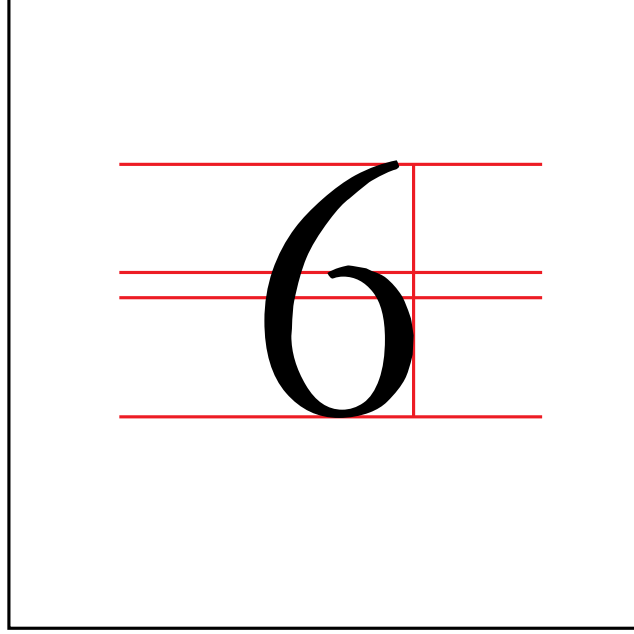
Şekil 4.60 : Garamond 4 Rakamı

Garamond 5 rakamının yatay çizgisi, eğri vurgusu ve dikey çizgisinden daha kalındır. 3 rakamında olduğu gibi 5 rakamında da üst kısmı alt kısmına göre daha dar tasarlanmıştır. (Şekil 4.61)

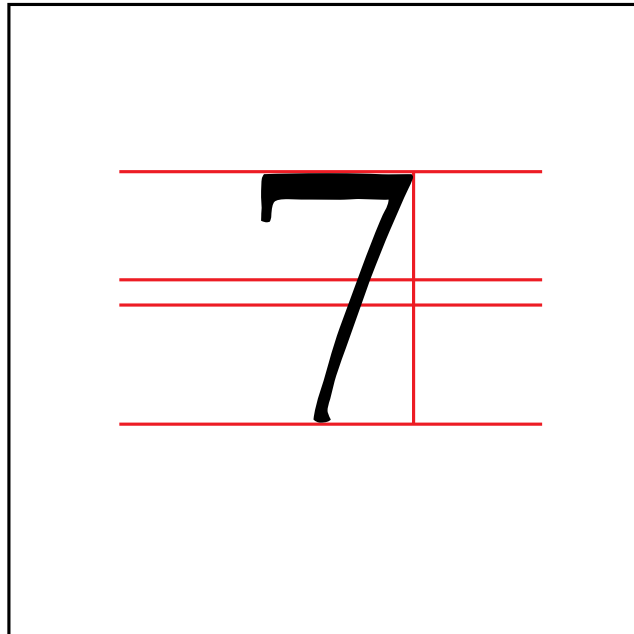
Şekil 4.61 : Garamond 5 Rakamı

Garamond 6 rakamının oval kısmının birleşme noktasına doğru et kalınlığında incelmeye görülmektedir. 6 rakamının bir diğer özelliği de kapalı olarak tasarlanmamış olmasıdır. (Şekil 4.62)

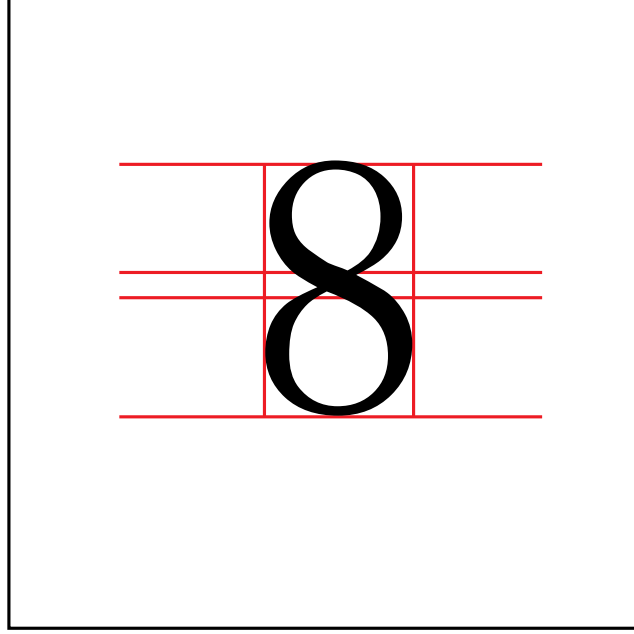
Şekil 4.62 : Garamond 6 Rakamı

Garamond 7 rakamının sahip olduğu diyagonal çizgisi yatay çizgisinden daha ince olarak tasarlanmıştır. (Şekil 4.63)

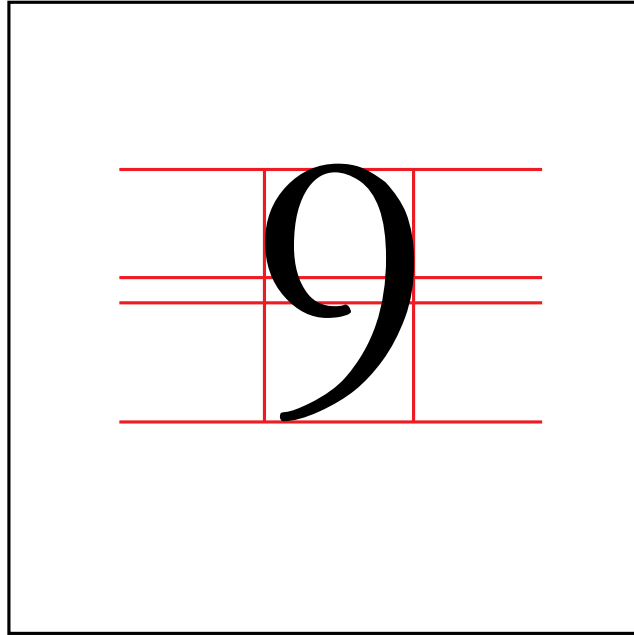
Şekil 4.63 : Garamond 7 Rakamı

Garamond 8 rakamının ikiye ayırarak incelediğimizde üst kısmının alt kısmından daha dar tasarlandığını görmekteyiz. Bu tasarımı yapmaktaki amaç ise optik dengeyi sağlamaktır. (Şekil 4.64)

Şekil 4.64 : Garamond 8 Rakamı

Garamond 6 rakamının tersi gibi algılanan garamond 9 rakamı 6 rakamından daha kalın olarak tasarlanmıştır. (Şekil 4.65)

Şekil 4.65 : Garamond 9 Rakamı

4.2. Garamond Yazı Karakterinde Espaslar

Harfler ve rakamlar tipografide ne kadar önemli ise yazıdaki espas kavramı da bir o kadar önemlidir. Yazı, harflerin bir araya gelmesiyle oluşan sözcüklerle daha da anlam kazanmaktadır. Sözcükleri oluşturan harfler yanyana geldikleri zaman önemli bir problemi de beraberinde getirmektedirler. Bu problem harflerin birbirlerine ne kadar yaklaşmış yaklaşmadığıdır ve bunun da tipografideki karşılığı espas adını almaktadır.

Bazı harflerin diyagonal, bazı harflerin ise dikey ve yatay çizgileri bulunduğu için harflerin birbirlerine ne kadar yanaşacağına göre değişiklik göstermektedir. Asıl kelime karşılığı boşluk olan espas kavramını yazıda çok iyi ayarlamak gerekmektedir. Espas ayarının yanlış yapılması çok güzel bir yazıyı çok kötü bir şekilde algılamamıza sebep olmaktadır.

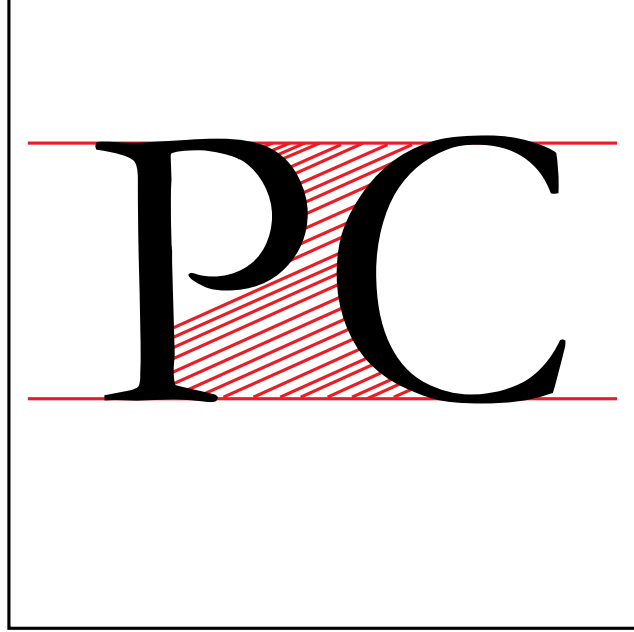
Harfler arasında espaslama yapılırken harflerin arasındaki espas boşluklarının yanı sıra iç boşluklarında hesaplanması gerekmektedir. Siyah alan ile beyaz alan arasında oluşturulan denge bize iyi espaslanmayı vermekte ve kolay okumamızı sağlamaktadır.

Garamond majiskül H ve majiskül A harfleri yanyana geldikleri zaman harfler arasında yer alan iç boşluk iki harfin alt noktalarında yer almamaktadır. Garamond majiskül H ve A harfleriyle yapılmış olan bu espaslama siyah ve beyaz alanda denge oluşturmuş ve kolay okuma imkanı sağlamıştır. (Şekil 4.66)

Şekil 4.66 : Garamond H ve A Harflerinde Espas

Harflerin yan yüzeylerinin düzlüğü ve yuvarlaklığı espaslamayı etkileyen bir diğer önemli özelliktir. Garamond majiskül P ve majiskül C harflerinde espaslama yapılırken yan yüzeylerinin yuvarlaklığı göz önünde bulundurulmuştur. (Şekil 4.67)

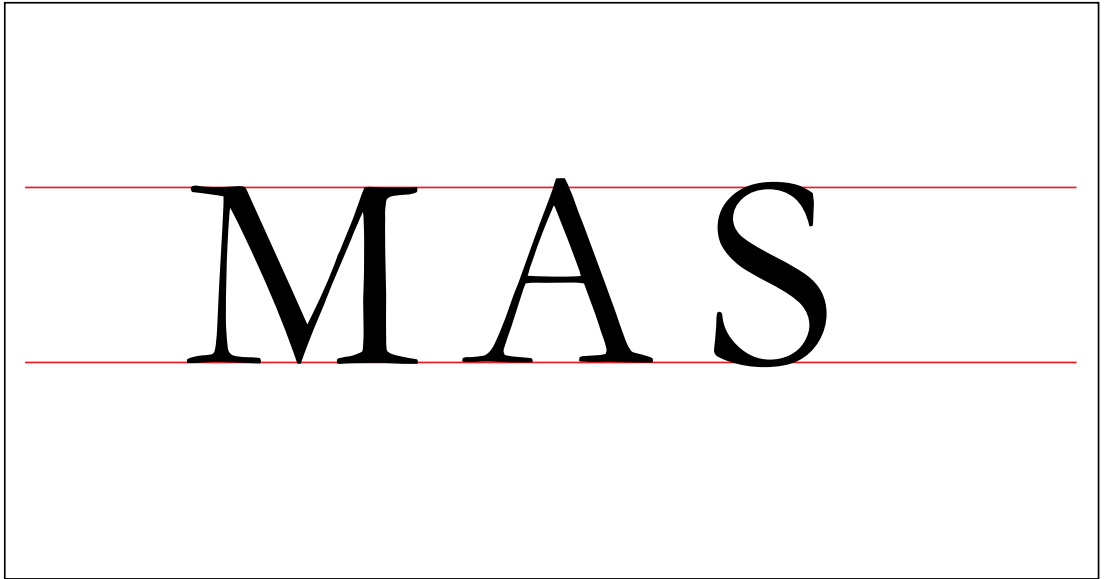
Şekil 4.67 : Garamond P ve C Harflerinde Espas

Garamond yazı karakterinde üç harf yan yana espaslama yapılırken dikkat edilmesi gerekmektedir. Garamond yazı karakteri serifli bir yazı olduğu için seriflerin birbirlerine değme durumlarından dolayı espaslama sans-serif karakterlere göre biraz daha zor olmaktadır. Majiskül M ve majiskül A harflerinde espaslama yapılırken tırnaklar birbirine çok yakın şekilde espaslama yapılmıştır. Majiskül S harfide sola doğru yaklaştırılarak diğer harflerden kopması engellenmiştir. (Şekil 4.68)

Şekil 4.68 : Garamond Fontu İle Yapılmış Espas Örneği

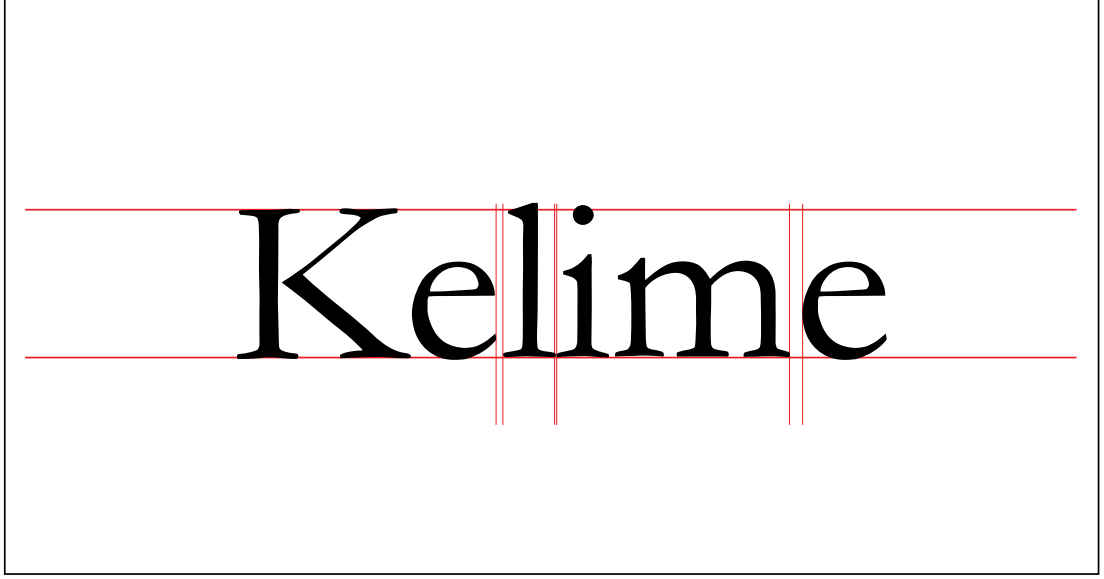
Espaslamada hata yapıldığı zaman siyah ve beyaz alandaki denge bozulmakta, çok sıkışık ve çok geniş espaslamalar rahat algılamayı güçleştirdiğinden okumakta sorun yaşanmaktadır. (Şekil 4.69)

Şekil 4.69 : Garamond Fontu İle Yapılmış Hatalı Espas Örneği

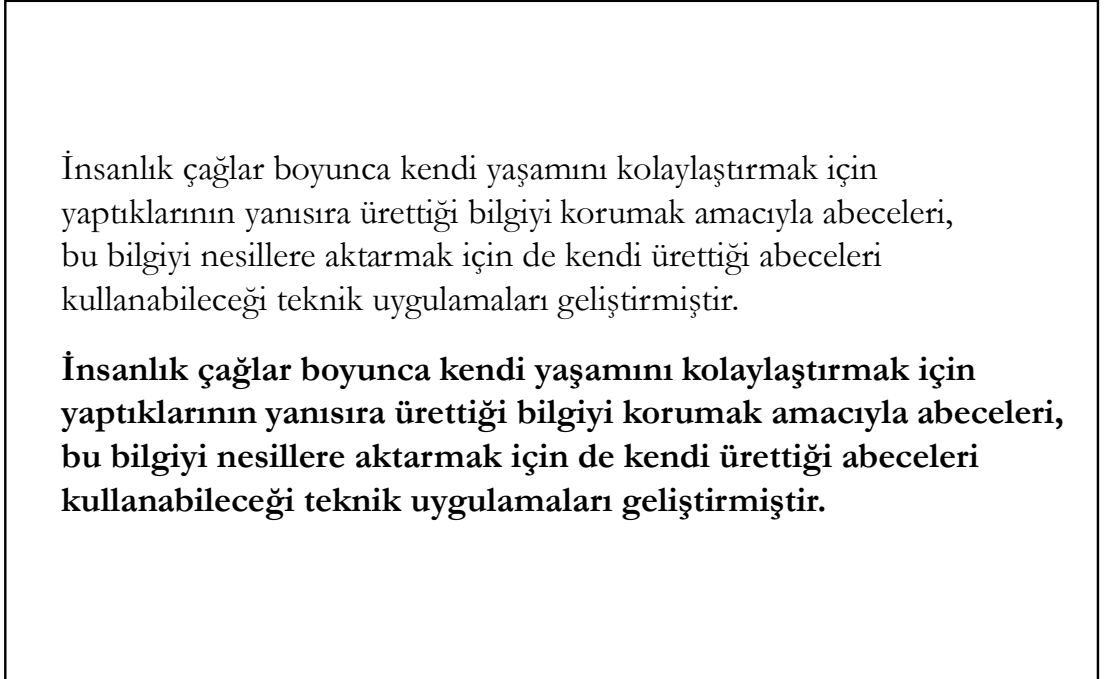
Garamond majiskül ve minisül harfler bir arada kullanıldığında espas sorunları ortaya çıkmaktadır. Optik dengeyi sağlamak için yapılan bu espaslamalar göz ile ayarlanmaktadır. Serifli bir yazı karakteri olan Garamond fontunda miniskül l harfinin miniskül e ve miniskül i harfi ile espaslaması arasında farklılık

bulunmaktadır. Bu farklılığın sebebi ise dikey ve yatay harflerin anatomik yapılarından kaynaklanmaktadır. (Şekil 4.70)

Şekil 4.70 : Garamond Dikey ve Oval Harflerde Espas Örneği

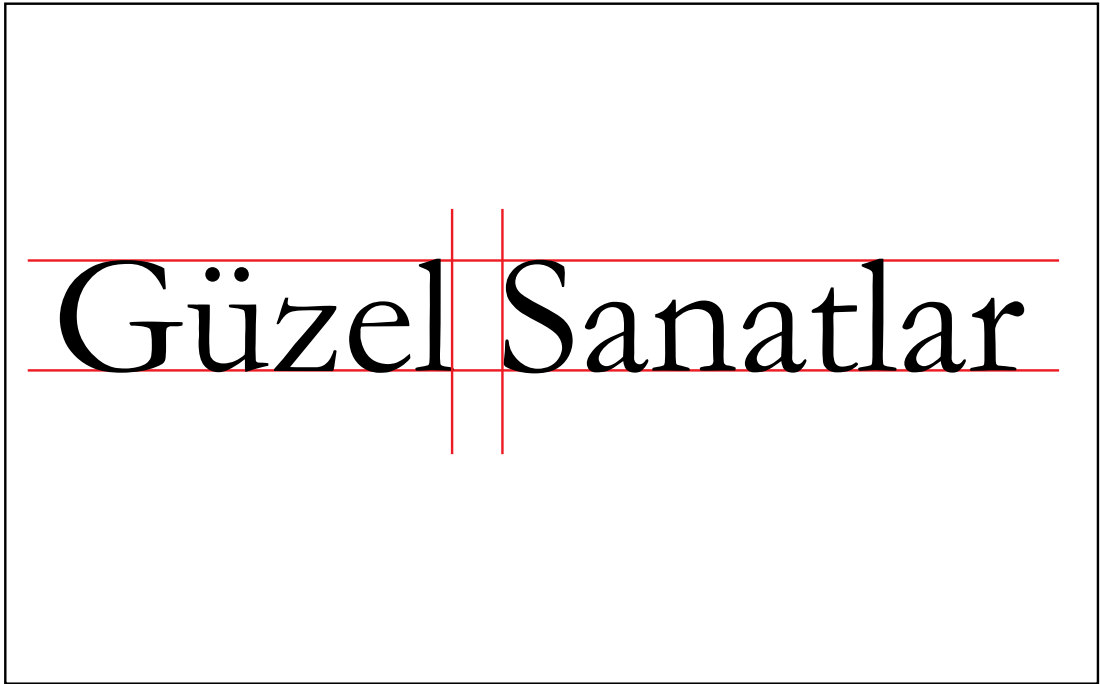
Garamond yazı karakteri ile yazılan metinlerde et kalınlığına bağlı olarak espaslamada değişiklikler görülmektedir. Et kalınlığı arttıkça espas dar, et kalınlığı azaldıkça espas daha geniş olmaktadır. (Şekil 4. 71)

Şekil 4.71 : Garamond Regular ve Bold Cümlelerindeki Espas Örnekleri

Kelimelerin yanyana gelmeleriyle espas durumuna dikkat edilmelidir. Kelimeler arası boşluğun gerekenden az ya da fazla olması okuma güçlüğüne sebep olmaktadır. Harflerin anatomik yapıları kelimeler arası espaslamada da önemli bir rol oynamaktadır. Harflerin anatomik yapılarının yanısıra kullanılan noktalama işaretleri de espaslamayı etkilemektedir.

Garamond fontu ile yazılan metinlerde punto değeri espas değerinin üç katına yakındır. Yapılan bu düzgün espaslamada göz iki kelimeyi de doğru okumakta ve algılamada güçlük çekilmemektedir. (Şekil 4.72)

Şekil 4.72 : Garamond Kelime Arası Espas Örneği

Dar yapılan kelime arası espası kelimeleri birbirine fazla yakınlaştıracığından okumada güçlük meydana gelmektedir. Normal kelime arası espasında göz kelimeleri doğru algılayıp düzgün okurken geniş kelime arası espasında kelimeler dağınık görüneceğinden algılamayı olumsuz yönde etkilemektedir. (Şekil 4.73)

Dar kelime espası
Normal kelime espası
Geniş kelime espası

Şekil 4.73 : Garamond Dar, Normal ve Geniş Kelime Espasları

Harf ve kelime arası espaslamada dikkat edildiği gibi satır arası arası espaslamaya da dikkat edilmesi gerekmektedir. Satır arası espaslamada ilk kural okuma sıkıntısı yaşatmamasıdır. Okuma kolaylığı sağlamak için satır aralarındaki espasın kelime aralarındaki espastan fazla olması gerekmektedir. Harfin darlığına ve kalınlığına göre satır aralarındaki espas değeri değişmektedir. Yazı karakterlerinin farklılığı da satır arası espas değerini etkilemektedir. (Şekil 4.74)

İnsanlık çağlar boyunca kendi yaşamını kolaylaştırmak için yaptıklarının yanısıra ürettiği bilgiyi korumak amacıyla abeceleri, bu bilgiyi nesillere aktarmak için de kendi ürettiği abeceleri kullanabileceği teknik uygulamaları geliştirmiştir.

İnsanlık çağlar boyunca kendi yaşamını kolaylaştırmak için yaptıklarının yanısıra ürettiği bilgiyi korumak amacıyla abeceleri, bu bilgiyi nesillere aktarmak için de kendi ürettiği abeceleri kullanabileceği teknik uygulamaları geliştirmiştir.

İnsanlık çağlar boyunca kendi yaşamını kolaylaştırmak için yaptıklarının yanısıra ürettiği bilgiyi korumak amacıyla abeceleri, bu bilgiyi nesillere aktarmak için de kendi ürettiği abeceleri kullanabileceği teknik uygulamaları geliştirmiştir.

İnsanlık çağlar boyunca kendi yaşamını kolaylaştırmak için yaptıklarının yanısıra ürettiği bilgiyi korumak amacıyla abeceleri, bu bilgiyi nesillere aktarmak için de kendi ürettiği abeceleri kullanabileceği teknik uygulamaları geliştirmiştir.

Şekil 4.74 : Garamond Satır Arası Espas Örneği

4.3. Garamond Yazı Karakterinin Zemin Üzerindeki Algısı

Garamond yazı karakteri serifli bir karakter olduğundan dolayı okumayı daha da zorlaştırmaması için hangi renk zeminin üzerinde yer aldığı çok önemlidir. Siyah zemin üzerine yazılmış garamond fontu kolay algılamamızı ve düzgün okumamızı sağlamaktadır. (Şekil 4.75)

Garamond karakterinin tırnak yapısı geniş ve vurgulu olduğundan harfler diğer antik karakterlere göre daha rahat ve çabuk algılanmaktadır. Bu da renk farklılıklarında Garamond yazı karakterine avantaj sağlamaktadır. (Şekil 4.75)

İnsanlık çağlar boyunca kendi yaşamını kolaylaştırmak için yaptıklarının yanısıra ürettiği bilgiyi korumak amacıyla abeceleri, bu bilgiyi nesillere aktarmak için de kendi ürettiği abeceleri kullanabileceği teknik uygulamaları geliştirmiştir.

Şekil 4.75 : Garamond Yazı Karakterinin Siyah Zemin Üzerindeki Örneği

Siyah zeminde olduğu gibi ton farkının çok fazla olmadığı gri renge yazılan Garamond metnini de algılamamızda sorun yaşanmamaktadır. (Şekil 4.76)

İnsanlık çağlar boyunca kendi yaşamını kolaylaştırmak için yaptıklarının yanısıra ürettiği bilgiyi korumak amacıyla abeceleri, bu bilgiyi nesillere aktarmak için de kendi ürettiği abeceleri kullanabileceği teknik uygulamaları geliştirmiştir.

Şekil 4.76 : Garamond Yazı Karakterinin Gri Zemin Üzerindeki Örneği

Farklı tonlarda yapılan renk düzenlemeleri iyi olmazsa okuma güçlüğü ortaya çıkmaktadır. (Şekil 4.77)

İnsanlık çağlar boyunca kendi yaşamını kolaylaştırmak için yaptıklarının yanısıra ürettiği bilgiyi korumak amacıyla abeceleri, bu bilgiyi nesillere aktarmak için de kendi ürettiği abeceleri kullanabileceği teknik uygulamaları geliştirmiştir.

Şekil 4.77 : Garamond Yazı Karakterinin Mavi Zemin Üzerindeki Örneği

5. GARAMOND YAZI KARAKTERİNİN DİĞER SERİFLİ FONTLARLA İLİŞKİSİ

5.1. Garamond ve Times New Roman

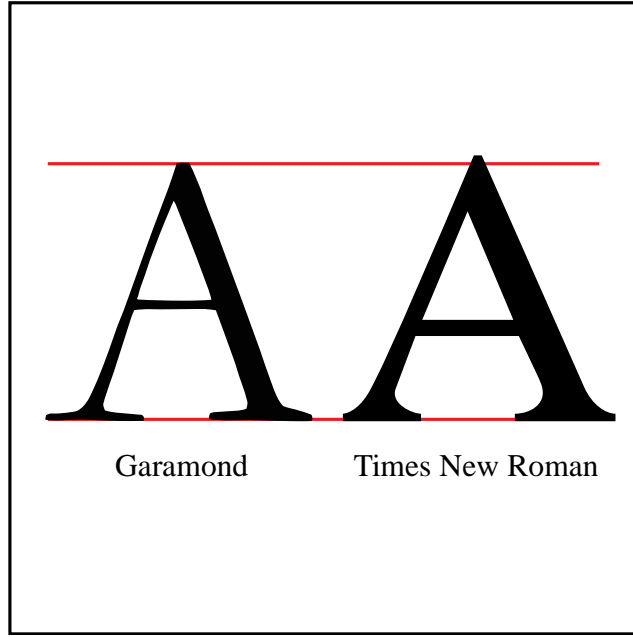
Serifli bir yazı karakteri olan Times New Roman 1931 yılında Stanley Morison tarafından tasarlanmıştır. Eski ismi Times Old Roman olan bu yazı karakterini Stanley Marison tasarladıktan sonra ismini Times New Roman olarak değiştirmiştir. The Times gazetesinde kırk yıl kullanılan bu yazı karakteri günümüzde de hala birçok yerde kullanılmaktadır. (Şekil 5.1)

Garamond yazı karakterinden daha kalın olarak tasarlanmış olan Times New Roman anatomik yapısı bakımından Garamond yazı karakterine göre birçok farklılık göstermektedir. Genişliği daha az olan Times New Roman yazı karakterinin dış yapısı da Garamond yazı karakterine göre daha keskin hatlara sahiptir. Bu yazı karakterlerinin bir diğer farklılığı da x-yüksekliklerinin birbirlerinden farklı ölçülerde tasarlanmış olmasıdır.

Times New Roman
abcdefghijklmnopqrstuvwxy
zABCDEFGHIJKLMNO
PQRSTUVWXYZ1234567890!
@#\$%^&*()[]\{|}-=_
+;’,./:”<?`~*/

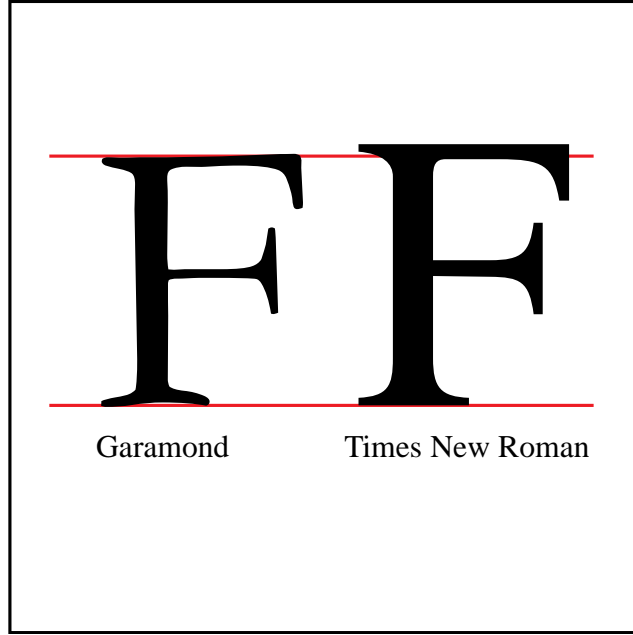
Şekil 5.1 : Times New Roman Yazı Karakteri
(Kaynak: <http://www.identifont.com/similar?WP>)

Garamond majiskül A harfi ile Times New Roman majiskül A harfi arasında anatomik açıdan farklılıklar bulunmaktadır. Times New Roman yazı karakterinin et kalınlığı Garamond yazı karakterine göre daha fazladır. Üst kısmı daha sivri olan Times New Roman yazı karakterinin tırnakları da gövdesine uygun olarak daha kalındır. (Şekil 5.2)

Şekil 5.2 : Majiskül Garamond A ve Times New Roman A

Garamond majiskül F harfinin yatay çizgileri ve dikey çizgisi Times New Roman majiskül F harfinden daha ince olarak tasarlanmıştır. Times New Roman majiskül F harfinin bir diğer farklılığı da harfin alt ve üst yatay çizgilerinin satır çizgileriyle tamamen çakışarak düz olmasıdır. (Şekil 5.3)

Şekil 5.3 : Majiskül Garamond F ve Times New Roman F

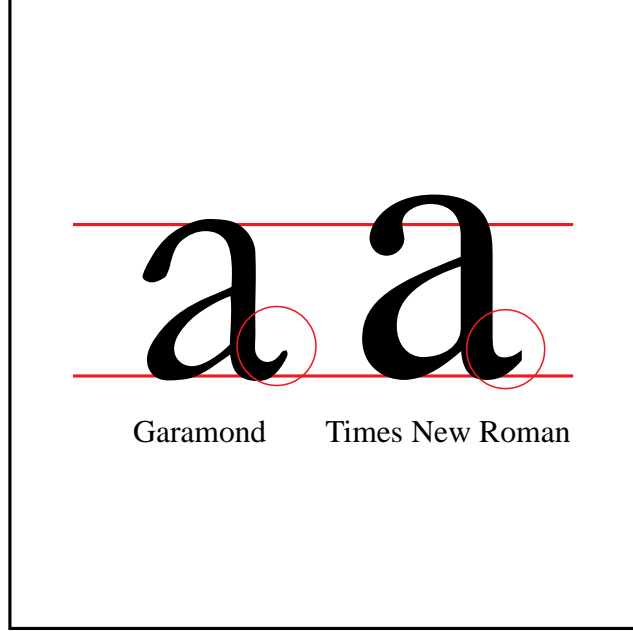
Garamond majiskül G harfinin et kalınlığı Times New Roman majiskül G harfinden daha ince olarak tasarlanmıştır. Tırnakları belirgin ve büyük olan Times New Roman majiskül G harfinin birleşim yerleri Garamond majiskül G harfine göre daha keskindir. (Şekil 5.4)

Şekil 5.4 : Majiskül Garamond G ve Times New Roman G

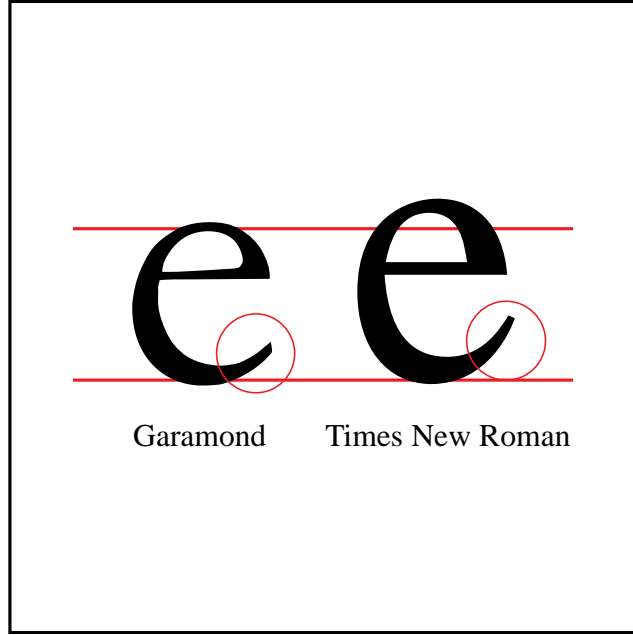
Garamond miniskül a harfi aynı puntoda olmalarına rağmen x-yükseklikleri farklı olduğu için Times New Roman miniskül a harfine göre daha küçük

görünmektedir. Harf uçlarında yer alan tırnak yapıları birbirlerinden farklıdır. Garamond miniskül a harfinin et kalınlığı birleşme noktasına doğru daha fazla incelme göstermektedir. (Şekil 5.5)

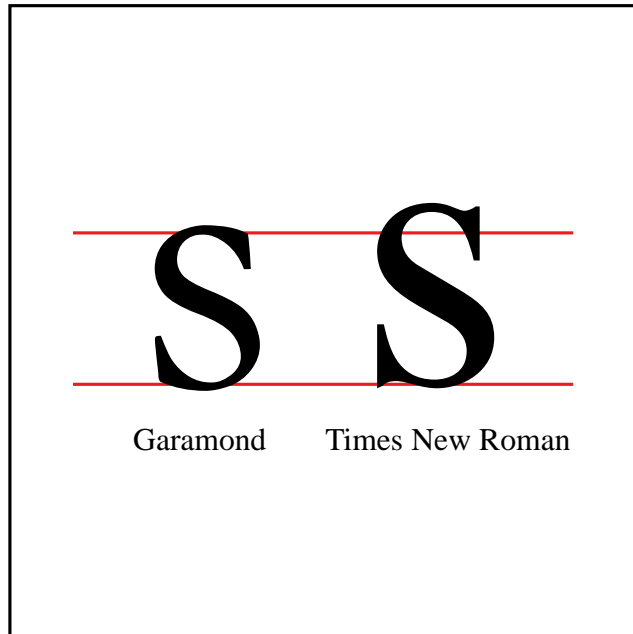
Şekil 5.5 : Miniskül Garamond a ve Times New Roman a

Garamond miniskül e harfinin et kalınlığı Times New Roman miniskül e harfinden daha ince tasarlanmıştır. Daha kalın olan Times New Roman miniskül e harfi x- yüksekliklerindeki farklılıktan dolayı üst satır çizgisinden taşmaktadır. Harf uçlarındaki farklılık da onları birbirinden ayıran bir diğer özelliktir. (Şekil 5.6)

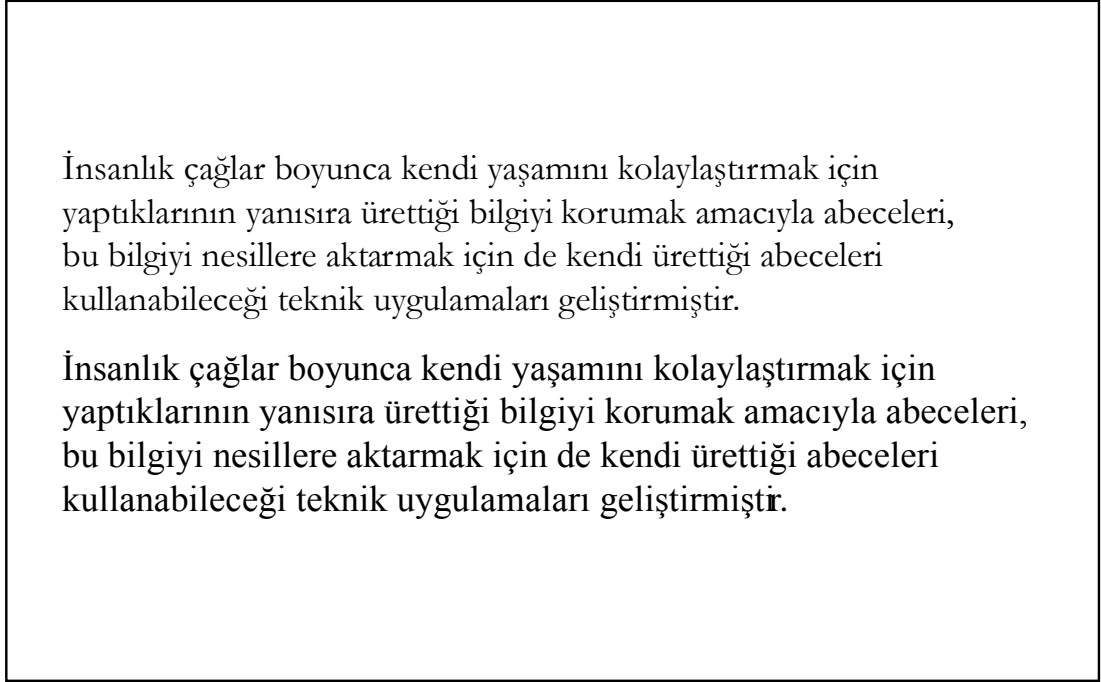
Şekil 5.6 : Miniskül Garamond e ve Times New Roman e

Garamond miniskül s ile Times New Roman miniskül s harfi kalınlık bakımından birbirlerinden farklı olarak tasarlanmıştır. Daha kalın olan Times New Roman miniskül s harfi aynı puntoda olmalarına rağmen x-yüksekliği daha büyük tasarlandığından üst satır çizgisinden taşmakta ve daha büyük görünmektedir. (Şekil 5.7)

Şekil 5.7 : Miniskül Garamond s ve Times New Roman s

Metin içerisinde Times New Roman yazı karakteri Garamond yazı karakterine göre daha koyu yer almaktadır. Garamond yazı karakterine göre daha kalın tasarlanmış olan Times New Roman yazı karakterinin x – yüksekliği büyük olduğundan dolayı satır aralarındaki espası da daha geniştir. (Şekil 5.8)

Şekil 5.8 : Aynı Puntodaki Garamond ve Times New Roman Yazı Karakterinin Metin Üzerindeki Örneği

Başlıklarda Garamond yazı karakteri Times New Roman yazı karakterine göre daha ince olarak görülmektedir. (Şekil 5.9)

Güzel Sanatlar Fakültesi

Güzel Sanatlar Fakültesi

Şekil 5.9 : Aynı Puntodaki Garamond ve Times New Roman Yazı Karakterinin Başlık Üzerindeki Örneği

5.2. Garamond ve Bodoni

Tırnaklı bir yazı karakteri olan Bodoni 1785 yılında adını aldığı Giambattista Bodoni tarafından tasarlanmıştır. Birçok yerde kullanılan Bodoni yazı karakterinin çok çeşitli varyasyonları bulunmaktadır. Dünyaca ünlü dergi Vogue ve birçok ünlü sanatçının logosunda Bodoni yazı karakteri kullanılmaktadır.

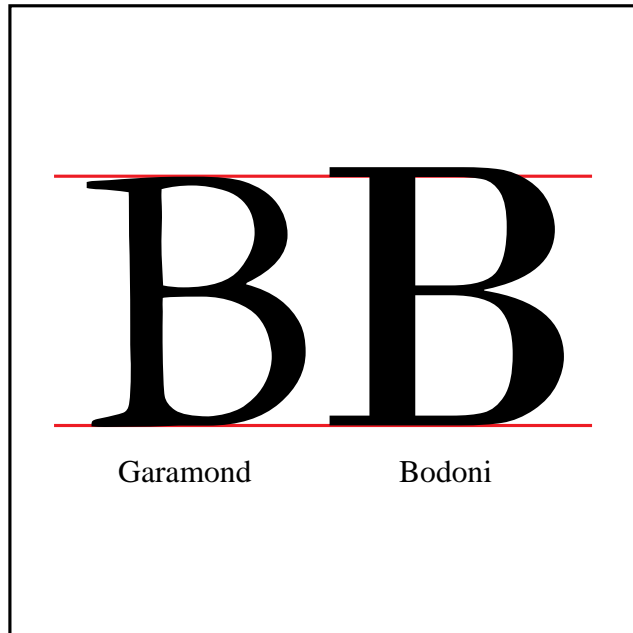
Birleşim yerlerinde daha keskin hatlara sahip olan Bodoni yazı karakteri Garamond yazı karakterine göre daha kalın bir yapıya sahiptir. Daha geniş olan Bodoni fontunun dış yapısı da daha köşeli bir yapıya sahiptir ve x-yüksekliklerindeki az farklılık onları birbirinden ayıran diğer bir özelliktir. (Şekil 5.10)

ABCDEFGHIJKL
MNOPQRSTUVWXYZ&
abcdefghijklmnopqrst
uvwxyz1234567890
ABCDEFGHIJKLMNQRSTU
vwxyz&1234567890
{[(.,;:;!/?/)]}

Şekil 5.10 : Bodoni Yazı Karakteri

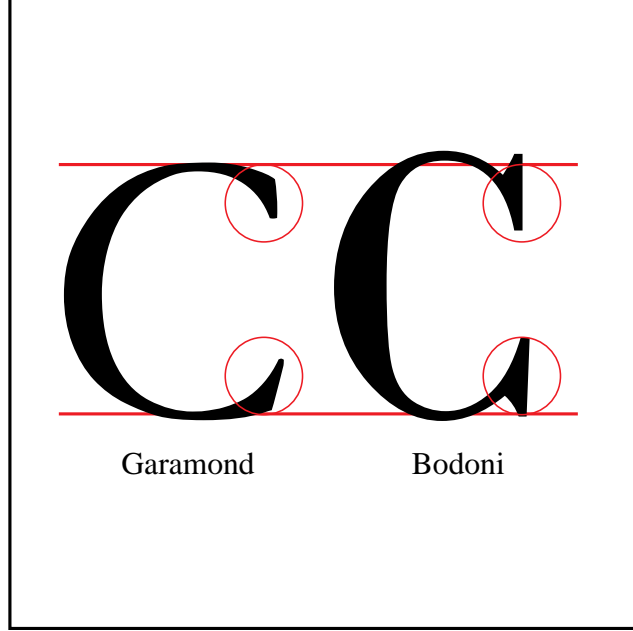
(Kaynak: <http://tr.cooltext.com/Download-Font-Bodoni>)

Garamond majiskül B harfi Bodoni majiskül B harfine göre daha ince olarak tasarlanmıştır. Bodoni majiskül B harfinde de Garamond majiskül B harfinde olduğu gibi üst kısmı alt kısmından daha küçüktür. Alt ve üst satır çizgisine paralel olarak tasarlanan Bodoni majiskül B harfi Garamond yazı karakterinin aksine daha keskin hatlara sahiptir. (Şekil 5.11)

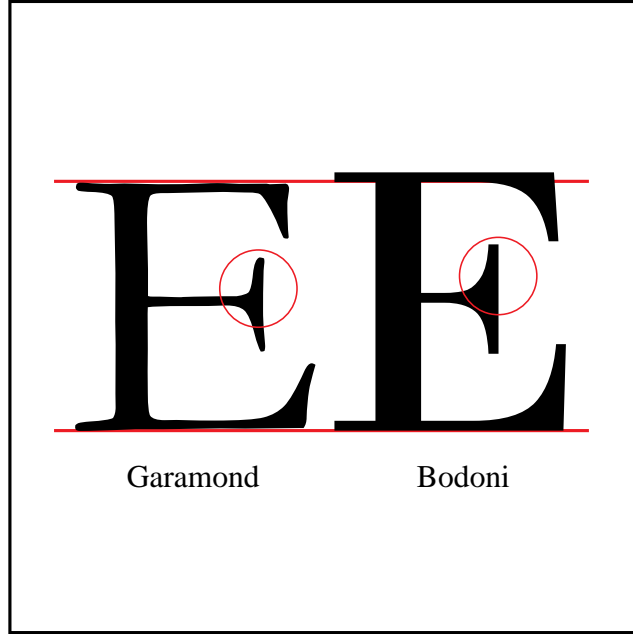
Şekil 5.11 : Majiskül Garamond B ve Bodoni B

Garamond majiskül C harfinin et kalınlığı Bodoni majiskül C harfine göre daha ince bir yapıya sahiptir. Daha dar tasarlanan Bodoni majiskül C harfinin tırnak yapısı da Garamond majiskül C harfinden farklıdır. (Şekil 5.12)

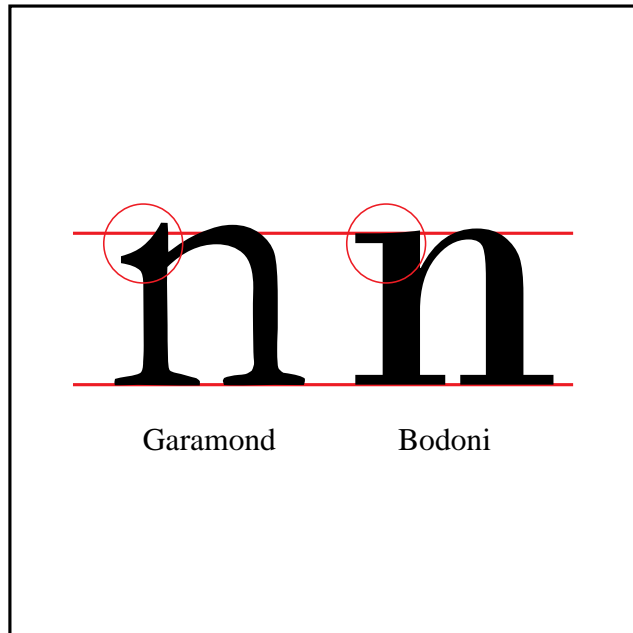
Şekil 5.12 : Majiskül Garamond C ve Bodoni C

Garamond majiskül E harfi Bodoni majiskül E harfinden daha ince bir anatomik yapıya sahiptir. Bodoni majiskül E harfinde de Garamond majiskül E harfinde olduğu gibi alt kısmı üst kısmından daha büyüktür. Tırnakları sivri olmayan Bodoni majiskül E harfinin yatay çizgileri paralel olarak tasarlanmıştır. (Şekil 5.13)

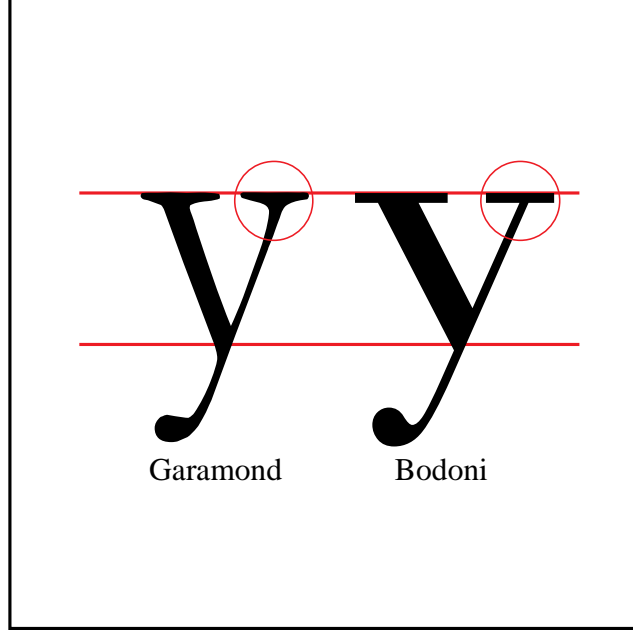
Şekil 5.13 : Majiskül Garamond E ve Bodoni E

Garamond miniskül n harfinde olduğu gibi Bodoni miniskül n harfi de kesişme noktasından gövdeye doğru daralma göstermektedir. Dikey çizgilerinde yer alan tırnakların alt satır çizgisine paralel olması Bodoni miniskül n harfini Garamond miniskül n harfinden ayırmaktadır. (Şekil 5.14)

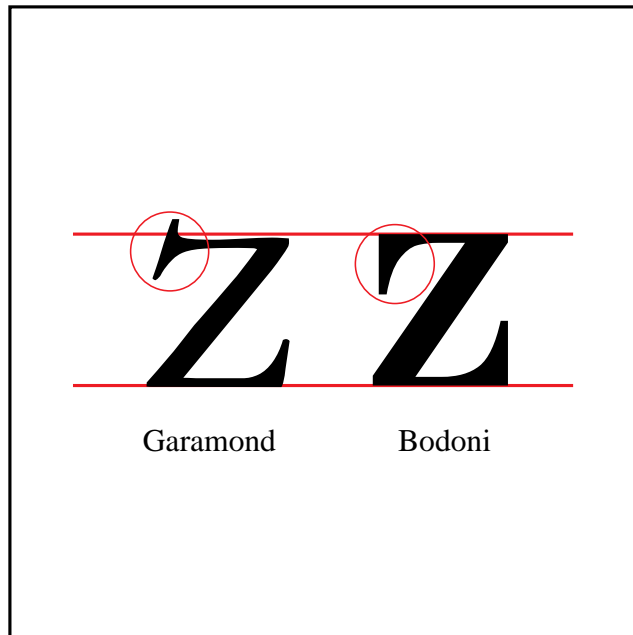
Şekil 5.14 : Miniskül Garamond n ve Bodoni n

Garamond miniskül y harfi Bodoni miniskül y harfine göre daha ince bir yapıya sahiptir. Aşağı uzantısı her iki harfte de aynı formda tasarlanmış iken tırnak yapıları birbirlerinden farklı olarak tasarlanmıştır. (Şekil 5.15)

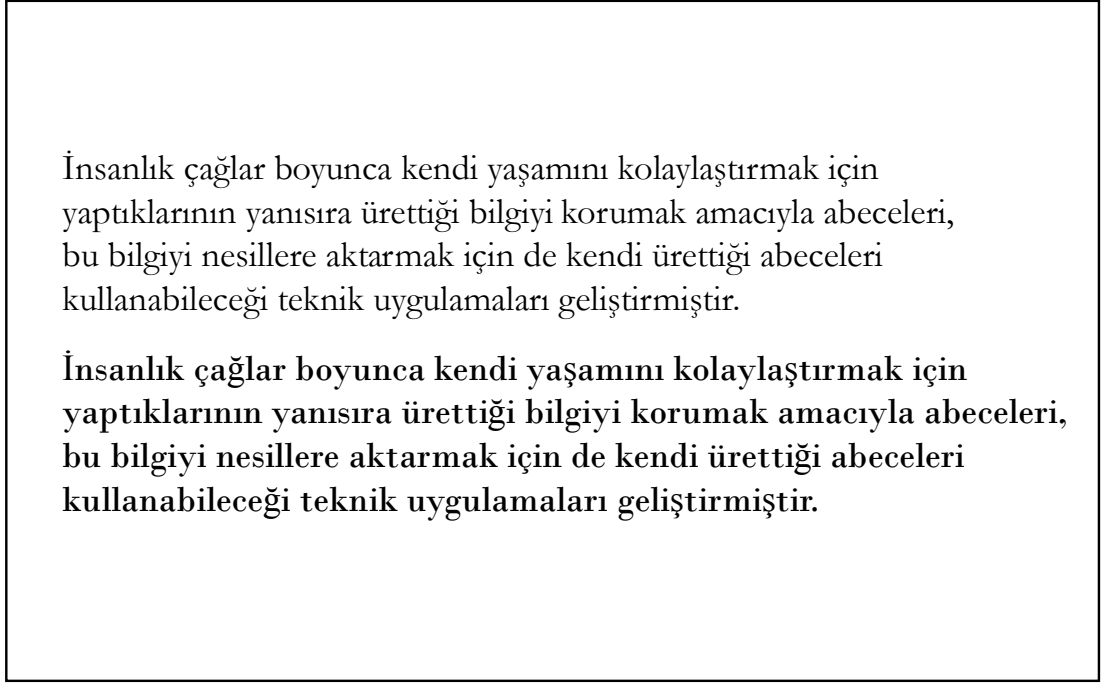
Şekil 5.15 : Miniskül Garamond y ve Bodoni y

Garamond miniskül z harfinin birleşme noktası Bodoni miniskül z harfine göre daha sivri olarak tasarlanmıştır. Et kalınlığı daha fazla olan Bodoni miniskül z harfinin tırnak yapısında Garamond miniskül z harfinden farklıdır. (Şekil 5.16)

Şekil 5.16 : Miniskül Garamond z ve Bodoni z

Metin içerisinde Bodoni yazı karakteri Garamond yazı karakterine göre daha koyu yer almaktadır. Daha kalın olarak tasarlanmış olan Bodoni yazı karakterinin satır arası esnası aynı puntoda dizilmelerine rağmen Garamond yazı karakterine göre daha fazladır. (Şekil 5.17)

Şekil 5.17 : Aynı Puntodaki Garamond ve Bodoni Yazı Karakterinin Metin Üzerindeki Örneği

Başlıklarda Garamond yazı karakteri Bodoni yazı karakterine göre daha ince gözükmeştir. (Şekil 5.18)

Güzel Sanatlar Fakültesi

Güzel Sanatlar Fakültesi

Şekil 5.18 : Aynı Puntodaki Garamond ve Bodoni Yazı Karakterinin Başlık Üzerindeki Örneği

5.3. Garamond ve Baskerville

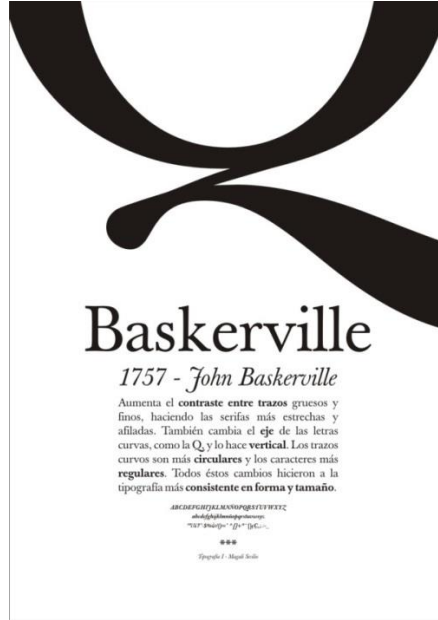
Tırnaklı bir yazı karakteri olan Baskerville 18. yüzyılda İngiltere’de John Baskerville tarafından tasarlanmıştır. Klasik ve modern fontlar arasında geçiş fontu olarak ün salmış olan Baskerville yazı karakterinin et kalınlığı daha fazla ve serifleri daha yuvarlak bir yapıya sahiptir. X-yüksekliğinin daha büyük tasarlanmış olması onu Garamond yazı karakterinden ayıran bir diğer özelliğidir. (Şekil 5.19)

ABCDEFGHIJKLM
NOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklm
nopqrstuvwxyz
0123456789
!@#\$%^&*()

Şekil 5.19 : Baskerville Yazı Karakteri

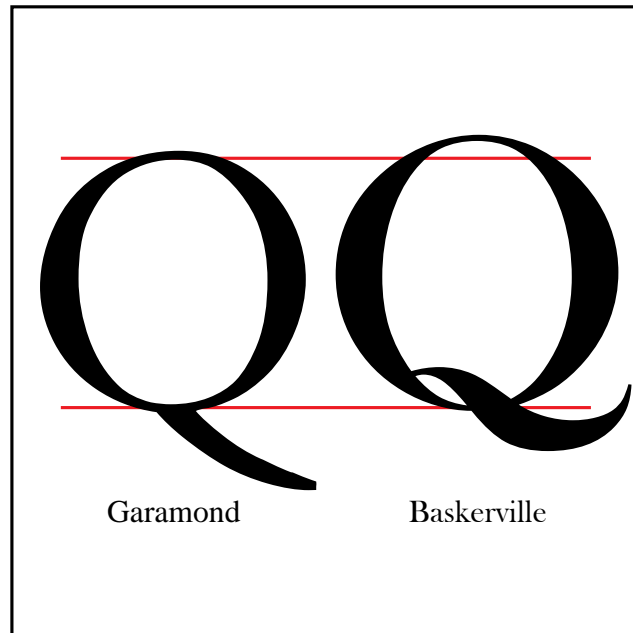
(Kaynak: <http://typophile.com/taxonomy/term/530>)

Garamond majiskül Q harfi ile Baskerville majiskül Q harfi anatomik olarak birbirlerinden farklı tasarlanmışlardır. Baskerville yazı karakterini diğer yazı karakterlerinden ayırıp onu kolay tanınır yapan en önemli özelliği sahip olduğu majiskül Q harfidir. (Şekil 5.20)

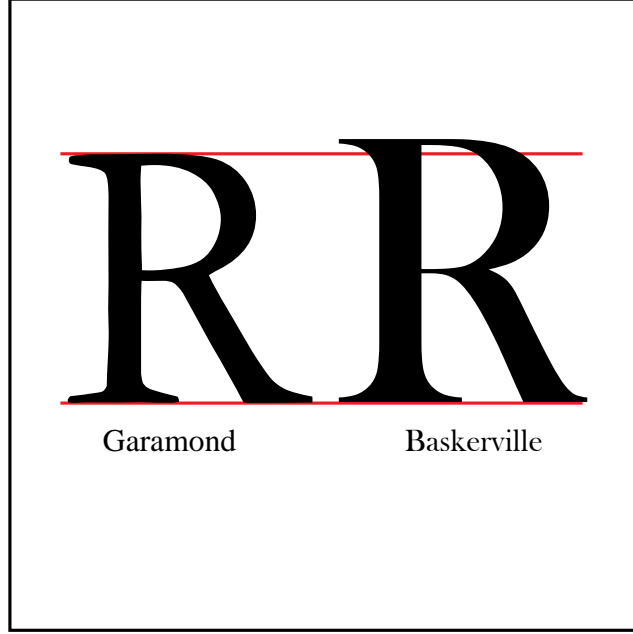
Şekil 5.20 : Baskerville Majiskül Q Harfi

Garamond majiskül Q harfinin et kalınlığı Baskerville majiskül Q harfine göre daha azdır. Baskerville majiskül Q harfinin sahip olduğu kuyruk gövde genişliğinden fazladır. (Şekil 5.21)

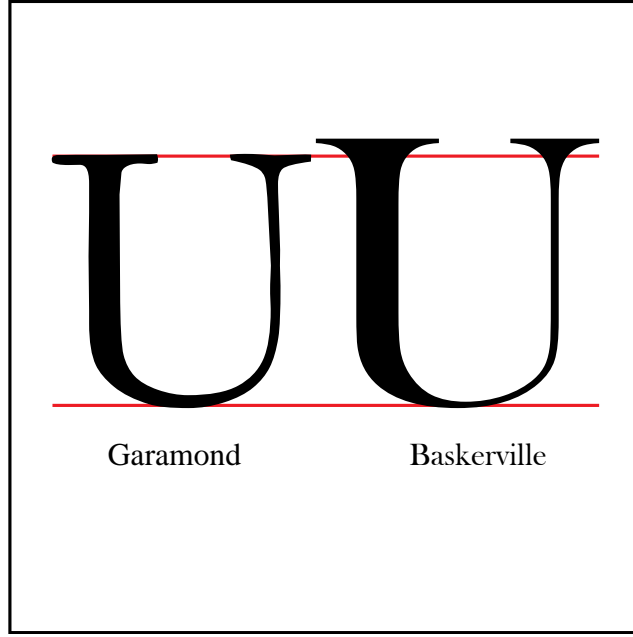
Şekil 5.21 : Majiskül Garamond Q ve Baskerville Q

Garamond majiskül R harfinin bağlantı yerindeki incelme Baskerville majiskül R harfinden daha azdır. Baskerville majiskül R harfinin üst kısmı Garamond majiskül R harfinden daha büyük olarak tasarlanmıştır. (Şekil 5.22)

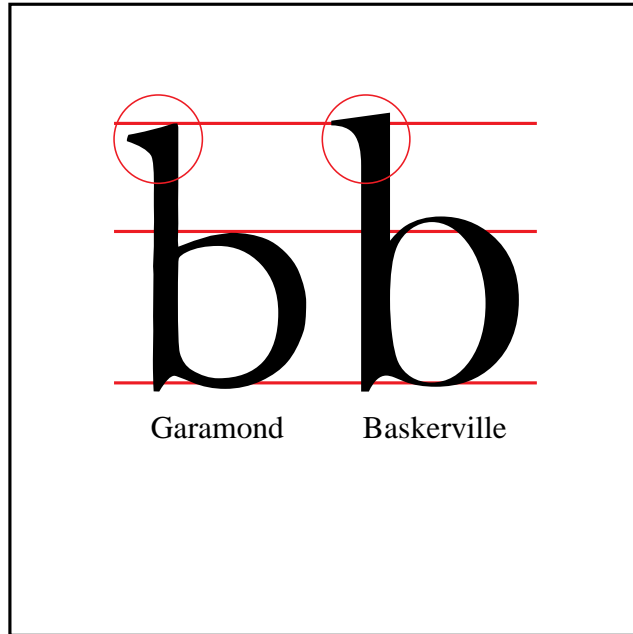
Şekil 5.22 : Majiskül Garamond R ve Baskerville R

Garamond majiskül U harfini ikiye ayırarak incelediğimiz zaman sol kısmı Baskerville majiskül U harfine göre daha ince olarak tasarlanmıştır. (Şekil 5.23)

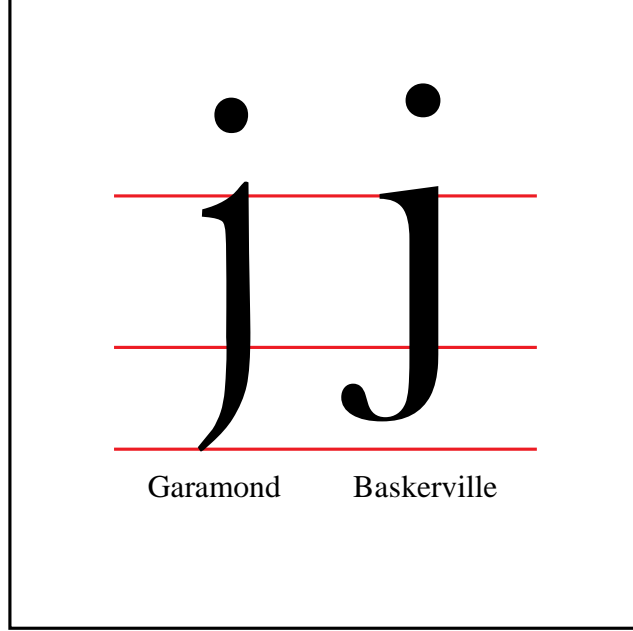
Şekil 5.23 : Majiskül Garamond U ve Baskerville U

Garamond miniskül b harfinin iç boşluğu Baskerville miniskül b harfinden daha fazladır. Daha dar bir yapıya sahip olan Baskerville b harfi x-yükseklği daha büyük olduğundan üst uzantısı Garamond miniskül b harfinden daha yukarıdadır. (Şekil 5.24)

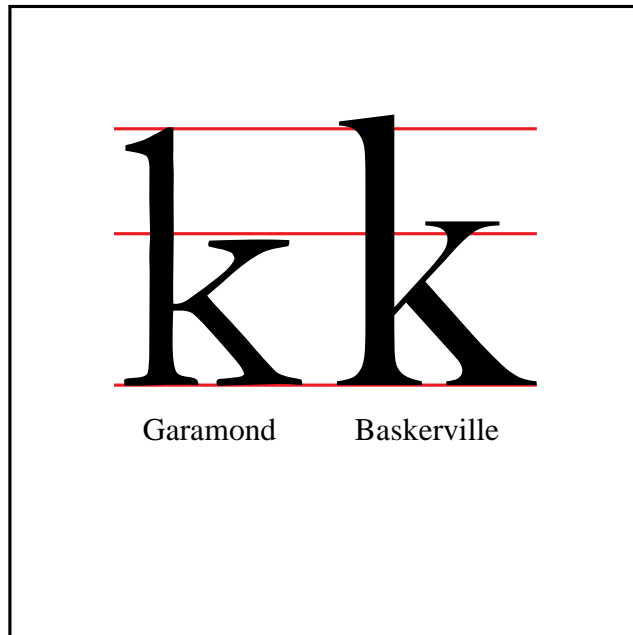
Şekil 5.24 : Miniskül Garamond b ve Baskerville b

Garamond miniskül j harfi Baskerville miniskül j harfinden daha ince olarak tasarlanmıştır. Aşağı uzantılarının formları birbirinden farklı olan bu harflerin tırnak yapıları da farklı anatomik yapıya sahiptir. (Şekil 5.25)

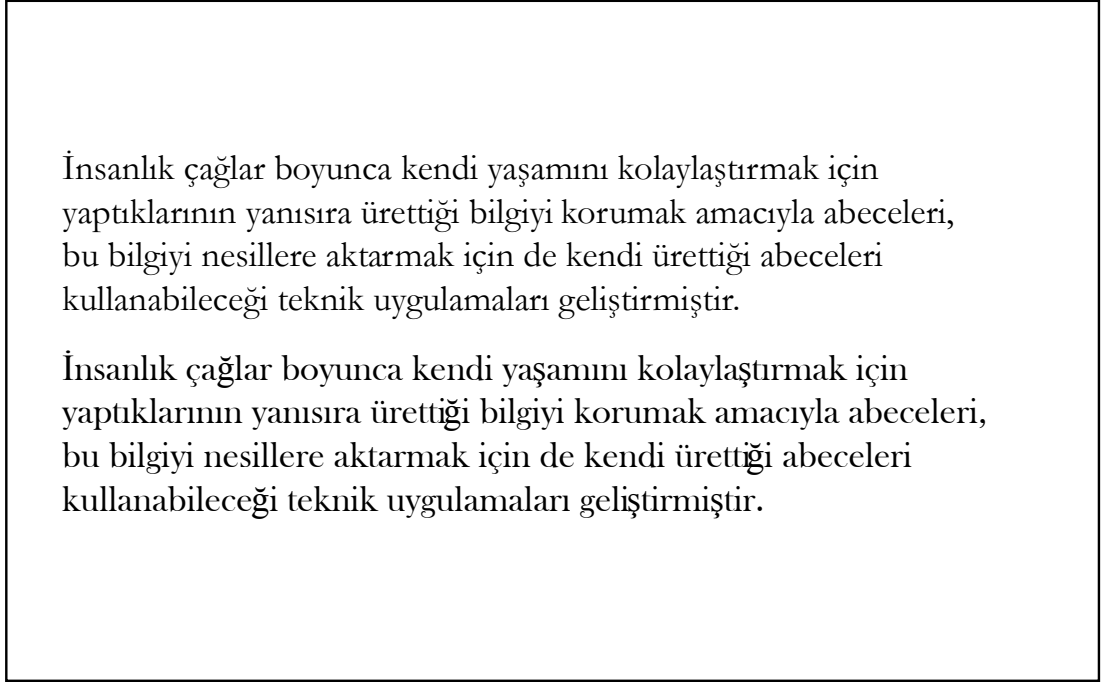
Şekil 5.25 : Miniskül Garamond j ve Baskerville j

Garamond miniskül k harfi Baskerville miniskül k harfinden daha ince bir anatomik yapıya sahiptir. X-yüksekliği daha büyük olan Baskerville miniskül k harfinin yukarı uzantısı Garamond miniskül k harfinden daha uzundur. (Şekil 5.26)

Şekil 5.26 : Miniskül Garamond k ve Baskerville k

Metin içerisinde Baskerville yazı karakteri Garamond yazı karakterine göre daha koyu yer kaplamaktadır. Daha koyu olan Baskerville yazı karakterinin aynı puntoda dizilmelerine rağmen x-yüksekliği daha büyük olduğu için espas aralığı da buna bağlı olarak fazladır. (Şekil 5.27)

Şekil 5.27 : Aynı Puntodaki Garamond ve Baskerville Yazı Karakterinin Metin Üzerindeki Örneği

Başlıklarda Baskerville yazı karakteri Garamond yazı karakterine göre daha kalındır. Tırnaklarının yuvarlak olması onu daha estetik bir yapıya sokmuştur. (Şekil 5.28)

Güzel Sanatlar Fakültesi

Güzel Sanatlar Fakültesi

Şekil 5.28 : Aynı Puntodaki Garamond ve Baskerville Yazı Karakterinin Başlık Üzerindeki Örneği

5.4. Garamond ve Georgia

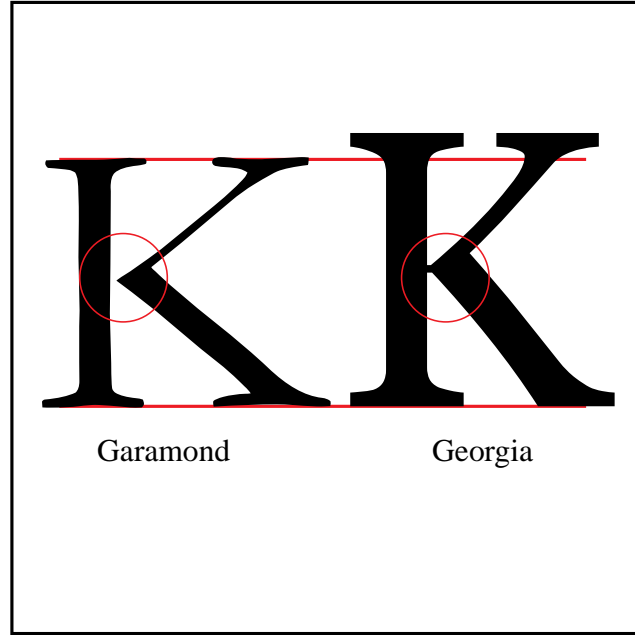
Tırnaklı yazılar grubuna giren Georgia 1993 yılında İngiltere'nin önemli yazı tarihçilerinden biri olan Matthew Carter tarafından tasarlanmıştır. Times New Roman yazı karakterini tasarlayan Morison'un ilkeleri ile hareket etmiş ve Georgia fontunu Times New Roman fontunun daha modern bir hali olarak tasarlamıştır. (Şekil 5.29) Et kalınlığı daha fazla olan Georgia yazı karakterinin dış yapısı daha köşeli ve x-yüksekliği daha büyük olarak tasarlanmıştır.

ABCDEFGHIJKLMN
OPQRSTUVWXYZÀÅ
ÉÎÏÏÜabcdefghijklm
nopqrstuvwxyzàéîïøü
&1234567890(\$£.,!?)

Şekil 5.29 : Georgia Yazı Karakteri

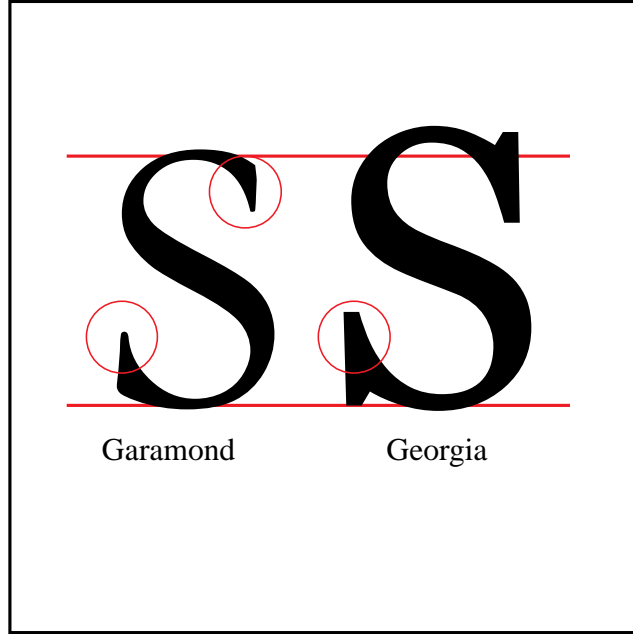
(Kaynak: <http://www.identifont.com/similar?M8>)

Garamond majiskül K harfi Georgia majiskül K harfinden daha ince bir yapıya sahiptir. Georgia majiskül K harfinin birleşim yeri harf ile bütünlük sağlarken bu durum Garamond majiskül K harfinde farklıdır. Et kalınlığı daha fazla olan Georgia majiskül K harfinin tırnak yapısı da buna bağlı olarak farklıdır. (Şekil 5.30)

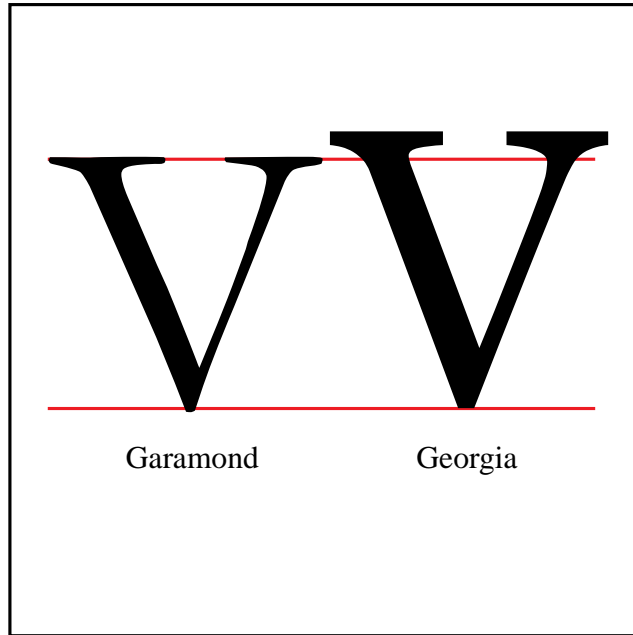
Şekil 5.30 : Majiskül Garamond K ve Georgia K

Garamond majiskül S harfinde olduğu gibi Georgia majiskül S harfinin de alt oval kısmı üst oval kısmına göre daha geniş olarak tasarlanmıştır. Georgia majiskül S harfinin tırnak yapısının sivri olmaması onu Garamond majiskül S harfinden ayıran bir diğer özelliğidir. (Şekil 5.31)

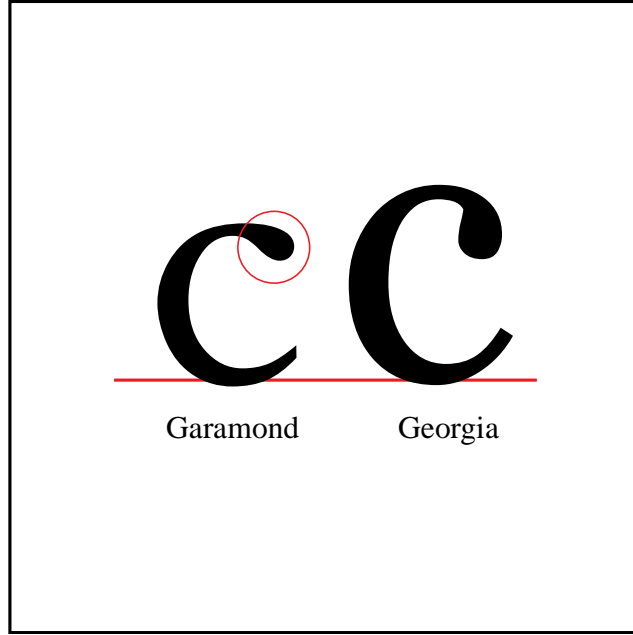
Şekil 5.31 : Majiskül Garamond S ve Georgia S

Garamond majiskül V harfi Georgia majiskül V harfine göre daha geniş tasarlanmıştır. Georgia majiskül V harfinin et kalınlığı daha fazladır. (Şekil 5.32)

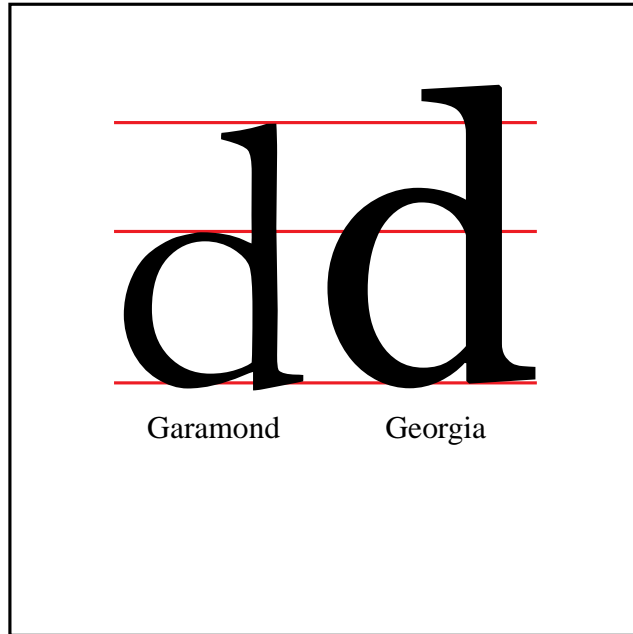
Şekil 5.32 : Majiskül Garamond V ve Georgia V

Garamond miniskül c harfinin et kalınlığı Georgia miniskül c harfine göre daha azdır. Harf uçlarındaki tırnak yapıları farklıdır ve x-yüksekliği büyük olan Georgia miniskül c harfi aynı puntoda olmalarına rağmen daha büyük durmaktadır. (Şekil 5.33)

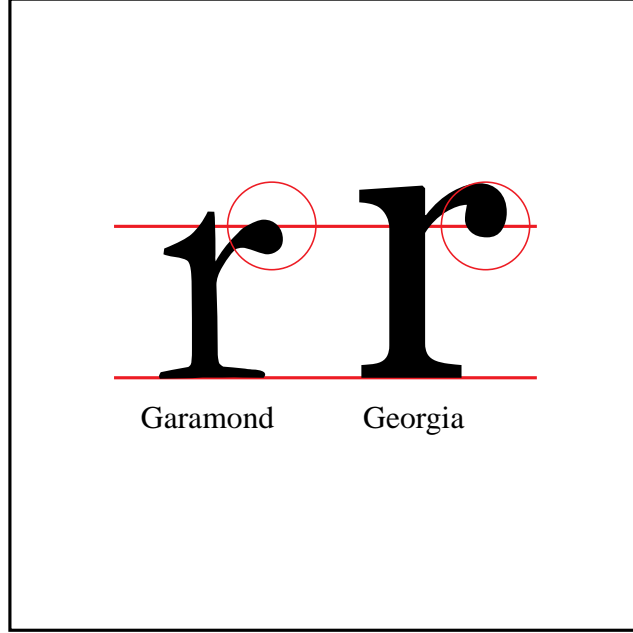
Şekil 5.33 : Miniskül Garamond c ve Georgia c

Garamond miniskül d harfi Georgia miniskül d harfine göre daha estetik bir yapıya sahiptir. Birleşim yerlerinde daha az incelme görülen Georgia miniskül d harfinin yukarı uzantısı da x-yüksekliğine bağlı olarak Garamond miniskül d harfine göre daha uzundur. (Şekil 5.34)

Şekil 5.34 : Miniskül Garamond d ve Georgia d

Garamond miniskül r harfi Georgia miniskül r harfine göre daha ince bir yapıya sahiptir. Hem tırnak yapılarındaki hem de x-yükseklikleri arasındaki farklılık onları birbirinden ayıran diğer özelliklerdir. (Şekil 5.35)

Şekil 5.35 : Miniskül Garamond r ve Georgia r

Metin içerisinde Georgia yazı karakteri Garamond yazı karakterine göre daha koyu algılanmaktadır. Et kalınlığının ve x-yüksekliğinin fazla olması Georgia yazı karakterinin kapladığı alanı artırmış ve espas değerini fazlalaştırmıştır. (Şekil 5.36)

İnsanlık çağlar boyunca kendi yaşamını kolaylaştırmak için yaptıklarının yanısıra ürettiği bilgiyi korumak amacıyla abeceleri, bu bilgiyi nesillere aktarmak için de kendi ürettiği abeceleri kullanabileceği teknik uygulamaları geliştirmiştir.

İnsanlık çağlar boyunca kendi yaşamını kolaylaştırmak için yaptıklarının yanısıra ürettiği bilgiyi korumak amacıyla abeceleri, bu bilgiyi nesillere aktarmak için de kendi ürettiği abeceleri kullanabileceği teknik uygulamaları geliştirmiştir.

Şekil 5.36 : Aynı Puntodaki Garamond ve Georgia Yazı Karakterinin Metin Üzerindeki Örneği

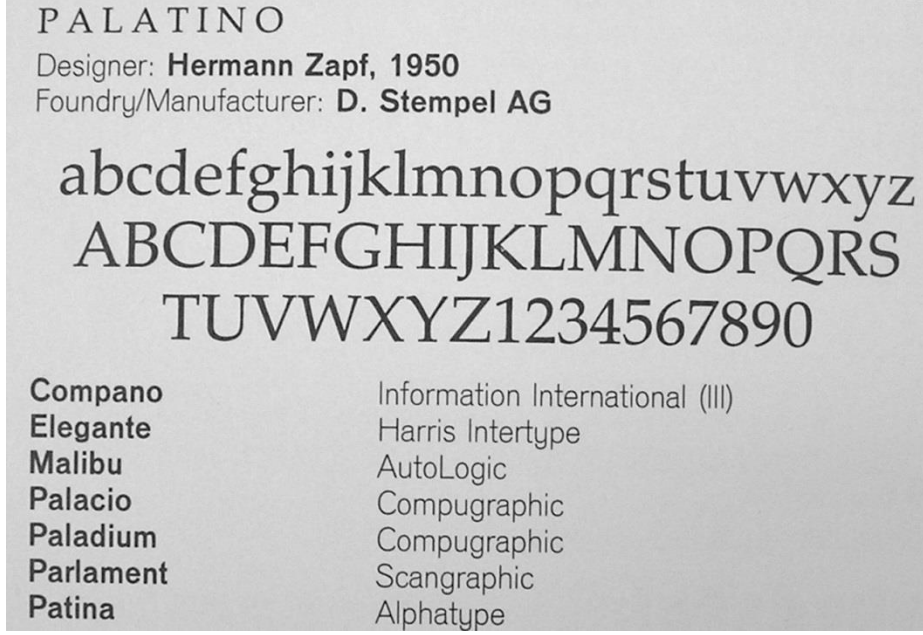
Başlıklarda Garamond yazı karakteri Georgia yazı karakterine göre daha ince bir yapıdadır. (Şekil 5. 37)

Şekil 5.37 : Aynı Puntodaki Garamond ve Georgia Yazı Karakterinin Başlık Üzerindeki Örneği

5.5. Garamond ve Palatino

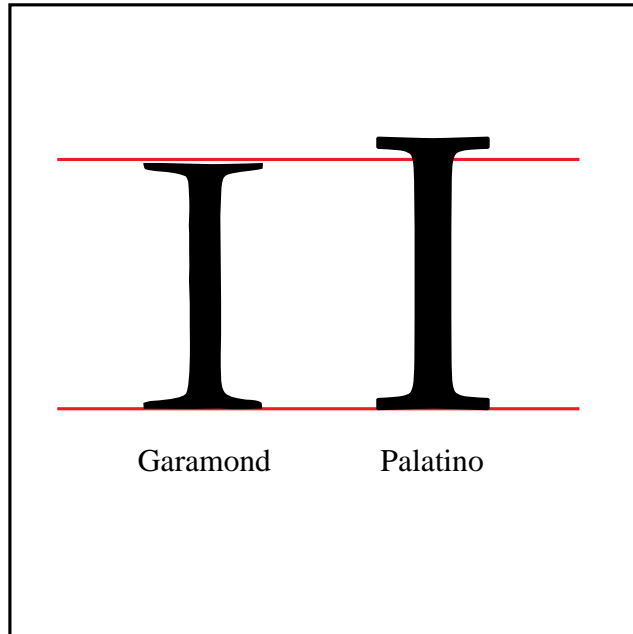
Palatino fontu 1950 yılında Hermann Zapf tarafından tasarlanmıştır. Savaşlarda kartograf olarak görev yapan Zapf, Palatino yazı karakterini klasik İtalyan yazılarından esinlenerek yaratmıştır. Geniş bir yapıya sahip olan Palatino'nun tırnak yapısı daha keskin hatlara sahiptir. Garamond yazı karakterine göre daha kalın olan Palatino'nun x-yüksekliği de daha büyüktür. (Şekil 5.38)

Şekil 5.38 : Palatino Yazı Karakteri

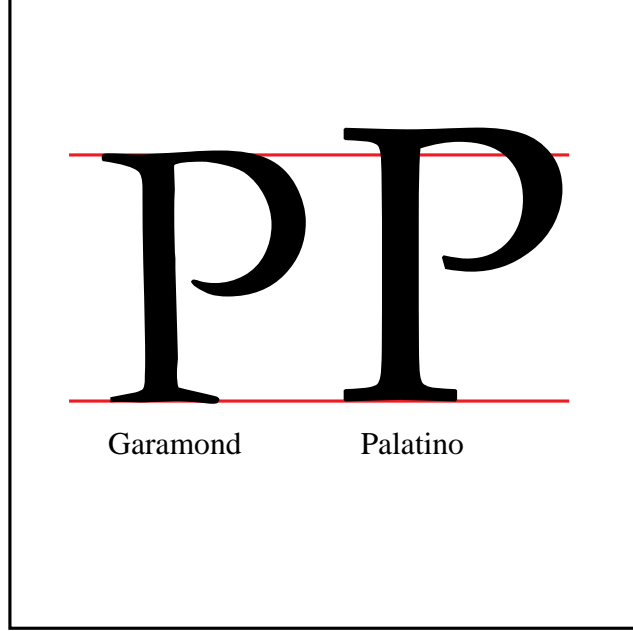
(Kaynak: <http://luc.devroye.org/palatino2.html>)

Garamond majiskül I harfi Palatino majiskül I harfine göre daha ince bir yapıdadır. Palatino majiskül I harfi Garamond'a göre daha köşeli bir tırnak yapısına sahiptir. (Şekil 5.39)

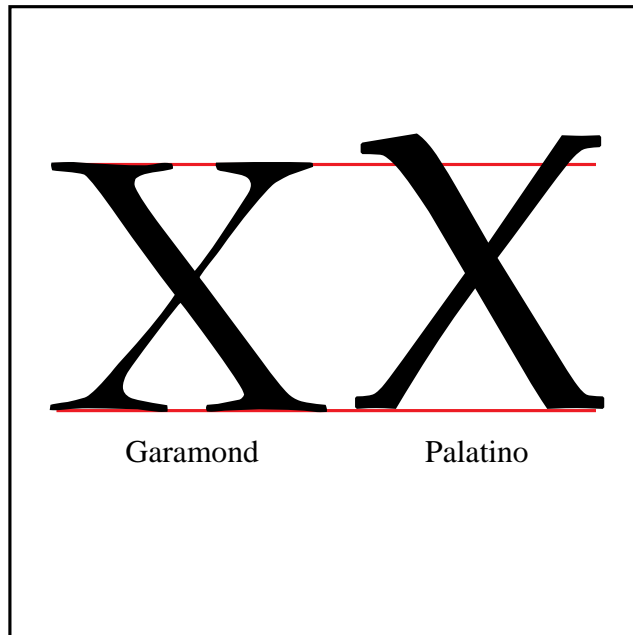
Şekil 5.39 : Majiskül Garamond I ve Palatino I

Garamond majiskül P harfinin olduğu gibi Palatino majiskül P harfinin de birleşmeyen düğümü vardır. Bağlantı yerleri optik denge kurallarına göre belirlenen harflerin tırnak yapıları da birbirinden farklıdır. (Şekil 5.40)

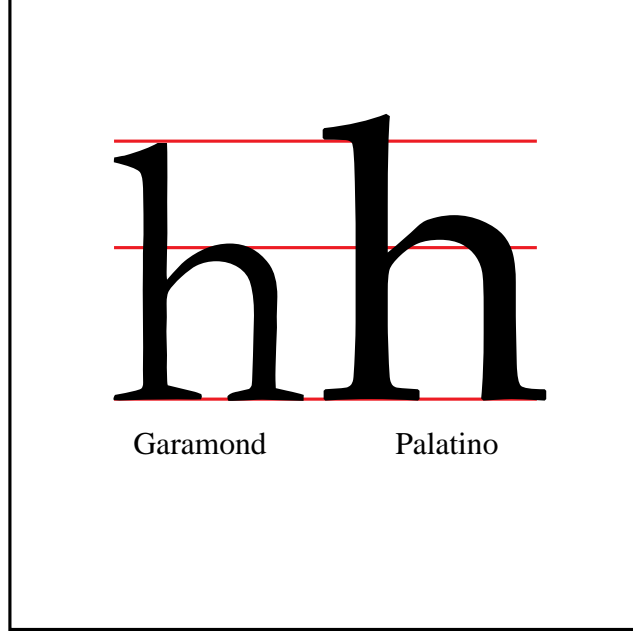
Şekil 5.40 : Majiskül Garamond P ve Palatino P

Garamond majiskül X harfinin et kalınlığı Palatino majiskül X harfinden daha incedir. Tırnak yapıları farklı olan harflerin diyagonal çizgilerinin uçlarındaki bombelikler dikkat çekicidir. (Şekil 5.41)

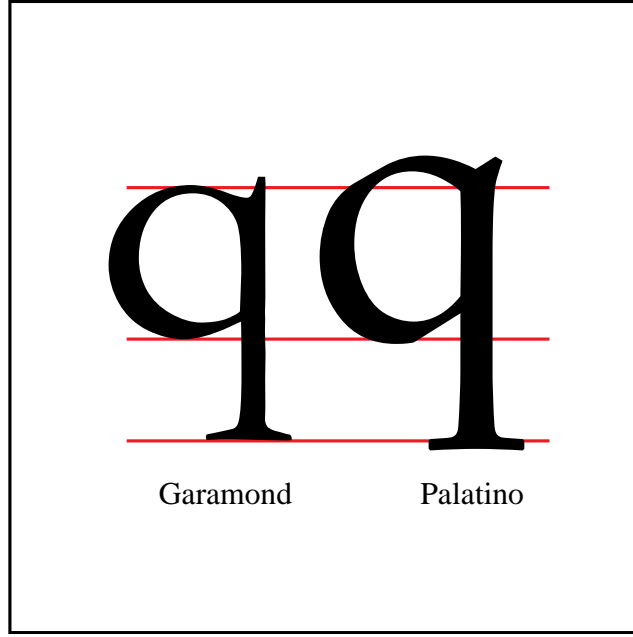
Şekil 5.41 : Majiskül Garamond X ve Palatino X

Garamond miniskül h harfi Palatino miniskül h harfine göre bağlantı yerinde daha fazla incelme göstermektedir. Serifleri daha köşeli olan Palatino miniskül h, aynı puntoda olmalarına rağmen x-yüksekliği farklılığından dolayı daha büyüktür. (Şekil 5.42)

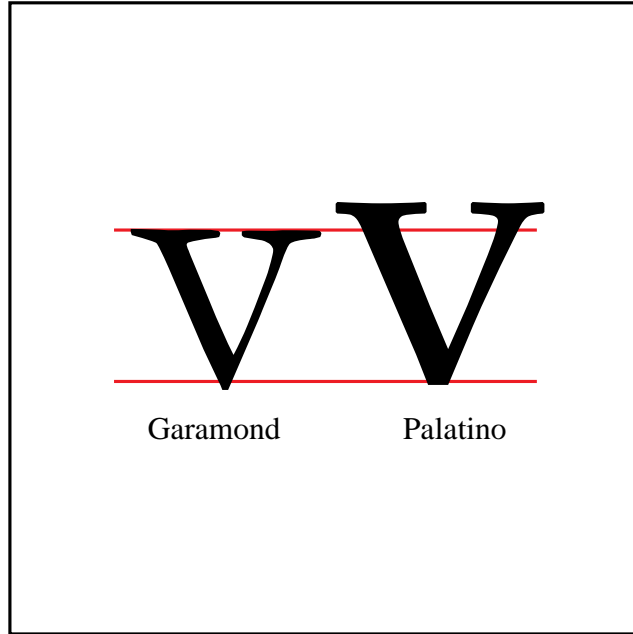
Şekil 5.42 : Miniskül Garamond h ve Palatino h

Garamond miniskül q harfi oval kısmının birleşme noktasında daha fazla incelmeye sahiptir. X-yüksekliğinden dolayı Palatino miniskül q harfi daha büyüktür. (Şekil 5.43)

Şekil 5.43 : Miniskül Garamond q ve Palatino q

Garamond miniskül v harfi Palatino miniskül v harfine göre hem daha ince bir yapıya sahiptir hem de tırnak yapısı daha estetikdir. X-yüksekliği farklılığından dolayı aynı punto olmasına rağmen Palatino miniskül v daha büyüktür. (Şekil 5.44)

Şekil 5.44 : Miniskül Garamond v ve Palatino v

Metin içerisinde Palatino yazı karakteri Garamond yazı karakterine göre daha kalın algılanmaktadır. X-yüksekliği daha büyük olan Palatino'nun buna bağlı olarak espas aralığında fazladır. (Şekil 5.45)

İnsanlık çağlar boyunca kendi yaşamını kolaylaştırmak için yaptıklarının yanısıra ürettiği bilgiyi korumak amacıyla abeceleri, bu bilgiyi nesillere aktarmak için de kendi ürettiği abeceleri kullanabileceği teknik uygulamaları geliştirmiştir.

İnsanlık çağlar boyunca kendi yaşamını kolaylaştırmak için yaptıklarının yanısıra ürettiği bilgiyi korumak amacıyla abeceleri, bu bilgiyi nesillere aktarmak için de kendi ürettiği abeceleri kullanabileceği teknik uygulamaları geliştirmiştir.

Şekil 5.45 : Aynı Puntodaki Garamond ve Palatino Yazı Karakterinin Metin Üzerindeki Örneği

Başlıklarda Garamond yazı karakteri Palatino yazı karakterine göre daha ince bir yapıya sahiptir.

Güzel Sanatlar Fakültesi
Güzel Sanatlar Fakültesi

Şekil 5.46 : Aynı Puntodaki Garamond ve Palatino Yazı Karakterinin Başlık Üzerindeki Örneği

6. GARAMOND YAZI KARAKTERİNİN KULLANIM ALANLARI

6.1. Garamond Yazı Karakterinin Kullanıldığı Logolar

Kurum, kuruluş ve bazı markaların yalnızca isim ile kendilerini ifade etmeleri çoğu zaman akılda çok kalıcı olmamaktadır. Bu akılda kalıcılığı daha uzun tutmak ve gördüğümüz anda aklımıza o markanın gelmesini sağlamak amacıyla oluşturulmuş sembollere logo denilmektedir. Bu oluşturulan logolar bazen semboller ile bazen de tipografik öğeler ile tasarlanmaktadır.

Logonun bir diğer tanımı da az söz ile çok şey anlatma sanatıdır. Bir logoda en başta olması gereken şey sadeliktir. Karmaşık logolar anlaşılamayacağı gibi akılda kalması da zor olmaktadır.

Logo tasarlanırken içerisinde ilgili kurum ve kuruluşun özelliklerini mutlaka yansıtmalıdır. Seçilen fontlar ve renkler mutlaka şirketin içeriğine uyum sağlamalıdır.

Tasarımcılar tırnaklı bir yazı karakteri olmasına rağmen Garamond yazı karakterini bugün de karşılaştığımız bir çok markanın logosunda kullanmışlardır. 1892 yılında kurulmuş olan Amerika'nın dünyaca ünlü Aborcrombie & Fitch isimli giyim markasının logosunda Garamond yazı karakterinin bir varyasyonu olan Adobe Garamond Bold kullanılmıştır. (Şekil 6.1)

Abercrombie & Fitch

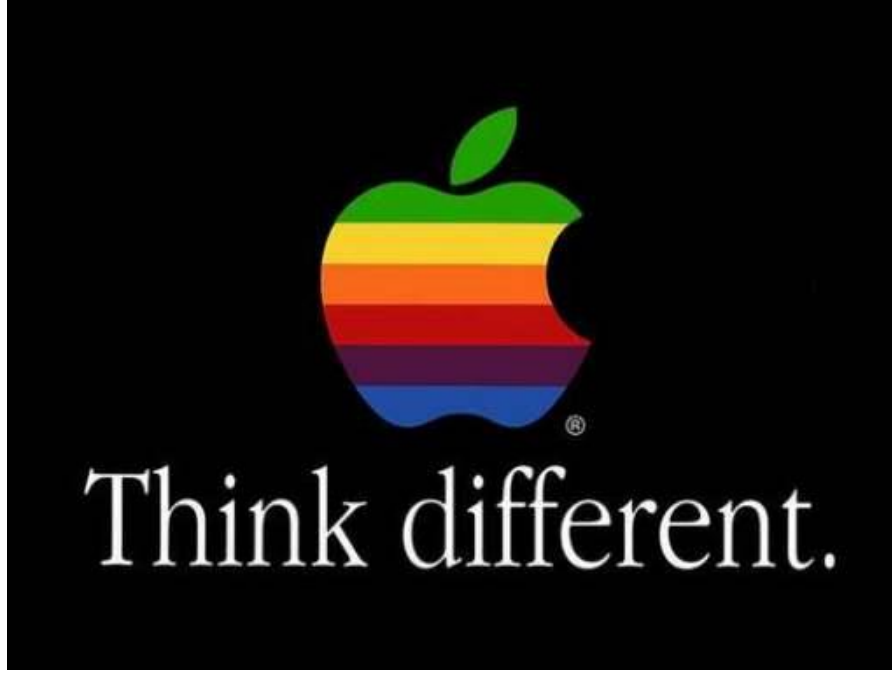
Şekil 6.1 : Abercrombie & Fitch Logo
(Kaynak: <http://fontmeme.com/abercrombie-fitch-font/>)

Dünyaca ünlü arama motoru Google ilk logolarından birini Garamond yazı karakterini kullanarak tasarlamıştır. Goggle Garamond yazı karakterini tutarlı ve okunaklı olmasından dolayı kullanmayı tercih etmiştir. (Şekil 6.2)

Şekil 6.2 : Google Logo
(Kaynak: <http://foreignar.wordpress.com/2011/11/23/garamond/>)

Macintosh ' un kurumsal yazı karakteri olan Garamond Apple tarafından Think Different (Farklı Düşün) sloganı ile kullanılmıştır. Klasik Garamond yazı karakterinin varyasyonu olan bu font dar ve x-yüksekliği daha fazladır. (Şekil 6.3)

Şekil 6.3 : Apple Logo

(Kaynak: <http://openlab.citytech.cuny.edu/nkyriazopoulos-eportfolio/2014/03/20/journal-4-2/>)

İçerisinde birçok kültüre ait kolleksiyonların bulunduğu Amerikada yer alan Morris Müzesi'nin (Morris Museum) logosu Garamond yazı karakteri kullanılarak tasarlanmıştır. (Şekil 6.4)

Şekil 6.4 : Morris Müzesi Logo

(Kaynak: <http://www.typophile.com/node/73950>)

1890 yılında kurulmuş olan dünyaca ünlü Chicago Üniversitesi (Chicago University) Garamond yazı karakterini kullanarak logosuyla bir bütünlük sağlamıştır. (Şekil 6.5)

Şekil 6.5 : Chicago Üniversitesi Logo

(Kaynak: <http://nathanielsidwell.com/university-logos/>)

Dünyaca ünlü çizgi film kanalı Nickelodeon da logosunda Garamond yazı karakterini tercih etmiştir. (Şekil 6.6)

Şekil 6.6 : Nickelodeon Logo

(Kaynak: <http://www.thedesignschool.co.uk/de7300coremodulegroupp/2012/11/02/joe-sparano/>)

Amerikada yer alan Dallas ve Texas arasında uçuş gerçekleştiren Air Tran isimli havayolu şirketinin de logosu ilebirlikte Garamond yazı karakterini kullanmıştır. (Şekil 6.7)

Şekil 6.7 : Air Tran Logo

(Kaynak: <http://fontmeme.com/garamond/>)

Bunların dışında daha birçok firma estetik olan Garamond yazı karakterine logolarında yer vermiştir. (Şekil 6.8)

UNIVERSITY
of ALASKA

Many Traditions One Alaska

Courtland Pear Fair

A Delta Tradition Since 1972

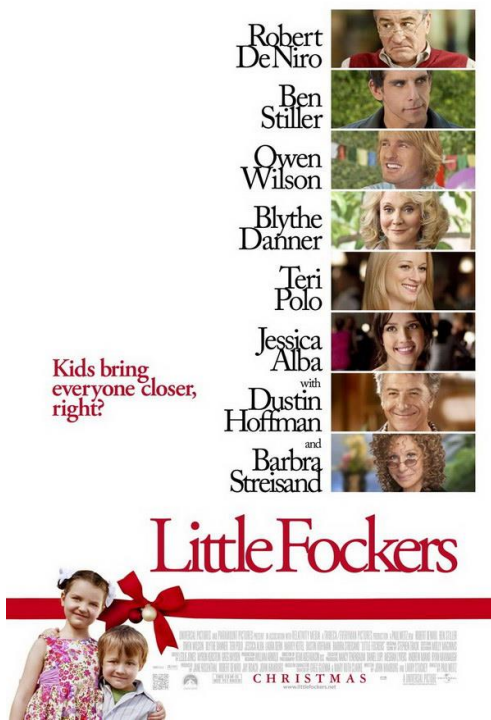
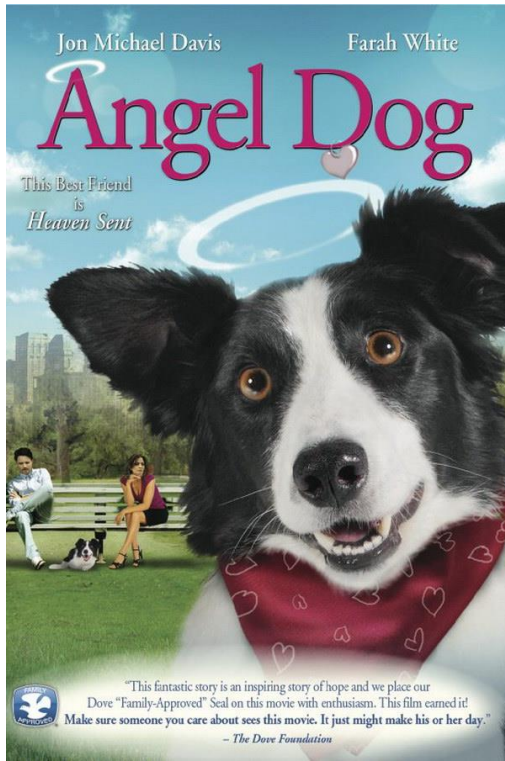
Şekil 6.8: Garamond Yazı Karakteri ile Tasarlanmış Logo Örnekleri

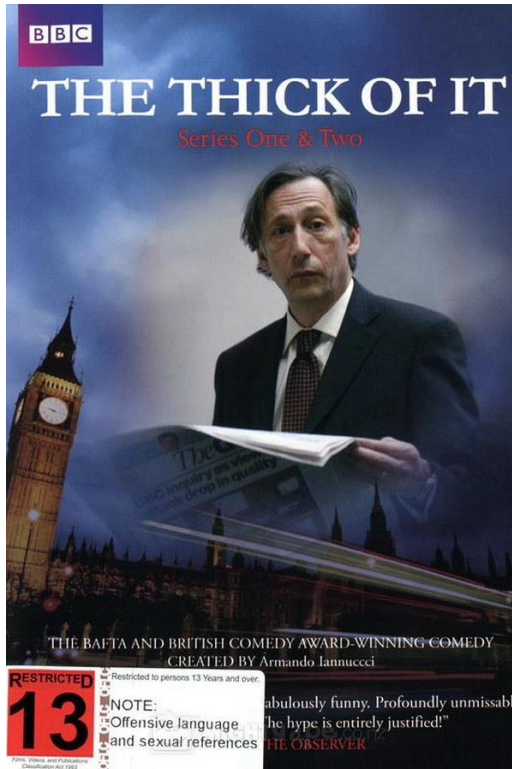
(Kaynak: <http://fontmeme.com/garamond/>)

6.2. Garamond Yazı Karakterinin Kullanıldığı Afişler

Bir haberi herkese duyurmak, o haber hakkında reklam yapmak için hazırlanmış el yazması ya da basılmış kağıtlara verilen isime afiş denilmektedir. Avrupada sanatla alakalı duyuruları yapmak amacıyla kullanılan afiş bizim dilimize Fransızcadan geçmiştir. Afişte olması gereken iki temel unsur vardır. Bunlar yazı ve resimdir.

Estetik bir yazı karakteri olan Garamond ile tasarlanan çok çeşitli afiş örnekleri bulunmaktadır. Estetik özelliğinin yanı sıra disiplinli ve okunaklı olması Garamond yazı karakterini afişlerde tercih edilen bir font haline getirmiştir. (Şekil 6.9)

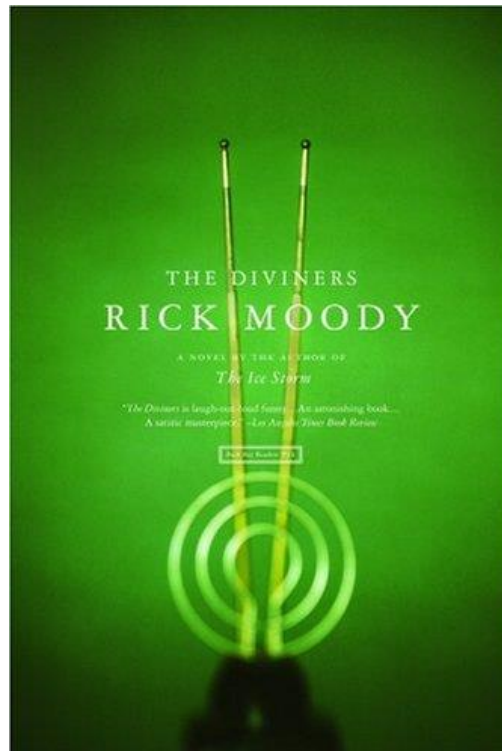
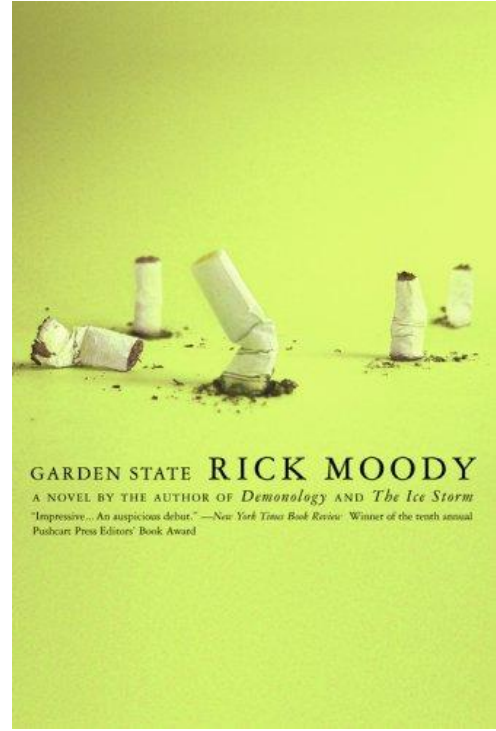
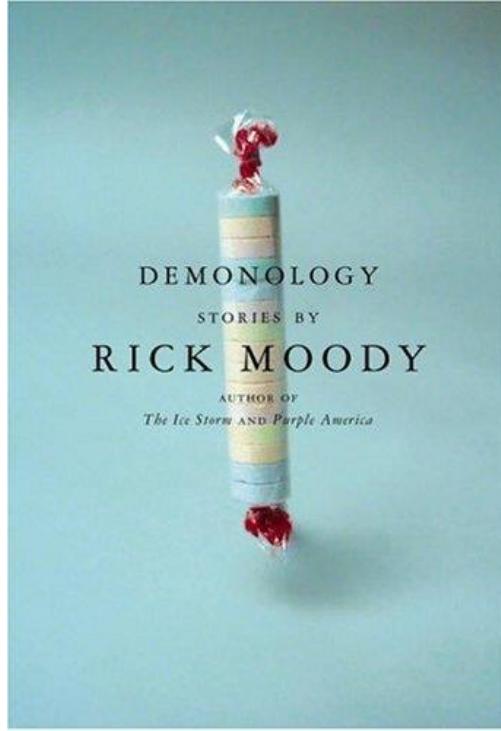

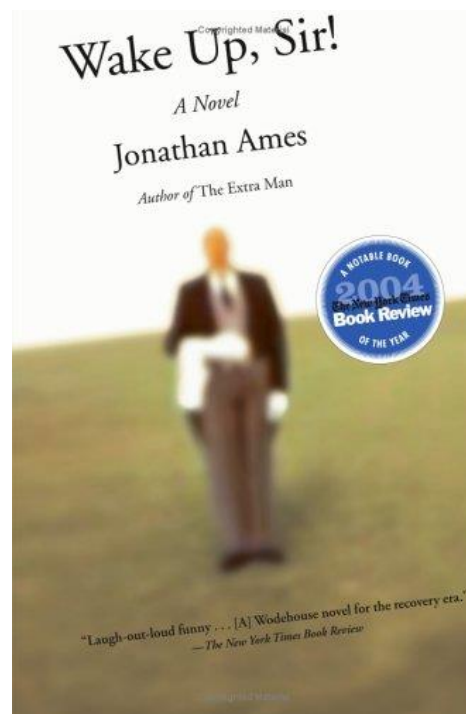
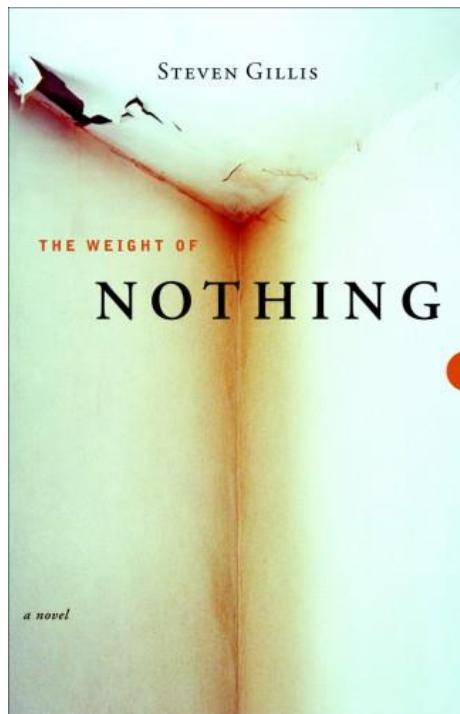
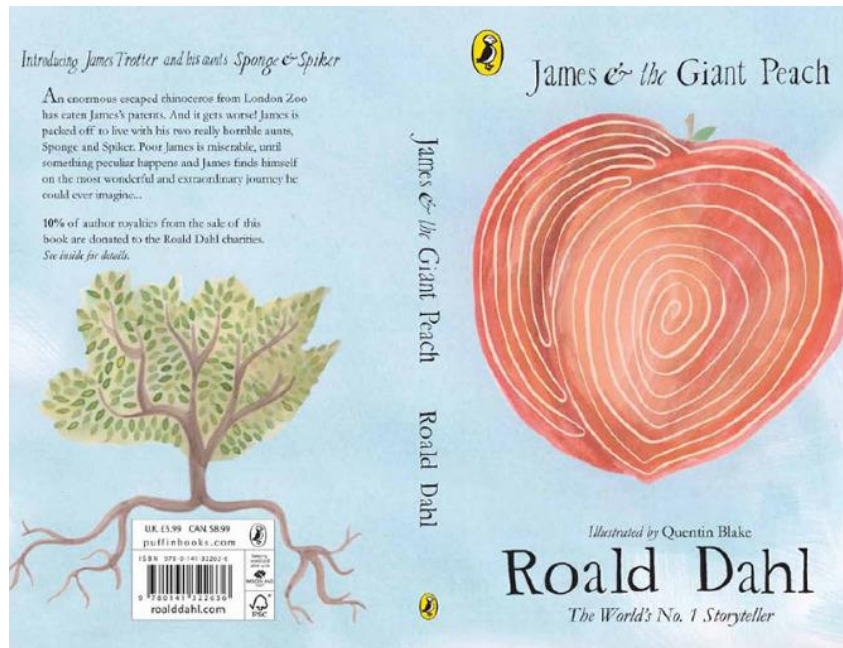
Şekil 6.9: Garamond Yazı Karakteri ile Tasarlanmış Afiş Örnekleri

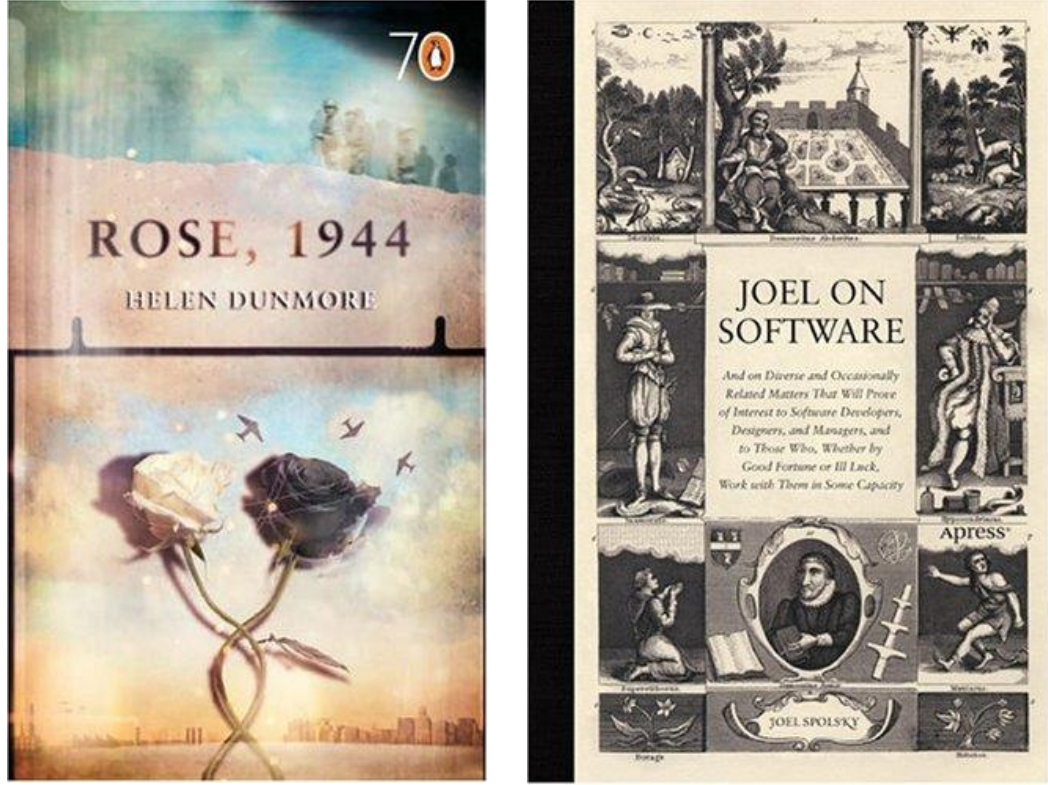
(Kaynak: <http://fontmeme.com/garamond/>)

6.3. Garamond Yazı Karakterinin Kullanıldığı Kitap Kapağı Tasarımları

Kitap kapağı tasarımında kullanılacak font kapaktaki tasarım ile uyum içerisinde olmalıdır. Tırnaklı bir yazı karakteri olmasına rağmen zarif bir yapıda olan Garamond birçok kitap kapağı tasarımında yer almıştır. (Şekil 6.10)

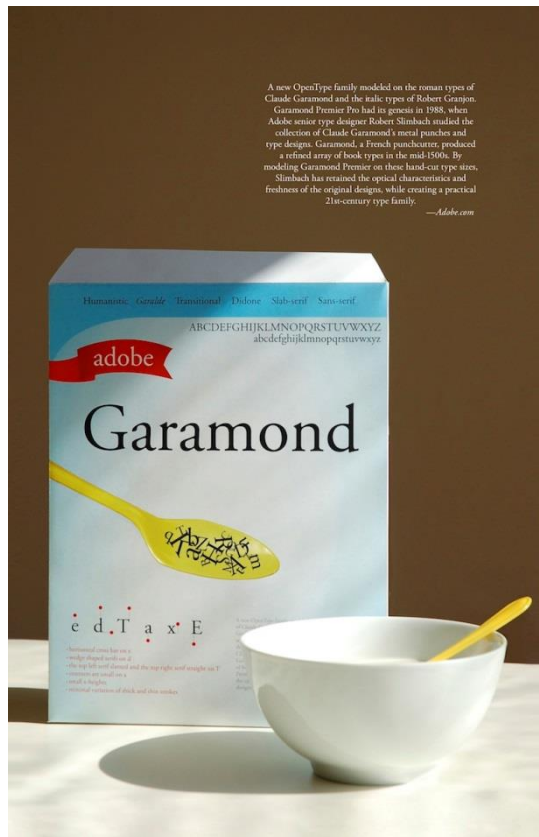
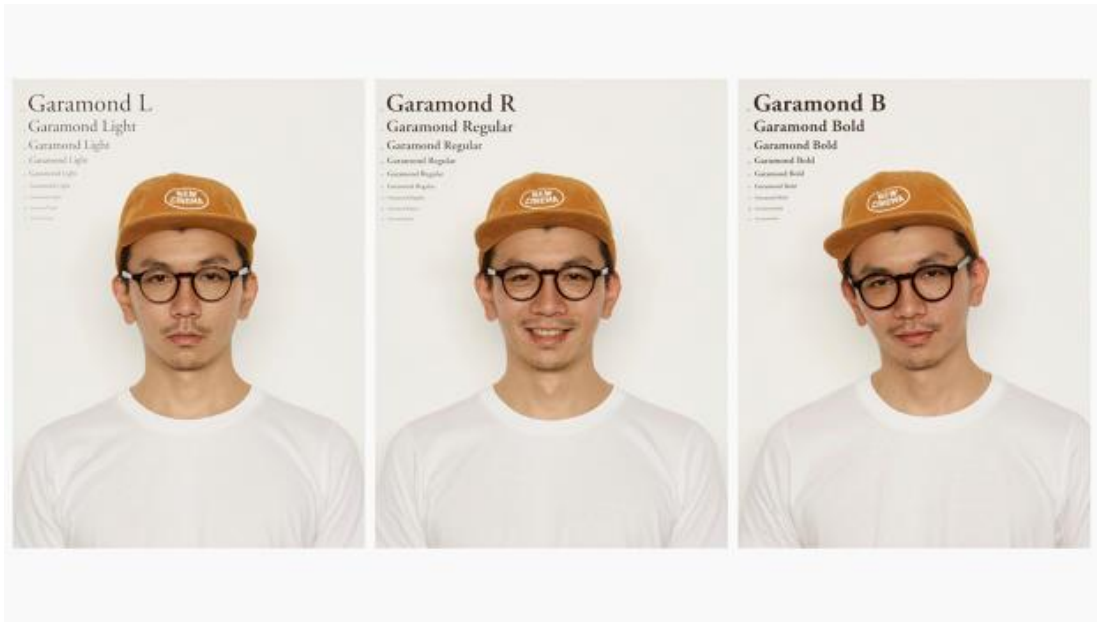

Şekil 6.10: Garamond Yazı Karakteri ile Tasarlanmış Kitap Kapağı Örnekleri

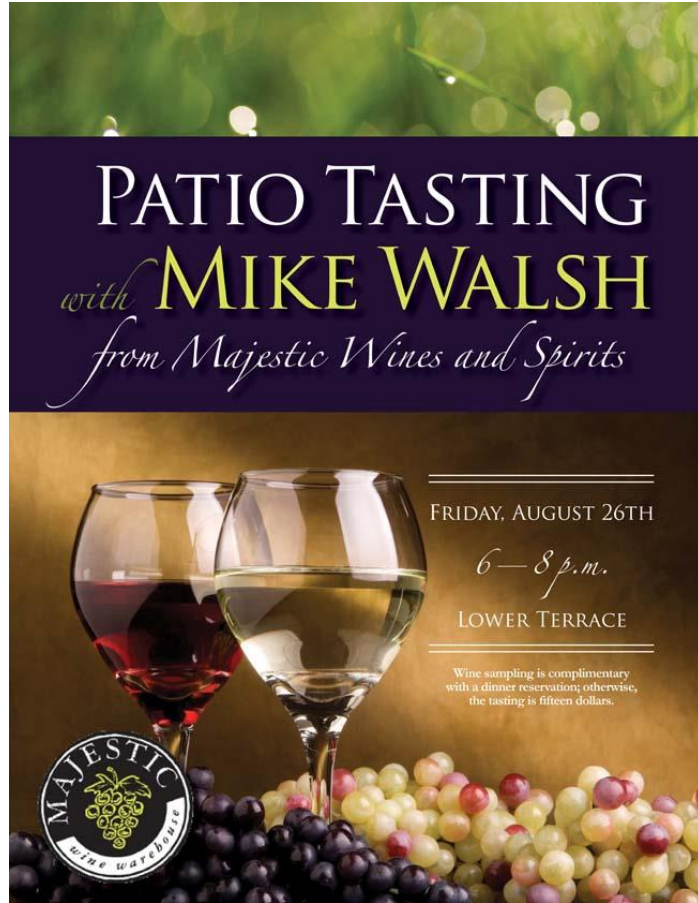
6.4. Garamond Yazı Karakterinin Kullanıldığı Çeşitli Tasarımlar

Tasarımcılar tarafından tercih edilen Garamond yazı karakteri birçok değişik tasarımda yerini almıştır. (Şekil 6.11)

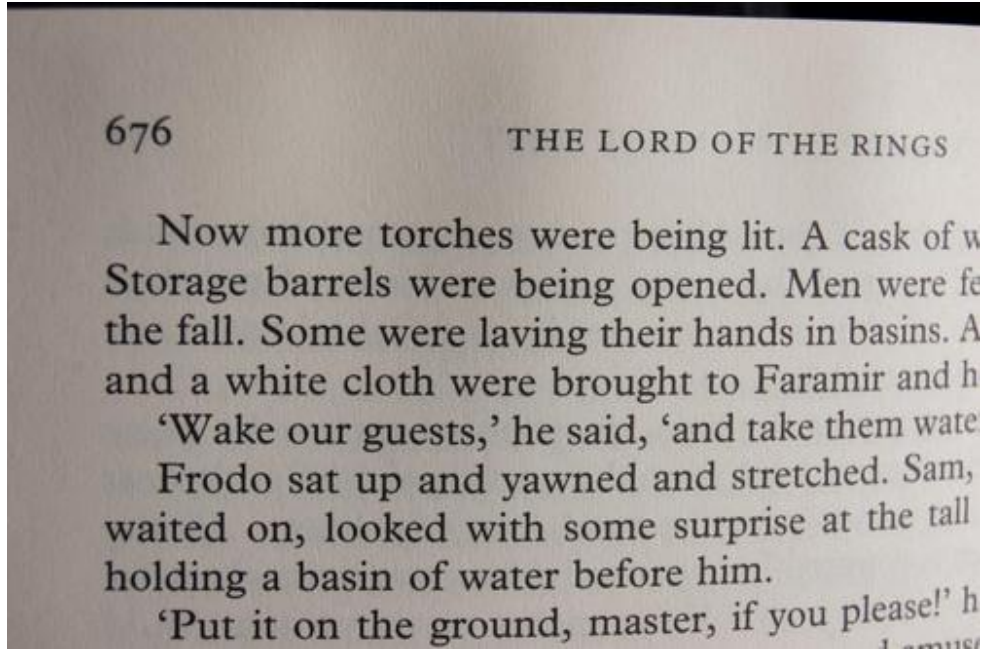

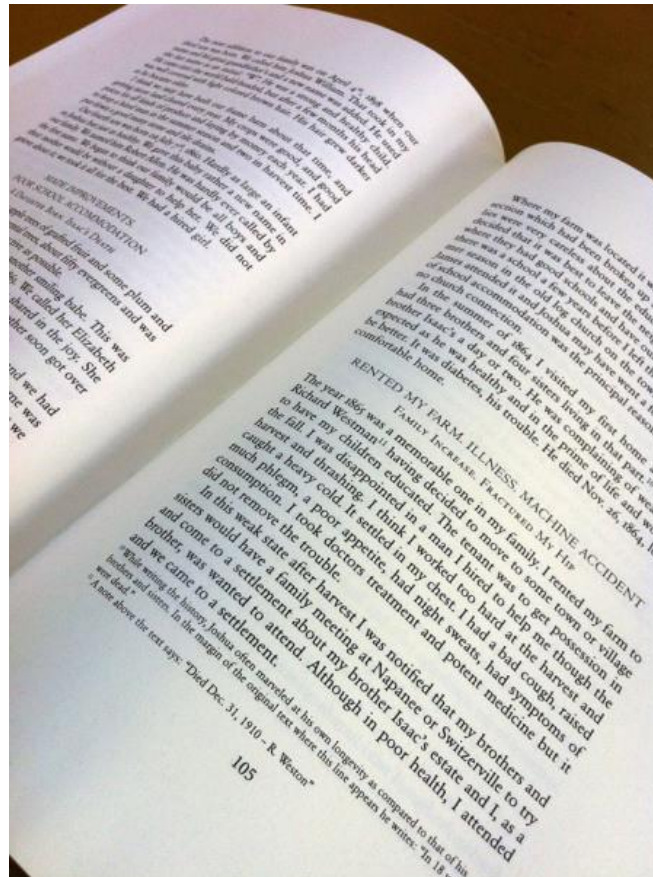
Şekil 6.11: Garamond Yazı Karakteri ile Tasarlanmış Çeşitli Tasarım Örnekleri

6.5. Garamond Yazı Karakterinin Kullanıldığı Uzun Metinler

Serifli fontlar okumayı kolaylaştırdığından dolayı daha çok tercih edilen fontlar arasında yer almaktadır. Serifli fontların kolay okunmasının yanısıra serifsiz fontların da daha modern bir görüntüsü vardır. Harf uçlarında bulunan tırnaklarından dolayı genelde gazete ve dergilerde serifli fontlar tercih edilmektedir. Garamond yazı karakteri de tırnakları ile birlikte estetik yapısından dolayı bazı kitap ve dergilerde kullanılmaktadır. (Şekil 6.12)

... as often as he could, sometimes making
the bathroom between lessons to search it,
by anywhere suspicious. Admittedly, he spent
moving around the castle on their own
sometimes remaining stationary in deserted
places Malfoy was not only nowhere near the
locate on the map at all. This was most in
with the possibility that Malfoy was actually
grounds, but could not see how he could be
high level of security now operating within
only suppose that he was missing Malfoy and
tiny black dots upon the map. As for the fact
and Goyle appeared to be going their different
were usually inseparable, these things
... and Hermione, Harry

Şekil 6.12: Garamond Yazı Karakteri ile Yazılmış Metin Örnekleri

7. SONUÇ

Alcuin tasarladığı Karolenj Miniskülü ile yazıda küçük harf devriminin öncüsü olmuştur. Daha sonra Gutenberg'in icat ettiği hareketli harfler yazıyı daha önemli bir noktaya taşımıştır. Gutenberg'den sonra gelişen matbaa yazı tiplerinin gelişiminde ve üretiminde de etkili olmuştur.

1400'lü yılların sonuna doğru Aldus Manutius majiskül ve miniskül harfleri bir arada kullanmış ve yazı tarihinde dizginin en güzel örneklerinden birini ortaya çıkartmıştır.

Gelişen tipografi bir çok yazı karakterinin doğmasına olanak sağlamıştır. O dönem ortaya çıkan ve adını tipografi dünyasına yazdıran önemli fontlardan biri de Garamond olmuştur. Adını tasarımcısından alan Garamond yazı karakterinde majiskül harfler Trajan sütunundaki oymalara, miniskül harfler ise Karolenj Miniskülüne dayanarak tasarlanmıştır.

Uzun metin fontu olarak tasarlanan Garamond serifli bir yazı karakteri olması dolayısı ile Alman yazı karakterlerinin zorluğunu ortadan kaldırmıştır.

Eski biçem (old style) diye adlandırılan dizgeye dayanarak tasarlanmış olan Garamond fontunun en temel özelliği geometrik öğeler olan üçgen, daire ve kare üzerine yapılandırılmış olmasıdır. Tutarlı ve estetik bir yapıya sahip olan Garamond yazı karakteri okumayı kolaylaştıran serifleri sayesinde uzun metinlerde tercih edilen bir font olmuştur. Serifli bir yazı karakteri olan Garamond fontunda espaslar seriflerin birbirlerine değme durumlarından dolayı daha aralıklı olmaktadır. Majiskül ve miniskül harfler bir arada kullanıldığında optik dengeyi sağlamak için yapılan espaslamalar göz ile ayarlanmaktadır.

Tırnak yapısı geniş olan Garamond fontu diğer antik yazı karakterlerine göre daha rahat algılanmaktadır. Bu durum renk farklılıklarında Garamond yazı karakterine avantaj sağlamaktadır.

Garamond, günümüzde birçok yerde kullanılan Times New Roman yazı karakterine göre daha ince olarak tasarlanmıştır. Genişliği daha az olan

Times New Roman daha köşeli tırnak yapısına sahip olup, x-yüksekliği daha büyük olarak tasarlanmıştır.

Daha kalın ve daha geniş olan Bodoni yazı karakteri de Garamond yazı karakterinde yer alan estetik tırnak yapısına sahip olamamıştır.

Bir geçiş fontu olarak adını tipografi dünyasına yazdıran Baskerville de Garamond gibi estetik bir yapıya sahiptir.

Garamond'un aksine köşeli bir tırnak yapısına sahip olan Georgia, Garamond kadar estetik bir yapıya sahip olamasa da tercih edilen fontlar arasında yerini almıştır.

Daha kalın ve daha geniş tasarlanmış olan Palatino sahip olduğu keskin tırnak yapısıyla Garamond'dan farklı olarak tasarlanmıştır.

Birçok logo, afiş ve çeşitli tasarımlarda estetikliği sayesinde yer alan Garamond tasarımcıların tercih ettiği font haline gelmiştir. Tutarlı, disiplinli ve okunduğu zaman net algılanabilen bir font olması Garamond'u günümüzde bile kullanılan bir font haline getirmiştir.

KAYNAKLAR

Ambrose, G. ve Harris P. (2012). *Görsel Tipografi Sözlüğü* B. Bayrak (Çev.) İstanbul: Literatür Yayınları.

Ambrose, G. ve Harris P. (2013). *Tipografinin Temelleri* İstanbul: Literatür Yayınları.

Armstrong H. (2012). *Grafik Tasarım Kuramı* İstanbul: Espas Yayınları.

Akbulak, B. (2012). *1960 Sonrası Tipografi ve Sanatsal Etkileşimi* Yüksek Lisans Tezi, Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi.

Becer, E. (2007). *Modern Sanat ve Yeni Tipografi* Ankara: Dost Evi.

Becer, E. (1997). *İletişim ve Grafik Tasarım* Ankara: Dost Evi.

Bektaş, D. (1992). *Çağdaş Grafik Tasarım Gelişimi* İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Çevik, S. (1982). *Çağdaş Yazı Sanatı ve Eğitimi* Doktora Tezi, İstanbul: İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi.

Çevik, S. *Yazı Tasarımı Ders Notları* İstanbul: Mimar Sinan Üniversitesi.

Dündar, B. (2005) *Matbaanın Bulunuşundan Bu Yana Batıda ve 1970 Sonrası Türkiye’de Grafik Tasarımda Tipografik Dil* Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi.

Ganiz, S. (2004). *Yazı Tasarımcıları* İstanbul: Kastaş Yayınevi.

Garfield, S. (2012). *Tam Benim Tipim* S. Gürses (Çev.) İstanbul: Domingo Yayıncılık.

Jean, G. (2002). *Yazı İnsanlığın Belleği* İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Metin, A.C. (2008). *Tipografinin Temel Kavramları ve Türkiyede Tipografi Eğitimi* Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi.

Sarıkavak, N.K. (1997). *Tipografinin Temelleri* Ankara: Doruk Yayıncılık.

Sarıkavak, N.K. (2004). *Çağdaş Tipografinin Temelleri* İstanbul: Seçkin Yayınevi.

Sezer, S. (2013). Tipografide Okunabilirlik ve Algılanabilirlik Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Haliç Üniversitesi

Sözüneri, G. (2013). *Helvetica Font Ailesinin Estetik ve İşlevsel Değerleri* Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Haliç Üniversitesi.

Uçar, T.F. (2004). *Görsel İletişim ve Grafik Tasarım* İstanbul: İnkılap Yayınevi.

Sürelî Yayınlar

Batı, U. (2012). *Logonun Tasarım Yolculuğu: 41 Kere Maşallahlık Logolar İçin 41 Altın Kural* İstanbul: Grafik Tasarım Dergisi (100-101)

İnternet:

Elektronik Makale ve Yayınlar

Hayrioğlu, F. (2006). *Font Özellikleri*. Erişim Tarihi: 19 Mart 2014, <http://fatihhayrioglu.com/font-ozellikleri/>

Sarikavak, N.K. (2006). Adobe ve Tipografi – 3. *Photoshop Magazin Dergisi*, Aylık Dergi, Sayı: Ocak 2006. Erişim Tarihi: 15 Nisan 2014, http://www.photoshopmagazin.com/dergi/2006/01/adobe_ve_tipografi_3.html

Sarikavak, N.K. (2006). Tipografi Yazıları 1. *Photoshop Magazin Dergisi*, Aylık Dergi, Sayı: Haziran 2006. Erişim Tarihi: 20 Nisan 2014, http://www.photoshopmagazin.com/dergi/2006/06/tipografi_yazilari_1.html

Altunoğlu, Ö.S. (2009). *Tipografiye Giriş: Tipografi Font Typeface Nedir ?* Erişim Tarihi: 10 Mayıs 2014, <http://serdara.com/tipografi-font-tasarim/>

Phinney, T. (2011). Tipografinin Önemini Nasıl Anlatmalı. L. Tonguç (Çev.). *Yazılar*, Sayı: 115. Erişim Tarihi: 01 Mayıs 2014, http://www.gmk.org.tr/pdf/gsu/grafik_sanatlar_uzerine115.pdf

Yazarsız Alıntılar

Millî Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2011). Erişim Tarihi: 19 Mayıs 2014, http://www.megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/moduller_pdf/Yaz%C4%B1%20D%C3%BCzenlemeleri.pdf

ÖZGEÇMİŞ

1987 yılında Antalya’da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Antalya’da tamamladı. 2008 yılında Lefke Avrupa Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Ekonomi bölümü’nde lisans öğrenimine başlayıp 2012 yılında mezun oldu. 2012 yılında Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Anabilim Dalı Grafik Tasarım bölümü’nde Yüksek Lisans öğrenimine başladı ve halen aynı üniversitede Yüksek Lisans öğrencisi olarak öğrenim hayatına devam etmektedir.

